

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

(Tato verze ŠVP je platná od 1. září 2019.)

ŠKOLA PRO ŽIVOT

ZŠ A MŠ BĚLY JENSEN, OPATOV 139, OPATOV V ČECHÁCH

1. Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání – Škola pro život
Č.j. 11 400/2007-21

Název školy:

Základní škola a Mateřská škola Běly Jensen Opatov, okres Svitavy

Adresa školy:

Opatov 139, 569 12 Opatov

Ředitelka školy:

Mgr.Hebelková Iva

Kontakty:

Telefon: 461 593 135

E-mail:zs.opatov@tiscali.cz

Zařazení do sítě škol:

IZO 002518074

REDIZO 650057988

IČO 750 15 595

Zřizovatel:

Obec Opatov

569 12 Opatov 159

Kontakty:

Telefon: 461593154

Fax: 461593810

E-mail: obecopatov@cmail.cz

Platnost dokumentu od: 30.8.2007

.....
Ředitelka školy

2. Charakteristika školy

Historie školy

Areál školy byl po povodních v roce 1997 postupně rekonstruován. Byla nově opravena tělocvična školy, která je prostorná, má moderní umělý povrch a je využívána nejen školou, ale i širokou veřejností. Od 1. 1. 2003 patří k naší organizaci ještě odloučené pracoviště – mateřská škola a školní jídelna. Ta též sídlí v prostorné a moderní budově.

Úplnost a velikost školy

Základní škola v Opatově je úplná základní škola s devíti postupnými ročníky. První stupeň je málotřídní, spojeny jsou 2. a 3. ročník a 4. a 5. ročník. Budovy a prostory školy jsou pro 225 žáků, k 30. 9. 2006 měla škola 96 žáků.

Škola není spádová. Dojíždějí k nám žáci z Opatovce i ze Svitav. Škola je umístěna ve středu obce u rušné a frekventované silnice.

Vybavení školy

Materiální

Škola je dobře vybavena učebnicemi a učebními pomůckami, při výuce různých předmětů je využíván výukový SW. Literatura, učebnice, učební pomůcky a výukový SW jsou průběžně doplňovány o nové.

Prostorové

Areál školy je možné rozdělit na dvě propojené části – hlavní budovu a pavilon I. stupně. Hlavní budova slouží celému druhému stupni. V této budově sídlí vedení školy, kabinety se sbírkami (matematika, fyzika, přírodopis, chemie, zeměpis, dějepis, český jazyk, anglický jazyk, výtvarná a hudební výchova) včetně učebny výpočetní techniky. V přízemí je školní knihovna, tělocvična, školní družina a keramická dílna.

Budova 1. stupně je s hlavní budovou propojena spojovací chodbou. Zde se nachází sborovna a šatny pro žáky obou stupňů. Na 1. stupni mají žáci k dispozici prostornou halu, kde tráví přestávky.

Škola má svou vlastní jídelnu, která se nachází cca 500 m od budovy školy. Po vstupu naší republiky do EU nesplňovala stávající jídelna požadavky nových norem a předpisy EU. Mateřská škola nevyužívala v budově obě podlaží a kuchyň MŠ potřebovala rekonstrukci. Proto bylo rozhodnuto zřídit v přízemí MŠ školní jídelnu pro základní i mateřskou školu, která vyhovuje všem podmínkám. Od 1.9.2004 se zde vaří obědy pro MŠ Opatov, Dětrichov, žáky základní školy, pro důchodce a přestárlé občany z Opatova a Dětrichova.

Součástí areálu školy je hřiště s umělou trávou. Pro děti mladšího školního věku (především pro školní družinu) jsou určeny dřevěné prolézačky. Pro aktivní vyžití ve volných chvílích mohou žáci využít dva pevně zabudované stoly pro stolní tenis, které se nacházejí za školou.

Školní družina

Školní družina je základním článkem zařízení výchovy mimo vyučování. ŠD není pokračováním školního vyučování, ani ho nikterak nenahazuje. Hlavním posláním je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků. Vhodné střídání práce a odpočinku přispívá k odstranění únavy z předchozí školní činnosti, učí je ušlechtilé zábavě, pomáhá uspokojovat a rozvíjet kulturní potřeby a rozmanité zájmy žáků.

Mimo činnosti výchovně vzdělávací plní ŠD funkci sociální, tzn. Dohled nad žáky po určitou dobu před nebo po skončení vyučování.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří ředitel a 9 pedagogů vč. 1 výchovného poradce a 1 vychovatelky školní družiny. Sbor je smíšený s převahou žen, věkově pestrý – od mladých pracovníků až po zkušené kolegy.

Prioritou školy je vzdělávání a výchova žáků podle poznatků o psychosomatickém vývoji dětí a mládeže, tudíž je velký důraz kladen na další vzdělávání pedagogických pracovníků. Prioritními oblastmi DVPP jsou psychologie, pedagogika, osobnostní a sociální výchova, moderní metody didaktice předmětů a v neposlední řadě i práce s výpočetní a komunikační technikou. V uplynulých letech 100% pedagogů prošlo úrovní „Z“ ve školení práce na počítači a přibližně 50% prošlo úrovní „P“(úvodní modul volitelné moduly: počítačová grafika digitální fotografie apod.). Cílem je rutinní práce na počítači, využívání komunikační a prezentační techniky ve vhodných případech i ve výuce žáků.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Rodiče dostávají informace o výsledcích a průběhu vzdělávání prostřednictvím žákovských knížek, na třídních schůzkách, konzultačních dnech, případně osobně nebo telefonicky. Pro rodiče a veřejnost pořádá škola každoročně Den otevřených dveří, Vánoční a Velikonoční dílnu.

Dobrá komunikace s rodiči je jedním z hlavních cílů školy. Velmi podstatné pro správnou realizaci školního vzdělávacího programu je právě vtažení rodičů do procesu vzdělávání svých dětí, toho není možné bez kvalitní vzájemné spolupráce dosáhnout.

Na základě zákona č. 561/2004 Sb., (školský zákon) §167 a § 168 zřizovatel zřizuje školskou radu. Ve školské radě zastupují školu 2 členové zvolení pedagogickými pracovníky školy.

Základem vzdělávání a výchovy integrovaných žáků je úzká spolupráce s Pedagogicko psychologickou poradnou ve Svitavách.

V oblasti dopravní výchovy a prevence kriminalisty a sociálně patologických jevů je velmi dobrá spolupráce je s Policií ČR. Každoročně organizujeme námětové besedy pro jednotlivé ročníky.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Pojetí školního vzdělávacího programu

Základní vzdělávání musí být užitečnou službou občanům a má reflektovat i jejich očekávání a individuální potřeby. Takové cíle nelze dosáhnout, aniž by se změnilo tradiční chápání funkcí školy. Posláním školy v takovém případě nemůže být pouhé zprostředkování sumy vědomostí a zkoušení žáků z faktografických přehledů.

V našem pojetí je škola místem, které žáky motivuje a podporuje k aktivnímu učení se. A to nikoli encyklopedickým vědomostem, ale pro život důležitým kompetencím učit se, řešit problémy a sociálním dovednostem. Charakter práce pak má v dětech mimo jiné podporovat pocit bezpečí, možnost pozitivního prožívání, získání zdravého sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení schopnost sebehodnocení.

Takto formulovaný obecný koncepční záměr školního vzdělávacího programu vychází z přesvědčení, že kvalita vzdělávací služby nemá být primárně posuzována podle tradičně chápaných tzv. vzdělávacích výsledků. Za tyto výsledky bývají nezdůvodněně považovány pouhé faktografické znalosti žáků zjišťované testováním

Naší prvořadou ambicí je proměnit školu v prostředí, kde se dětem s velmi různorodými vzdělávacími potřebami dostává nejen kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče, ale kde se současně cítí bezpečně a spokojeně.

Připojujeme se ke vzdělávacím trendům v Evropě a chceme rozvíjet u žáků kompetence, které jsou nezbytné pro život v Evropě 21. století. V rámci procesu vzdělávání se věnujeme mimo jiné následujícím kompetencím:

Učení

- Být schopen vzít v úvahu zkušenost,
- dávat věci do souvislostí,
- organizovat svůj učební proces,
- být schopen řešit problémy,
- být zodpovědný za své učení.

Objevování

- Získávat informace z různých zdrojů a posoudit jejich věrohodnost
- zvažovat různé zdroje informací,
- radit se s lidmi ze svého okolí,
- konzultovat s experty
- vytvářet a pořádat dokumentaci

Myšlení a zvažování

- Chápat kontinuitu minulosti a současnosti,
- nahlížet na aspekty rozvoje společnosti kriticky,
- být schopen nevyrovnávat s nejistotou a komplexností situace,
- účastnit se diskuzí vyjadřovat vlastní názor,
- vnímat politický a ekonomický kontext při vzdělávání a práci,
- hodnotit sociální chování související se zdravím a životním prostředím,
- vnímat hodnoty umění, literatury apod.

Komunikace

- Rozumět a domluvit se, číst a psát ve více jazycích,
- být schopen , mluvit na veřejnosti,
- obhajovat a argumentovat vlastní názor,
- naslouchat a brát v úvahu názory druhých,
- vyjadřovat se písemnou formou,
- rozumět grafům, diagramům a tabulkám.

Kooperace

- Být schopen spolupráce v týmu,
- činit rozhodnutí,
- řešit konflikty,
- posuzovat a hodnotit,
- navazovat a udržovat kontakty.

Práce

- Vytvářet projekty,
- brát na sebe zodpovědnost,
- přispívat k práci skupiny a společnosti,
- organizovat svou vlastní práci,
- projevovat solidaritu.

Adaptace

- Využívat informační a komunikační techniky,
- být flexibilní při rychlých změnách,
- nalézt nová řešení,
- být houževnatý v případě potíží.

3.2 Hlavní a dílčí cíle vzdělávacího programu

Umožnit žákům osvojit strategie a motivovat je pro celoživotní učení.

Podpora dětí k učení se:

- Vybírat si a využívat vhodné způsoby, metody strategie pro aktivní a efektivní učení
- vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat v procesu učení a v praktickém životě,
- využívat informační a komunikační prostředky a technologie

Podněcovat k tvořivému myšlení, logickému uvažování a ke schopnosti řešit problémy.

Podpora dětí k učení se:

- Samostatně pozorovat a experimentovat, získané výsledky porovnávat, kriticky posuzovat vyvozovat z nich závěry pro využití v budoucnosti,
- uvádět věci a znalosti do souvislosti a na základě toho si vytvářet komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy,
- volit vhodné způsoby řešení úkolů, sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů, aplikovat osvědčené postupy při řešení obdobných nebo nových úkolů a situací.

Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

Podpora dětí k učení se:

- Formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,
- naslouchat jiným a porozumět jim,
- obhajovat vlastní názor vhodnou a kultivovanou argumentací.

Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

Podpora dětí k učení se:

- Spolupracovat ve skupině při řešení daného úkolu, podílet se na vytváření pravidel práce v týmu a na utváření příjemné atmosféry v týmu,
- aktivně přispívat k diskusi, umět v diskusi obhajovat vlastní názor, ale i respektovat zkušenosti a názory jiných.

Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svěbytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili svoje povinnosti.

Podpora dětí k učení se:

- Mít sebevědomé vystupování, pozitivní představu o sobě samém, ale současně schopnost vcítit se do situací ostatních a respektovat jejich přesvědčení nebo názory,
- řešit praktické problémy životní situace na základě pochopení principů, jimiž se společnost řídí, znát svá práva a povinnosti,
- schopnosti hodnotit výsledky vlastní činnosti i činnosti jiných.

Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě.

Podpora dětí k učení se:

- Schopnosti ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot,
- vcítit se do situace ostatních a respektovat jejich přesvědčení nebo názory.

Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný.

Podpora dětí k učení se:

- Schopnosti ochrany vlastního zdraví i zdraví ostatních,
- používat bezpečné materiály, nástroje a vybavení, dodržovat dohodnutá pravidla, povinnosti a závazky, rozhodovat se správně, zodpovědně a s ohledem na své zdraví i zdraví jiných,
- dle svých možností poskytnout účinnou pomoc v situacích ohrožujících život a zdraví.

Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi.

Podpora dětí k učení se:

- Vnímat kulturní i historické dědictví jako významný fenomén,
- být vnímavý k tradicím a kulturním hodnotám jiných,

Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

Podpora dětí k učení se:

- Využívat znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost,
- rozvíjet své podnikatelské myšlení, orientovat se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru, chápat podstatu, cíl a riziko podnikání.

3.3 Výchovné a vzdělávací strategie

K tomu, aby škola zajistila rozvoj klíčových kompetencí žáků uplatňuje tyto společné postupy:

- Využívá různých zdrojů informací,
kompetence k učení, řešení problémů, komunikativní např.
 - učitelé učí žáky pracovat s různými zdroji informací (tištěnými, elektronickými apod.)
 - žáci mají školní knihovnu a mohou využívat školní počítače s připojením na internet.
- Využívat nových vyučovacích metod a organizačních forem výuky, při kterých jsou vytvářeny vhodné podmínky pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků (moderní pedagogické trendy, skupinová práce, dialog, projekty, integrace výukových oblastí atd.)
Kompetence komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní např.:
 - škola organizuje tematicky zaměřené projekty a exkurze, kde si žáci ověřují využitelnost školních poznatků v praxi.
- Spolupráce s rodiči a dalšími institucemi.
Kompetence komunikativní, sociální a personální, občanské
 - žáci se účastní veřejných kulturních akcí, na kterých aktivně vystupují se svými příspěvky
- Proměna klimatu školy(tvůrčí, partnerská komunikace mezi učitelem a žákem, týmová práce, bezpečnost, tolerance k odlišnostem)
kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní apod.

3.4 Strategie naplňování klíčových kompetencí

V celkovém pojetí vzdělávání na naší škole jsou převážně uplatňovány takové formy a metody práce s žáky, aby docházelo k rozvoji osobnosti jako celku, tudíž i kombinovaně k rozvoji všech klíčových kompetencí. Naplňování jednotlivých klíčových kompetencí ve vzdělávacím procesu žáků je možno izolovaně popsat následujícím způsobem.

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	STRATEGIE NA ÚROVNI ŠKOLY
Kompetence k učení	- klademe důraz na čtení s porozuměním a na práci s textem - učíme žáky vyhledat, zpracovat, třídit a prezentovat informace - umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost
Kompetence k řešení problémů	- vedeme žáky k nalézání různých řešení problémů, k jejich obhajobě - při řešení problémů učíme žáky využívat a kombinovat znalosti z různých předmětů - motivujeme žáky problémovými úlohami z praktického života - žáci se zdokonalují v práci s informacemi z různých zdrojů (ústních, tištěných, počítačových, včetně internetu) - podle svých schopností a dovedností se žáci zapojují do soutěží
Kompetence komunikativní	- učíme žáky akceptovat pravidla dialogu a diskuse, vedeme je ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a s ostatními dospělými ve škole i mimo školu - učíme děti vyjádřit a obhájit vhodnou formou svůj vlastní názor a respektovat názory druhých
Kompetence sociální a personální	- seznamujeme žáky a rodiče se školním řádem - umožňujeme žákům objevovat v sobě dobré stránky, hodnoty, příležitosti - zařazujeme do výuky práci ve dvojicích i ve skupinách - budujeme pozitivní školní a třídní klima
Kompetence občanské	- učíme žáky respektovat individuální rozdíly (národnostní, kulturní), přesvědčení druhých lidí - vedeme žáky k ekologickému cítění - pěstujeme v dětech pocit sounáležitosti ke škole (např. účasti na různých akcích školy)
Kompetence pracovní	- nabízíme žákům možnosti výběru povolání (exkurze, besedy se zástupci SŠ, burzy) - vedeme žáky k odpovědnosti za výsledek práce, k sebehodnocení a k překonávání překážek, k dodržování termínu a kvality práce - podporujeme smysl pro kulturu a tvořivost

3.5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Abychom této možnosti využili co možná nejlépe, nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do jiných vyučovacích předmětů a realizujeme jejich obsah formou projektů, ve kterých musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů.

1. Osobnostní a sociální výchova	1. stupeň					2. stupeň			
Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Rozvoj schopností poznávání			INT ve všech předmě - tech	INT ve všech předmě - tech	INT ve všech předmě - tech	INT / M, F, ČJ, Z, D, TV PRO / DJ	INT / M, F, Z, SH, D, TV PRO / DJ	INT / M, F, Z, D, TV PRO / DJ	INT / M, F, Z, SH, D, TV PRO / DJ
Sebepoznání a sebepojetí			INT / PRV	INT / PŘ	INT / PŘ	INT / TV	INT / ČJ, TV	INT / PŘ, ČJ, OV, TV VZ	INT / OV, VZ, TV
Seberegulace a sebeorganizace			INT ve všech předmě - tech	INT ve všech předmě - tech	INT ve všech předmě - tech	INT / OV	INT / AJ	INT / VZ	
Psychohygiena						PRO / DJ	PRO / DJ	PRO / DJ, VZ	PRO / DJ
Kreativita	INT / PČ, VV	INT / PČ, VV	INT / PČ, VV	INT / PČ, VV	INT / PČ, VV	INT / M, VV	INT / M	INT / M, PČ	INT / M
Poznávání lidí	INT ve všech předmě - tech	INT ve všech předmě - tech	INT ve všech předmě - tech	INT ve všech předmě - tech	INT ve všech předmě - tech	PRO / DJ, TV	INT / Z, TV PRO / DJ	INT / TV, D, OV PRO / DJ	INT / D, Z, TV PRO / DJ
Mezilidské vztahy						INT / TV, D, VZ	INT / D, TV, SH	INT / D, VZ, OV, TV	INT / D, VZ, TV, SH
Komunikace	INT / HV	INT / ČJ, HV	INT / ČJ, HV, AJ	INT / ČJ, HV, AJ	INT / ČJ, HV, AJ	INT / TV, ČJ, VV, AJ	INT / TV, AJ	INT / OV, TV, AJ, VZ	INT / ČJ, VV, TV
Kooperace a kompetice						INT / D, Z	INT / D, Z	INT / D, Z, PČ	INT / D, Z, PČ
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti						INT / D, VZ, TV PRO / DJ	INT / TV PRO / DJ	INT / TV, VZ PRO / DJ	INT / D, TV PRO / DJ
Hodnoty, postoje, praktická etika	POZN.	POZN.	POZN.	POZN.	POZN.	POZN.	POZN.	POZN.	POZN.

Legenda: INT – integrace do předmětu, PRO – projekt, PRO / DJ – projekt Den jinak, POZN. – plněno v rámci účasti na kulturních a sportovních akcích

2. Výchova demokratického občana	1. stupeň					2. stupeň			
Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Občanská společnost a škola						INT / OV PRO / DJ	PRO / DJ	PRO / DJ	INT / OV PRO / DJ
Občan, občanská společnost a stát				INT / VL	INT / VL			INT / D, OV	INT / Z
Formy participace občanů v politickém životě				INT / VL	INT / VL	INT / D, OV		INT / D, Z, OV	INT / D, Z, OV
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				INT / VL	INT / VL			INT / D, OV	INT / D, Z

Legenda: INT – integrace do předmětu, PRO – projekt, PRO / DJ – projekt Den jinak

3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Název tematického okruhu									
Evropa a svět nás zajímá				INT / VL	INT / VL, AJ	INT / ČJ, D	INT / ČJ, D, Z, AJ	INT / AJ, D, Z	INT / D, Z
Objevujeme Evropu a svět				INT / VL	INT / VL, AJ			INT / AJ, Z	INT / OV, Z
Jsme Evropané						INT / D	INT / D, Z	INT / D	INT/ D, Z, OV

Legenda: INT – integrace do předmětu, PRO – projekt, PRO / DJ – projekt Den jinak

4. Multikulturní výchova	1. stupeň					2. stupeň			
Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kulturní difference			INT / ČJ, PRV	INT / HV	INT / HV	INT / D	INT / D, Z	INT / D, Z, OV	INT / D, Z
Lidské vztahy	INT / ČJ, PRV, HV	INT / ČJ, PRV, HV	INT / ČJ, PRV, HV	INT / ČJ, TV, HV	INT / ČJ, AJ, HV	INT / ČJ, OV, PRO / DJ	INT / ČJ, PRO / DJ	INT / VZ, PRO / DJ	INT / D, VZ
Etnický původ						INT / D	INT / D, Z	INT / PŘ, OV	INT / D, Z
Multikulturalita						INT / AJ	INT / AJ, D	INT / OV	INT / D
Princip sociálního smíru a solidarity						INT / Z	INT / Z	INT / Z, D, OV	INT / Z, D

Legenda: INT – integrace do předmětu, PRO – projekt, PRO / DJ – projekt Den jinak

5. Environmentální výchova	1. stupeň					2. stupeň			
Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Ekosystémy		INT / PRV	INT / PRV	INT / PŘ	INT / PŘ	INT / Z		INT / Z, D	INT / Z, D
Základní podmínky života			INT / PRV	INT / PŘ	INT / PŘ	INT / Z, PŘ		INT / F, Z, CH	INT / Z, CH
Lidské aktivity a problémy životního prostředí				INT / VL	INT / VL	INT / Z, VZ	INT / Z, PČ, D	INT / F, Z, D, CH	INT / Z, D, CH, PŘ
Vztah člověka k prostředí	INT / PRV PRO / DZ PRO / TO	INT / PRV PRO / DZ PRO / TO	INT / PRV PRO / DZ PRO / TO	INT / VL INT / TV PRO / DZ PRO / TO	INT / VL INT / TV PRO / DZ PRO / TO	INT / Z, VZ, TV PRO / DZ PRO / TO	INT / Z, D, TV, SH PRO / DZ PRO / TO	INT / Z, PŘ, ČJ, TV PRO / DZ PRO / TO	INT / Z, AJ, TV, SH PRO / DZ PRO / TO

Legenda: INT – integrace do předmětu, PRO – projekt, PRO / DZ – projekt Den Země, PRO / TO – projekt Třídění odpadu

6. Mediální výchova	1. stupeň					2. stupeň			
Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				INT / ČJ	INT / ČJ				INT / D
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					INT / INF	INT / INF		INT / ČJ	INT / ČJ, D
Stavba mediálních sdělení								INT / ČJ	INT / ČJ
Vnímání autora mediálních sdělení			INT / HV	INT / HV	INT / HV		INT / ČJ	INT / ČJ	INT / ČJ, D
Fungování a vliv médií ve společnosti								INT / D, VV	INT / D, OV, ČJ
Tvorba mediálního sdělení					INT / INF	INT / INF			
Práce v realizačním týmu					INT / INF	INT / INF		INT / AJ	

Legenda: INT – integrace do předmětu

3.6 Poskytování poradenských služeb ve škole

Poradenské služby zajišťuje výchovný poradce ve spolupráci s metodikem prevence, vedením školy, třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky.

Zaměření poradenských služeb:

- Poradenství žákům v oblasti učebních postupů, stylů a strategií, poradenství rodičům žáka ve výchově a vzdělávání,
- Poradenství při školní neúspěšnosti, postupy řešení neprospěchu a podpora žáků ve zlepšení, prevence neúspěchu,
- Poradenství při řešení a prevenci sociálně-patologických jevů – rodině a žákovi, postupy řešení ve spolupráci výchovného poradce a pedagogických pracovníků,
- Poradenství v obtížných životních situacích žákům, rodičům v souvislosti s výchovou dětí,
- Kariérové poradenství, volba školy
- Poradenství při integraci žáka nespeciálními vzdělávacími potřebami, včetně žáků s odlišného kulturního prostředí a žáků se sociálním znevýhodněním,
- Poradenství ke vzdělávání žáků mimořádně nadaných,
- Poskytování informací o dalších službách poradenských zařízení a spolupráce s dalšími odbornými institucemi.

Výchovný poradce realizuje konzultační hodiny pro rodiče podle individuální potřeby žáků a rodičů.

3.7 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření podle § 16 odst. 9 školského zákona.

3.7.1 Forma vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se uskutečňuje formou individuální integrace do běžných tříd. Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními.

Postup školy při poskytování podpůrných opatření 1. stupně, plán pedagogické podpory

- Při zjištění obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáky informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce.
- Třídní učitel je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáky (PLPP). Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující jiných předmětů.
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáky, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpůrných opatření prvního stupně třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby třídní učitel za metodické podpory výchovného poradce plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáky. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování

podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáky využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.

- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách podle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (IVP)

- V případě, že opatření vyplývající z PLPP žáka nejsou dostačující, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci návštěvu školského poradenského zařízení.
- Škola bezodkladně předá PLPP školskému poradenskému zařízení.
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáky dle individuálního vzdělávacího plánu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí pracovní IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce.
- Zákonný zástupce stvrdí svým seznámením s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími p. V případě potřeby učitel průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory výchovného poradce plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáky.
- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí, i pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy.

Úprava očekávaných výstupů stanovených ŠVP

- Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah, tak, aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.
- K úpravám očekávaných výstupů stanovených ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznaným podpůrným opatřením od třetího stupně podpory (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.
- K úpravám očekávaných obsahů stanovených v ŠVP dochází v IVP žáků s přiznaným podpůrným opatřením od třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením). Části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru, který nejlépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem.
- V IVP žáků s přiznanými opatřeními třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí. Pro žáky

s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívající v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení školského poradenského pracoviště speciálně pedagogická a pedagogická intervence. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní dotace.

- Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení . čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti; pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňuje dobré fungování pracovní paměti, malá představivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.
- Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů; pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytování v součinnosti asistenta pedagoga.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

Metody výuky (pedagogické postupy)

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků,
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi,
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu,
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolu,
- podpora poznávacích procesů žáky (osvojování učiva, rozvoj myšlení, pozornosti, paměti),
- respektování míry nadání žáky a jeho specifika,
- orientace na rozvíjení informačně receptivních metod na rozvoj vnímání, na práci s textem a obrazem,
- orientace na reproduktivní metody upevňující zapamatování, které vedou k osvojování vědomostí a dovedností pomocí opakování a procvičování,
- individualizace výuky (zohledňování individuálních potřeb žáky, respektování pracovních specifík žáka, stylů učení, doplňující výklad nebo procvičování, princip multisenzorického přístupu, nastavení dílčích cílů tak, aby žák mohl prožívat úspěch, opakované vracení se ke klíčovým pojmům a dovednostem aj.
- respektování pracovního tempa žáka, stanovení odlišných časových limitů pro plnění úkolů,
- zadávání domácích úkolů zohledňovat možnosti žáka a podmínky, které má žák k jejich plnění,
- zohledňování sociálního statusu a vztahových sítí žáka a prostředí, ze kterých žák přichází do školy,
- intervence na podporu oslabených nebo nefunkčních dovedností a kompetencí žáky.

Organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky,
- využívání skupinové výuky,

- postupný přechod k systému kooperativní výuky,
- v případě doporučení může pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka,
- změna zasedacího pořádku či uspořádání třídy v rámci vyučovací jednotky a se zřetelem k charakteru výuky a potřebám žáků.

Hodnocení žáka:

- využívání různých forem hodnocení žáka,
- hodnocení vychází ze zjištěných specifík žáka,
- práce s kritérii hodnocení v závislosti na charakteru žákova problému, s důrazem na podporu a vědomosti žáka,
- podpora sebehodnocení,
- hodnocení směřuje nejen k vyhodnocení úspěšnosti žákova učení, ale také k posílení jeho motivace pro vzdělávání,
- formativní hodnocení směřuje ke zpětnovazební podpoře efektivního učení žáka,
- celkové hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami zohledňuje jak omezení žáka, tak zejména jeho pokroky ve vzdělávání.

Zásady práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

- seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků, s daným postižením žáka,
- respektování zvláštností a možností žáka,
- vysvětlíme vyučujícím způsoby hodnocení žáka a možnosti úlev,
- utvoření optimálního pracovního prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry,
- možnost kompenzace jinými činnostmi, kde žák může být úspěšný,
- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků,
- podporování snahy, pochvala se sebemenším zlepšením výkonu, nedostatky neporovnávat s ostatními,
- navození příjemné a soustředěné atmosféry při práci,
- nutnost spolupráce s rodiči,
- vyhledávat činnosti, ve kterých může být žák úspěšný,
- dodržení častých přestávek, střídání pracovního tempa.

Zapojení dalších osob a subjektů

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho zákonného zástupce a školského poradenského zařízení.

Poradenskou podporu těmto žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům zajišťuje školní poradenské pracoviště, které tvoří:

- výchovný poradce,
- školní metodik prevence

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami škola dále spolupracuje s PPP Ústí nad Orlicí, SPC Bystré, SPC Ústí nad Orlicí, SPC Moravská Třebová.

3.7.2 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Nadaný a mimořádně nadaný žák

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Forma vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Škola je povinna využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí školské poradenské zařízení na návrh učitele nebo zákonného zástupce. Pro tyto žáky může být vypracován individuální vzdělávací plán, který vychází ze ŠVP a závěrů vyšetření.

Mimořádně nadaní žáci mají upraven způsob výuky tak, aby byli dostatečně motivováni k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch předmětech, které reprezentují nadání žáka.

Pravidla a průběh tvorby plánu pedagogické podpory nadaného a mimořádně nadaného žáka

- Při zjištění nadání a mimořádného nadání žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce.
- Učitel daného předmětu je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka. Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující dalších předmětů, kde se projevuje nadání žáka.
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpory učitel daného předmětu ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel za metodické podpory výchovného poradce plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s potřebami žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce s vyučujícím vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách podle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu nadaného a mimořádně nadaného žáka

- V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení.
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího plánu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.

- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícím dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující žáka, žák a zákonný zástupce.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálním vzdělávacích potřeb žáka.
- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách podle potřeb žáka.
- Stejný postup latí, pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy.

Postup školy při přerazení žáka do vyššího ročníku

- Zákonný zástupce žáka požádá o přerazení do vyššího ročníku.
- Ředitel školy jmenuje komisi pro přerazení žáka do vyššího ročníku.
- Ředitel školy stanoví termín konání zkoušky v dohodě se zletilým žákem nebo zákonným zástupcem.
- Ředitel školy stanoví obsah, formu a časové rozložení zkoušky.
- Žák vykoná zkoušku před komisí.
- Komise určí hlasováním výsledek zkoušky.
- Škola pořizuje protokol o zkoušce, který je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.
- Ředitel školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem zákonnému zástupci žáka.
- V následujících vysvědčeních se na zadní straně uvede, které ročníky žák neabsolvoval.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Metody výuky

- obohacení dílčích výstupů školního vzdělávacího programu nad rámec učiva vyučovacích předmětů a oblasti školního vzdělávacího programu pro nadané a mimořádně nadané žáky,
- využívání individuální a skupinové práce,
- povzbuzovat procesy objevování a vyhledávání dalších souvislostí a vazeb, které dané téma vzdělávání nabízí,
- pestrá a podnětná výuka, která umožňuje velkou aktivitu, samostatnost a činorodost (nabídka nestandardních problémových úloh),
- respektování pracovního tempa a zájmů žáka,
- podpora hledání dalších možných postupů řešení problémů,
- napomáhání osobnostnímu rozvoji těchto žáků, zapojovat je do kolektivních činností, vést je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším.

Úprava obsahu vzdělávání

- obohacování učiva (dílčích výstupů) nad rámec školního vzdělávacího programu podle charakteru nadání žáka,
- prohloubení učiva, rozšíření a obohacení o další informace,
- zadávání specifických úkolů, projektů (na složitější a abstraktnější úrovni),

- příprava na účast v soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol.

Organizace výuky

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce,
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech,
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy,
- přerazení mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušky před komisí,
- žáci se účastní olympiád, soutěží nejen školních, ale i regionálních nebo krajských,
- spolupráce se sportovními kluby.

4. UČEBNÍ PLÁN

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	1. stupeň					Celkem
		1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	8	10	9	7	7	33 + 8
	Anglický jazyk	-	-	3	3	3	9
Matematika a její aplikace	Matematika	5	5	6	5	5	20 + 6
Informační a komunikační technologie		-	-	-	-	1	1
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	-	-	12 + 2
	Vlastivěda	-	-	-	2	2	
	Přírodověda	-	-	-	2	2	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5
Celková povinná časová dotace		20	22	25	25	26	118

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	2. stupeň				Celkem
		6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	5	5	5	5	15 + 5
	Anglický jazyk	3	3	3	3	12
	Ruský jazyk	-	2	2	2	6
Matematika a její aplikace	Matematika	5	5	5	5	15 + 5
Informační a komunikační technologie		1	-	-	-	1
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	11 + 1
	Občanská výchova	1	1	1	1	
Člověk a příroda	Fyzika	1	2	2	2	21 + 5
	Chemie	-	-	2	2	
	Přírodopis	2	2	2	1	
	Zeměpis	2	2	2	2	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	10
	Výtvarná výchova	2	2	1	1	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	1	-	1	1	10 + 1
	Tělesná výchova	2	2	2	2	
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	3 + 1
Celková povinná časová dotace		29	30	32	31	122

Poznámky k učebnímu plánu

Vyučovací předmět **Informační a komunikační technologie** v 5. a 6. ročníku zahrnuje základy práce s počítačem povinně pro všechny žáky.

Volná disponibilní časová dotace (16 hodin) je na 1. stupni využita na navýšení časové dotace v povinné části – 8 hodin v předmětu **Český jazyk a literatura**, 6 hodin v předmětu **Matematika** a 2 hodiny ve vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět**.

Na 2. stupni z 18 disponibilních hodin je 5 hodin využito v předmětu **Český jazyk a literatura**, 5 hodin v předmětu **Matematika a její aplikace**, 5 hodin ve vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**, 1 hodina ve vzdělávací oblasti **Člověk a společnost**, 1 hodina ve vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví** a 1 hodina ve vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce**.

Navýšení hodinové dotace v povinných předmětech je využito pro realizaci průřezových témat a pro profilaci školy. Průřezová témata se realizují v jednotlivých předmětech (viz tabulka a charakteristika ŠVP).

Tematický okruh Ochrana člověka za mimořádných událostí je realizován formou dvou projektových dnů ve všech ročnících na prvním i druhém stupni. Tento projekt je zpracován v příloze ŠVP.

Výuka je realizována převážně formou klasických vyučovacích hodin, některá témata jsou realizována formou projektů nebo exkurzí.

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

v 1. ročníku – 8 hodin týdně

v 2. ročníku – 10 hodin týdně

ve 3. ročníku – 9 hodin týdně

ve 4. a 5. ročníku – 7 hodin týdně

Vzdělávání v předmětu Český jazyk a literatura:

- vedeme k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností
- směřujeme k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní a písemné podobě
- vedeme k užívání různých zdrojů informací (př. slovníky, časopisy, katalogy)
- vedeme k rozšiřování znalostí a dovedností pro další vývoj

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty.

V předmětu se realizují tematické okruhy průřezového tématu:

- Osobnostní a sociální výchova
- Mediální výchova
- Multikulturní výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- klademe důraz na čtení s porozuměním a na práci s textem
- vytváříme podmínky pro vyhledávání, zpracovávání a třídění informací
- stanovujeme dílčí vzdělávací cíle v pravopisu
- motivujeme žáky k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu

Kompetence k řešení problémů

- hodnotíme práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vedeme žáky ke zdokonalování v práci s informacemi z různých zdrojů
- vedeme žáky k obhajobě svých názorů
- vedeme žáky k vzájemné pomoci
- ukazujeme žákům různá řešení problémů
- vedeme žáky ke zdůvodňování svých názorů, k dokončení úkolů

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k vhodné, výstižné a kultivované komunikaci
- vedeme žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- vytváříme podmínky pro komunikaci mezi žáky
- vedeme žáky ke spolupráci při řešení problémů a organizuje práci ve skupinách
- vytváříme podmínky ke vzájemnému respektování žáků
- vedeme žáky k respektování pokynů pedagogů

Kompetence občanské

- pěstujeme u žáků pocit sounáležitosti ke škole (př. účast na školních akcích)
- vedeme žáky k respektování individuálních rozdílů (př. národnost, kultura)
- vedeme žáky ke zvládnutí komunikace i ve vyhraněných situacích
- poskytujeme žákům s postižením vhodně přizpůsobené pracovní materiály

Kompetence pracovní

- podporujeme smysl pro tvořivost a kulturu
- vedeme žáky k organizování a plánování učení
- vedeme žáky k odpovědnosti za výsledek práce, k sebehodnocení
- vedeme žáky k dodržování termínů, postupů
- vedeme žáky k organizaci a plánování vlastního procesu učení se

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura
Ročník: 1.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
ČJL-3-1-01 ČJL-3-1-02 ČJL-3-1-03 ČJL-3-1-04 ČJL-3-1-05 ČJL-3-1-07 ČJL-3-1-08 ČJL-3-1-09 ČJL-3-1-11 ČJL-3-2-01 ČJL-3-2-08 ČJL-3-3-01	- skládá a rozkládá slova na hlásky - rozlišuje jednotlivá písmena tiskací a psací, malá a velká - umí jednotlivá písmena a hlásky správně přečíst, vyslovit a napsat - skládá slova, čte všechny druhy slov - rozlišuje zrakem i sluchem dlouhé a krátké samohlásky - plynule čte slova ve větách se správnou intonací - rozlišuje slova ve větách zrakem i sluchem - rozumí přečtené větě, dokáže ji opakovat - správně radí slova ve větě - rozpozná členění textu	sluchová analýza a syntéza písmena velká, malá, tiskací, psací výslovnost a čtení hlásek slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, di, ti, ni, dy, ty, ny, dvojhlásky au, ou, eu kvantita samohlásek čtení se správnou intonací hlasité i tiché čtení s porozuměním slovosled ve větě nadpis, řádek, sloupec, odstavec		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- dodržuje hygienické návyky při psaní - uvolňuje ruku, nacvičuje správné držení těla při psaní, správné držení psacího náčiní - píše čáry, vlnovky, zátrhy, oblouky, kličky - píše správné tvary psacích písmen, spojuje písmena ve slovo - píše interpunkční znaménka - rozlišuje psací a tiskací písmena - napíše psací písmena velké a malé abecedy - opisuje psací slova a věty - přepisuje tiskací písmo do psané podoby - píše podle diktátu slova a věty - dbá na úhlednost a čitelnost písma - píše velké písmeno na začátku věty a vlastních jmen osob	Psaní-hygienické návyky uvolňovací cviky průpravné prvky písmen a číslic technika psaní opis, přepis, diktát písmen, slov a vět psaní velkých písmen na začátku věty a vlastních jmen osob		

Ročník: 2.

32

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	Umí rozdělit slova na slabiky Dokáže rozdělit slovo na konci řádku Umí rozlišit zvukovou a psanou podobu slabik – dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě Odůvodňuje a píše správně velká písmena u vlastních jmen, osob, zvířat a místních pojmenování Rozlišuje a dokáže vyjmenovat samohlásky, souhlásky měkké, tvrdé a obojetné Zná gramatiku měkkých a tvrdých souhlásek Umí z různých slov utvořit smysluplné věty Zná slova významem souřadná, nadřazená, podřazená a slova příbuzná. Rozpozná určité slovní druhy – podstatná jména, slovesa, předložky	Slabiky Podstatná jména Hlásky Psaní y-ý, i-í po tvrdých a měkkých souhláskách, psaní souhlásek uprostřed a na konci slova Slova Slova a slovní význam		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	Je schopen vyjádřit svůj názor, pocity Umí naslouchat druhému Dokáže rozlišit spisovný a nespisovný jazyk Dbá na spisovné vyjadřování Dokáže porozumět písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku Zvládá základní hygienické návyky při psaní Dokáže psát správně tvary písmen abecedy, čísel, opis a přepis jednoduchých textů	Vyjadřovací schopnosti Psaní - správné sezení, držení psacího náčiní Procvičování správných tvarů písmen, nácvik bezchybného opisu a přepisu, nácvik vyhledávání chyb ve vlastním písemném projevu Zdokonalování techniky psaní a estetické úrovně písemného projevu	OSV – komunikace MKV – lidské vztahy Mezipředmětové vztahy VV (písmena)	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk
Ročník: 3.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
ČJL-3-1-02 ČJL-3-1-03 ČJL-3-1-04 ČJL-3-1-08 ČJL-3-1-09 ČJL-3-1-10 ČJL-3-1-11	Zdokonaluje se v plynulém a výrazném čtení, pečlivě vyslovuje Umí číst potichu i nahlas	Čtení	OSV – rozvoj schopností poznání	
ČJL-3-2-02 ČJL-3-2-03 ČJL-3-2-04 ČJL-3-2-05 ČJL-3-2-06 ČJL-3-2-08	Dokáže se v textu orientovat, čte s porozuměním Umí přečtený text reprodukovat Využívá textu jako zdroj poznatků		OSV – seberegulace a sebeorganizace	
ČJL-3-3-02 ČJL-3-3-03 ČJL-3-3-04	Rozlišuje poezii a prózu, umí odlišit pohádku od ostatních vyprávění Dokáže spojovat věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy Dokáže porovnávat význam slov protikladných, příbuzných, souznačných Zná slova významem souřadná, nadřazená a podřazená	Věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice, spojování vět Slova a skutečnost, význam slov	MKV – kulturní difference	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	Umí obojetné souhlásky Zná vyjmenovaná slova a jejich pravopis Pozná podstatné jméno Umí určit pád, číslo, rod u podstatných jmen Rozlišuje vlastní jména osob, zvířat, měst, ulic, vesnic, hor a správně je píše Pozná sloveso Umí určit osobu, číslo, čas u sloves Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru Umí určit některé slovní druhy – podstatná jména, slovesa, předložky, spojky	Vyjmenovaná slova Podstatná jména Pád, číslo, rod Vlastní jména Slovesa Slovní druhy		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	Orientuje se v textu čteném i slyšeném Je schopen vyjádřit své pocity z přečteného textu Dokáže na základě vlastních zážitků vytvořit krátký mluvený projev Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a svých schopností Umí řadit ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh Umí telefonovat, napsat adresu, přání, pozdrav Umí správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky Umí kontrolovat vlastní písemný projev Zvládá základní hygienické návyky při psaní Dbá na úpravu v sešitě	Vyjadřovací schopnosti Vyprávění Psaní	OSV – poznání lidí OSV – komunikace MKV – lidské vztahy	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk
Ročník: 4.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
ČJL-5-2-01 ČJL-5-2-04 ČJL-5-2-02 ČJL-5-2-08 ČJL-5-2-03 ČJL-5-2-06 ČJL-5-2-07 ČJL-5-2-05 ČJL-5-1-10 ČJL-5-1-09 ČJL-5-1-08 ČJL-5-1-07 ČJL-5-1-05 ČJL-5-1-01 ČJL-5-1-02 ČJL-5-1-03 ČJL-5-1-04 ČJL-5-3-02 ČJL-5-3-03 ČJL-5-3-01 ČJL-5-3-04	- seznámí se s jazykem jako s prostředkem komunikace - umí rozlišit slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, antonyma, slova citově zabarvená - umí užívat slova spisovná - určí slovní základ (předpona, kořen, přípona) - rozlišuje předpony a předložky a správně je píše	Mluvnice: Mateřský jazyk Nauka o slově Stavba slova Předložky a předpony	OSV – rozvoj schopností poznávání OSV – seberegulace, sebeorganizace	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- správně píše skupiny bě/bje, vě/vje, pě, umí uvést příklady užití ve větách - umí obojetné souhlásky, píše správně i,í/y,ý, zná vyjmenovaná slova a slova s nimi příbuzná - rozlišuje slovní druhy v základním tvaru, umí rozlišit slova ohebná a neohebná - píše správně vlastní jména osob, zvířat, zeměpisných názvů - zná vzory podstatných jmen, umí určit pád, číslo, rod, vzor	Skupiny bě/bje, vě/vje, pě Vyjmenovaná slova Slovní druhy Podstatná jména		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- dokáže skloňovat podstatná jména podle vzorů - seznámí se a rozpoznává psaní předložky s, z - pozná určitý a neurčitý tvar sloves, zvrtná slovesa - umí určit osobu, číslo, čas - dokáže časovat slovesa v čase přítomném, minulém, budoucím - rozliší větu jednoduchou a souvětí, spojuje věty v souvětí spojovacími výrazy - z vět jednoduchých dokáže vytvořit souvětí	Předložka s, z Slovesa Stavba věty – věta jednoduchá, souvětí		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- určí základní skladební dvojici ve větě jednoduché – podmět a přísudek - seznámí se s pravidlem shody přísudku s podmětem, píše správně i – y v přičestí minulém - sestavuje osnovu, dokáže vypravovat podle osnovy - užívá vhodných jazykových prostředků - užívá různé druhy popisu	Podmět a přísudek Shoda přísudku s podmětem Sloh a psaní: Osnova, nadpis, členění projevu Popis osoby, zvířete, věci, pracovního postupu	OSV – komunikace MKV – lidské vztahy Mezipředmětové vztahy – VV (text – domalování)	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- při vypravování a popisu užívá slova výstižná a spisovná - dodržuje následnost děje - vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechává vzkaz - píše správně adresu, dopis - kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu - v modelových situacích prokáže znalost chování v krizové situaci - umí vyhledávat v abecedním seznamu (slovník, pravidla pravopisu atd.)	Vypravování Formy společenského styku V ohrožení – zásady správného chování v krizové situaci (možnosti krizových situací, jejich řešení, důležitá spojení)		Dopravní výchova

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- čte nahlas i potichu - čte s porozuměním, správně, plynule, se správnou intonací, dbá na barvu a sílu hlasu - rozumí přiměřeně náročnému textu a umí ho reprodukovat - recituje poezii - orientuje se v základních literárních pojmech - rozlišuje poezii a prózu - dokáže si vybrat četbu podle svého zájmu a zaznamenat do deníku - orientuje se v knihovně	Čtení a literární výchova: Rozvoj čtenářských dovedností Pojmy – pohádka, povídka, pověst, bajka, báseň, naučná literatura - encyklopedie Práce s dětskou knihou – autor, ilustrátor, děj, hlavní postavy Exkurze do knihovny, čtenářské besedy	OSV – poznání lidí MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk
Ročník: 5.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
ČJL-5-2-04 ČJL-5-2-02 ČJL-5-2-08 ČJL-5-2-03 ČJL-5-2-05 ČJL-5-2-06 ČJL-5-2-07 ČJL-5-2-09 ČJL-5-1-10 ČJL-5-1-09 ČJL-5-1-08 ČJL-5-1-07 ČJL-5-1-06 ČJL-5-1-05 ČJL-5-1-01 ČJL-5-1-02 ČJL-5-1-03 ČJL-5-1-04 ČJL-5-3-02 ČJL-5-3-03 ČJL-5-3-01 ČJL-5-3-04	- používá jazyk jako nástroj k ústnímu i písemnému dorozumívání - určí slovní základ (předpona, kořen, přípona, koncovka), odvozuje předponami a příponami - rozlišuje skupiny bě/bje, vě/vje, pě, mě/mne a zdůvodňuje jejich pravopis - rozlišuje psaní přeložky s, z - dokáže správně napsat předpony s-, z-, vz-	Mluvnice: Mateřský jazyk – prostředek dorozumívání Stavba slova – slovotvorný základ, kořen, příbuzná slova Skupiny bě/bje, vě/vje, pě, mě/mne Předložky s, z Předpony s-, z-, vz-	OSV – rozvoj schopností poznávání OSV – seberegulace, sebeorganizace	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- využívá znalost vyjmenovaných slov v praktických cvičeních - umí určit všechny slovní druhy - skloňuje podstatná jména a určuje jejich mluvnické kategorie (pád, číslo, rod, vzor) - rozlišuje druhy přídavných jmen, zná gramatiku měkkých a tvrdých přídavných jmen - rozlišuje jednoduché a složené slovesné tvary, dokáže poznat zvrtné sloveso - pozná všechny slovesné způsoby	Vyjmenovaná slova Tvarosloví – slovní druhy Podstatná jména Přídavná jména Slovesa		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- časuje slovesa ve všech časech v oznamovacím způsobu - zná pojem přičestí minulé a dokáže ho vytvořit - pozná základní druhy zájmen, skloňování osobních zájmen - pozná základní druhy číslovek, skloňuje číslovky základní - určuje základní větné členy (podmět a přísudek) - dokáže rozlišit podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný	Zájmena Číslovky Skladba Podmět		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- užívá ve větách přísudek slovesný - užívá shodu přísudku s podmětem - odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí - užívá vhodných spojovacích výrazů - rozpozná přímou řeč a větu uvozovací - dokáže užít přímou řeč ve vypravování - volně reprodukuje text - sestaví osnovu k popisu a vyprávění	Prísudek slovesný Shoda přísudku s podmětem Souvětí Přímá a nepřímá řeč Sloh a psaní: Reprodukce jednoduchých textů Vypravování	OSV – komunikace MKV – lidské vztahy	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- podle osnovy se jasně a srozumitelně vyjadřuje - zachovává posloupnost děje a hlavní linii příběhu - popíše předmět, osobu, prostředí - sestaví a napíše správně dopis, zprávu, oznámení, pozvánku - rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě - používá tiskopisy a dokáže je vyplnit - vede správně dialog	Popis Dopis, zpráva, pozvánka, reklama Vyplňování tiskopisů Formy společenského styku	Mezipředmětové vztahy – VV (text – domalování)	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- kultivovaně se vyjadřuje v běžných komunikačních situacích, volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči - čte přiměřeně rychle a plynule s prvky uměleckého přednesu - recituje poezii, vyhledává a vymýšlí rýmy - používá elementární literární pojmy - vyhledává informace v naučné literatuře	Čtení a literární výchova: Hlasité čtení uměleckých i naučných textů Recitace, dramatizace, verš, rým, sloka Poezie – lyrika, epika, personifikace Próza – hlavní a vedlejší postavy, čas a prostředí děje Besedy o knihách, divadle, filmu	OSV – poznání lidí MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- orientuje se v nabídce dětské literatury, pozná záměr autora a hlavní myšlenku	Práce s různými druhy textů včetně odborné literatury		

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět **český jazyk a literatura** se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku jako samostatný předmět, a to ve všech ročnících 5 hodin týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura je zaměřeno na:

- rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu
- vyjádření reakcí a pocitů žáků
- pochopení role v různých komunikačních situacích
- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů, poznání záměru autora, hlavní myšlenky
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků
- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání

Vyučovací předmět **český jazyk a literatura** je úzce spjat s *dramatickou výchovou* (literatura, sloh), *dějepisem* (např. období Velké Moravy, husitství, veleslavínské období, období národního obrození apod.), *informačními a komunikačními technologiemi* (využití elektronické pošty apod.), *hudební výchovou* (lidová slovesnost, melodrama, písničkáři, ...).

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – mluvní cvičení, verbální a neverbální sdělení, poznávání lidí dle příběhů, dovednost zapamatovat si, sociální dovednosti, mezilidské vztahy, řešení problémů, ...

EGS – poznávání života v jiných zemích (deníky, cestopisy, ...)

MKV – Češi a národní obrození

EV – lidová slovesnost a příroda, člověk a příroda, příroda a dobrodružství, ...

MDV – výběr literatury, mediální sdělení a jeho hodnocení, reklama, zpravodajství, média v každodenním životě

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací
- vedeme žáky k užívání správné terminologie, k osvojení základních jazykových a literárních pojmů
- zohledňujeme rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- sledujeme při hodině pokrok všech žáků a umožňujeme jim kriticky hodnotit výsledky svého učení a diskutovat o nich
- vedeme žáky k využívání výpočetní techniky, vyhledávání a třídění informací a jejich propojování do širších významových celků

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vedeme žáky k plánování postupů
- vedeme žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problému
- sledujeme využívání získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- vedeme žáky k tomu, aby samostatně řešili problémy a volili vhodné způsoby řešení
- vedeme žáky k uvážlivému rozhodování

Kompetence komunikativní

- zadáváme úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vedeme žáky k vystižné argumentaci
- vedeme žáky k tomu, aby formulovali a vyjadřovali své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřovali ústně i písemně
- vedeme žáky k tomu, aby naslouchali promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovali
- vedeme žáky k tomu, aby se účinně zapojovali do diskuse a vhodně ohajovali své názory
- klademe důraz na to, aby žáci rozuměli různým typům textů a záznamů
- vedeme žáky k tomu, aby využívali informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- dodáváme žákům sebedůvěru
- vedeme žáky k dodržování pravidel
- dbáme na to, aby žáci spolupracovali ve skupině
- klademe důraz na to, aby se žáci podíleli na utváření příjemné atmosféry v týmu
- vedeme žáky k tomu, aby věcně argumentovali

Kompetence občanské

- zadáváme skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
- motivujeme žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- motivujeme žáky k zájmu o kulturní dědictví
- snažíme se, aby žáci respektovali přesvědčení druhých lidí
- klademe důraz na to, aby žáci chránili naše tradice, kulturní i historické dědictví
- vedeme žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění
- pěstujeme v žácích pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vedeme žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- vedeme k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou
- klademe důraz na dodržování hygieny práce
- klademe důraz na dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou
- dbáme na to, aby žáci využívali svých znalostí v běžné praxi

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)

Ročník: 6.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
CJL 9-1-01 CJL 9-1-03 CJL 9-1-04 CJL 9-1-05 CJL 9-1-06 CJL 9-1-08	- rozpozná jednoduché případy manipulativní komunikace - dokáže odlišit a použít přímou a nepřímou řeč - dokáže výstižně vyjadřovat vlastní postoje a pocity - zvládá pracovat s textem, umí v textu odlišit podstatné informace od méně důležitých - osvojuje si základní normy písemného vyjadřování, zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu - komunikuje pohotově a přiměřeně v běžných komunikačních situacích	Oslovení Vypravování, popis, charakteristika, zpráva, oznámení Jak se učíme – hlavní myšlenky textu, výpisky, výtah Korespondence (vzkaz, pohled, dopis, e-mail) Dialog a monolog v životě (řečnictví)	OSV – rozvoj schopností poznávání, komunikace (mluvní cvičení, verbální a neverbální sdělení) EGS – Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy z cest) MKV – lidské vztahy (charakteristika člověka) D – starověké Řecko a Řím ČJ (lit.) – řecké a římské báje a pověsti	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)
Ročník: 6.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
CJL 9-2-01 CJL 9-2-03 CJL 9-2-04 CJL 9-2-06	- dokáže pracovat se základními jazykovými příručkami - odliší spisovný a nespisovný jazykový projev - rozpozná zvukovou a písemnou podobu slov, správně intonuje - rozpozná nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - ovládá pravopisné jevy lexikální a morfologické - dokáže rozpoznat ohebné slovní druhy - uvědomuje si vztah mezi základními větnými členy	Obecné poučení o jazyce, jazykové příručky Zvuková stránka jazyka (spisovná a nespisovná výslovnost), hláskosloví, slovní přízvuk, zvuková stránka věty Slovní zásoba a tvoření slov (způsoby tvoření slov a obohacování slovní zásoby), stavba slova Pravopis (lexikální a morfologický), zdvojené souhlásky, skupiny pě, bě – bje, vě – vje, mě – mně, předpony (s, z, vz), předložky (s, z), vyjmenovaná slova Tvarosloví (ohebné slovní druhy) Skladba (základní větné členy – podmět, přísudek □ rozvíjející větné členy – přívlastek, předmět, příslovečné určení), věta jednoduchá a souvětí, tvoření vět Pravopis (shoda přísudku s podmětem)	Na základě výběru textu	Pravopis – v průběhu celého školního roku

Pomůcky: viz. 9. ročník

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)

Ročník: 6.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
CJL 9-3-01 CJL 9-3-06	- chápe pojem literatura a její dělení - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších - umí vysvětlit základní pojmy v poezii - vyjádří své pocity z přečteného textu - podle svých schopností volně reprodukuje text, případně tvoří vlastní literární text na dané téma - přednáší z paměti literární texty přiměřené věku	Literatura – pojem, umělecká a odborná literatura, národní a světová literatura Próza (pojem, útvary), poezie (lyrická, epická, lyrickoepická), drama (tragédie, komedie, tragikomedie) Verš, rým, druhy rýmů, rytmus Řecké báje a pověsti, římské báje Pohádky (druhy pohádek) Pověsti (druhy pověstí) Bajky Povídka Román Lidová slovesnost (hádanky, říkadla, rozpočítadla, slovní hříčky apod.)	EGS – Evropa a svět nás zajímá (život dětí v jiných zemích) HV – lidové písně, lidová slovesnost, hudební pojmy a nástroje D – křesťanství, starověké Řecko a Řím VV – řecké a římské umění	V průběhu roku – základy literární teorie, literárně-výchovné aktivity (divadlo, besedy, výstavy apod.), čtenářský deník

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)

Ročník: 7.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
CJL 9-1-01 CJL 9-1-02 CJL 9-1-04 CJL 9-1-05 CJL 9-1-06	- dokáže odlišit a použít přímou a nepřímou řeč - dokáže na základě prožitků vytvořit psaný text - rozlišuje slohové rozvrstvení slovní zásoby, dokáže popsat jednotlivé části popisovaného jevu - dokáže výstižně vyjádřit charakteristické rysy popisované osoby - používá jazykové prostředky pro daný slohový útvar - zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu - učí se formulovat hlavní myšlenky textu, dokáže odlišit podstatné od nepodstatného	Vypravování Popis (popis uměleckých děl, popis výrobků a pracovních postupů, odborné názvy v popisu) Charakteristika (přímá, nepřímá) Životopis Žádost	OSV – sebepoznání a sebepojetí (mluvní cvičení, poznávání lidí) EGS – Evropa a svět nás zajímá (cestování) MKV – lidské vztahy (mluvní cvičení) MDV – vnímání autora mediálních sdělení ČJ – literární texty Odborné texty z různých předmětů	

Pomůcky: viz. 9. ročník

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)

Ročník: 7.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
CJL 9-2-02 CJL 9-2-03 CJL 9-2-04 CJL 9-2-06	- ovládá pravopisné jevy morfologické - chápe přenášení pojmenování - používá samostatně výkladové a jiné slovníky pro určení významu slova - rozlišuje větné členy, ovládá základní pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché	Tvarosloví (ohebné slovní druhy, důraz na slovesa, neohebné slovní druhy) Pravopis (psaní velkých písmen, procvičování pravopisu i/í, y/ý) Slovní zásoba (význam slova, slova jednoznačná a mnohoznačná, synonyma, homonyma, antonyma) Skladba (stavba věty – základní a rozvíjející větné členy, včetně doplňku, několikanásobné větné členy; jednočlenné a dvojčlenné věty; vedlejší věty)	Na základě výběru textu	Pravopis – v průběhu celého školního roku

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)

Ročník: 7.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
CJL 9-3-03 CJL 9-3-06	- orientuje se ve starověké literatuře, charakterizuje hlavní žánry středověké literatury - formuluje vlastní názory na umělecké dílo - orientuje se ve středověké literatuře, charakterizuje hlavní žánry středověké literatury - formuluje vlastní názory na umělecké dílo - výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text - pozná základní literární žánry	Starověká literatura – orientální a antická literatura Středověká literatura – Starý a Nový zákon – počátky našeho písemnictví (Velká Morava, Kosmas) – vznik česky psané literatury (Dalimilova kronika, literatura doby Karla IV.) – literatura předhusitská a husitská Opakování teorie literatury – zaměření a účel literárních textů, žánry	OSV – sebezpoznání a sebepojetí (mezilidské vztahy) EGS – Evropa a svět nás zajímá (cestování) VV, HV – románské, gotické umění (stavby, sochařství, malířství) + hudba D – Velká Morava, český stát – Přemyslovci, Lucemburkové	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)

Ročník: 8.

	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
ČJL-9-1-01 ČJL-9-1-08 ČJL-9-1-09 ČJL-9-1-10	– dokáže výstižně vyjádřit charakteristické rysy popisované osoby – dokáže popsat své city, pocity, nálady – rozeznává jazykové i mimojazykové prostředky komunikace – ovládá základy studijního čtení, formuluje hlavní myšlenky textu – ovládá základní slohové útvary, dokáže je charakterizovat a zařadit k jednotlivým slohovým stylům	Charakteristika literární postavy Subjektivně zabarvený popis Výklad Výtah Úvaha (aktuální téma) Slohové styly, projevy mluvené a psané	OSV – sebezpoznání a sebezpojetí (mluvní cvičení) EV – vztah člověka k prostředí MDV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, stavba mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení (zpravodajství, média v každodenním životě) ČJ (literatura) – literární texty Odborné předměty	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)

Ročník: 8.

	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
ČJL-8-2-01 ČJL-8-2-02 ČJL-8-2-04 ČJL-8-2-07 ČJL-8-2-08	– má přehled o slovanských a světových jazycích – ovládá způsoby obohacování slovní zásoby – dokáže odlišit slova přejatá – dokáže odlišit slovní druhy, které se časují – určuje druhy vedlejších vět – ovládá pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché	Obecné poučení o českém jazyce (skupiny jazyků, útvary národního jazyka) Slovní zásoba (obohacování, slova přejatá a jejich skloňování) Tvarosloví (slovesa - slovesný vid, třídy a vzory) Skladba (věta jednoduchá, souvětí souřadné a podřadné) Základní a rozvíjející větné členy, několikanásobné větné členy, poměry mezi větnými členy, přístavek	Ukázky z literatury Cizí jazyky Na základě výběru textu	Pravopis a jazykové rozbor – v průběhu celého školního roku

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)

Ročník: 8.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
ČJL-9-3-01 ČJL-9-3-03 ČJL-9-3-06 ČJL-9-3-07 ČJL-9-3-09	– používá literaturu jako zdroj poznání – orientuje se v literatuře od 2. poloviny 15. století do 2. poloviny 18. století – má přehled o významných představitelích české a světové literatury – formuluje názory na umělecké dílo – orientuje se v literatuře od 2. poloviny 18. století do literatury na přelomu 19. a 20. století – má přehled o významných představitelích české a světové literatury – formuluje názory na umělecké dílo – vyhledává informace v různých typech katalogů, – v knihovně i dalších informačních zdrojích	Renesance a humanismus Baroko Klasicismus Národní obrození Romantismus Literatura 2. poloviny 19. století (májovci, ruchovci, lumírovci, realismus) Literatura na přelomu 19. a 20. století	MDV - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, stavba mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení (knihy, noviny, ...) VV, HV, D – renesance, humanismus, baroko, klasicismus VV, HV – umělecké směry 2. poloviny 19. století a přelomu 19. a 20. století D – národní obrození, 2. polovina 19. století OV – humanismus	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)

Ročník: 9.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
CJL 9-1-01 CJL 9-1-02 CJL 9-1-03 CJL 9-1-04 CJL 9-1-05 CJL 9-1-06 CJL 9-1-07 CJL 9-1-09 CJL 9-1-10	– dodržuje zásady dorozumívání (komunikační normy) – vyjádří ústně či písemně své zážitky, názory, nálady, pokouší se o vlastní literární texty – zvládá základní normy písemného vyjadřování a grafickou úpravu textu – zvládá výstavbu souvislého textu a různé způsoby jeho členění – chápe roli mluvčího a posluchače – rozliší základní publicistické útvary, dokáže je vytvořit – rozliší fakta od subjektivního obsahu	Jazyková kultura Slohové postupy a útvary používané v různých komunikačních oblastech a situacích Vypravování ve stylu prostě sdělovacím, vypravování v umělecké oblasti Úřední písemnosti, tiskopisy Proslov Diskuze Publicistické útvary	OSV – komunikace (mluvní cvičení) MDV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, stavba mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti (diskuze, druhy sdělovacích prostředků, sdělovací prostředky a my) ČJ (literatura) – literární texty	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)

Ročník: 9.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
CJL 9-2-03 CJL 9-2-05 CJL 9-2-06 CJL 9-2-07 CJL 9-2-08	- zvládá výstavbu souvislého textu a různé způsoby jeho členění - určuje druhy souvětí, ovládá pravopisné syntaktické jevy v souvětí - v praxi užívá obecná poučení o jazyku a původu českého jazyka - využívá jazykových příruček	Obecné poučení o jazyce (původ a základy vývoje češtiny) Slovní zásoba (synonyma, homonyma, antonyma, odborné názvy) Tvarosloví (vlastní jména a názvy, přechodníky) Skladba (souvětí, tvoření vět, pořádek slov ve větě, stavba textu)	Na základě výběru textu	Pravopis a jazykové rozbory – v průběhu celého školního roku

..

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)

Ročník: 9.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
CJL 9-3-01 CJL 9-3-02 CJL 9-3-03 CJL 9-3-04 CJL 9-3-05 CJL 9-3-07 CJL 9-3-08 CJL 9-3-09	– orientuje se v základních literárních směrech 20. století – má přehled o významných představitelích české a světové literatury – projevuje zájem navštěvovat divadla a filmová představení – formuluje vlastní názory na umělecké dílo	Literatura 1. poloviny 20. století (česká a světová) – meziválečná poezie a próza, odraz války v literatuře Literatura 2. poloviny 20. století – oficiální, exilová a samizdatová česká literatura	VV, HV – umění 20. století OV – problémy lidské nesnášenlivosti D – dějiny 20. století	

ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení ve vyučovacím předmětu:

Vyučovací předmět **anglický jazyk** se vyučuje jako samostatný předmět ve 3., 4., a 5. ročníku jako samostatný předmět, a to ve všech ročnících 3 hodiny týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu:

- pozornost v hodinách je zaměřena na nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby jazyka a na gramatiku
- žáci pracují s bohatým obrazovým materiálem v učebnici, v pracovním sešitě, v časopise, využívají slovníky
- v hodinách jsou využívány jednoduché říkanky, písně, nacvičování dialogů a konverzace

Formy realizace:

- výklad, poslech, četba, procvičování gramatiky, dialogy, reprodukce textu v písemné i ústní formě
- práce individuální; skupinová; ve dvojicích
- ve vyučovací hodině je kladen důraz i na samostatnou práci žáků
- součástí vyučování jsou hry, soutěže, zpěv, výukové programy na PC

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – rozvoj schopností poznávání, seberegulace a sebeorganizace, poznávání lidí, komunikace

EGS – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět

MKV – lidské vztahy;

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- seznamujeme žáky s vhodnými způsoby nácviků slovní zásoby
- umožňujeme žákům poznávat smysl a cíl učení anglického jazyka
- seznamujeme žáky s různými informačními zdroji a motivujeme je s nimi samostatně pracovat
- zadáváme žákům úkoly, při kterých vyhledávají a třídí informace a získané poznatky využívají v tvůrčích činnostech (projekty)
- vedeme žáky k prezentaci výsledků své práce

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k řešení problémových úloh či úkolů rozvíjejících tvořivost
- motivujeme žáky k tomu, aby sami našli řešení problémů
- vedeme žáky k prezentování svých názorů, námětů, zkušeností a výsledků své práce

Kompetence komunikativní

- pomáháme žákům řešit možné situace praktického života pro vzájemnou komunikaci
- vedeme žáky ke vzájemné spolupráci
- motivujeme žáky k uplatňování písemného projevu (dopis, e-mail)
- vedeme žáky k tomu, aby kladli otázky

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci, doplňování, uplatňování svých dovedností a k tomu, aby zodpovídali za svou práci celému kolektivu
- motivujeme žáky k tomu, aby se aktivně účastnili diskuse
- vedeme žáky k tomu, aby konstruktivně kritizovali práci druhých a obhajovali svá stanoviska

Kompetence občanské

- vedeme žáky k aplikaci poznatků o aktuálním společenském a přírodním dění
- seznamujeme žáky s kulturním dědictvím anglicky mluvících zemí a vedeme je k úctě a respektování naší tradice
- motivujeme žáky k diskusi a k prezentaci vlastních myšlenek a názorů

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k prezentaci výsledků své práce
- vytváříme u žáků pozitivní vztah k tvorbě vlastních názorů, námětů
- vedeme žáky k zodpovědnosti za výsledky své práce
- umožňujeme žákům plánování postupů k plnění úkolů
- vedeme žáky k využívání znalostí získaných v hodinách anglického jazyka v dalším vzdělávání

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 3.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
CJ-3-1-01 CJ-3-1-02 CJ-3-1-03 CJ-3-1-04 CJ-3-1-05 CJ-3-1-06	Řečové dovednosti Žák: – rozumí základním pozdravům a reaguje na ně – umí poděkovat – zvládne se krátce představit – rozumí blahopřání k narozeninám a reaguje na něj – rozumí základním pokynům učitele a reaguje na ně i neverbálně – zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal – rozezná barvy v mluvené i psané podobě	Tematické okruhy Základní osobní údaje Základní barvy Školní potřeby Vybraná domácí zvířata Obličej a tělo Rodina Můj pokoj, dům a místnosti Hračky Oblečení Město, mapa Nápoje a jídlo Gramatika Člen neurčitý a základní podstatná jména Člen určitý	OSV – rozvoj schopností poznávání – seberegulace a sebeorganizace – poznávání lidí – komunikace ČJ M HV VV	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	– zná čísla do 12 – rozumí obsahu jednoduchého, krátkého, mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností – dokáže popsat, jaké má hračky, věci apod. – popíše polohu předmětů pomocí předložek – umí říci, co má rád – rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu na známé téma s vizuální podporou	Pravidelné tvoření množného čísla podstatných jmen Některá přídavná jména Osobní zájmena Privlastňovací zájmena – 1. - 3. osoba č. jednotného Základní číslovky do 12 Rozkazovací způsob Slovesa „be, have got“, „like“ - 1. - 3. osoba č. j. Zvuková a grafická podoba jazyka základní výslovnostní návyky vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	– vyslovuje foneticky správně slova ze známé slovní zásoby – přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení – píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy			

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: 4.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
CJ-5-1-01 CJ-5-1-02 CJ-5-1-03 CJ-5-2-01 CJ-5-2-02 CJ-5-2-03 CJ- 5-3-01 CJ-5-3-02 CJ-5-4-01	Poslech s porozuměním Žák: – rozumí základním seznamovacím frázím a reaguje na ně – rozumí slovům a jednoduchým větám v rámci osvojovaných témat, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu – pochopí omluvu a dokáže na ni reagovat – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pečlivě a pomalu – rozumí jednoduchému poslechovému textu,	Tematické okruhy Zvířata v ZOO Ve škole, ve třídě Rodina Vybraná povolání Budovy a místa ve městě Moje adresa Můj pokoj, nábytek Trávení volného času – koníčky a záliby Sporty Každodenní povinnosti Čas, hodiny, dny v týdnu V obchodě, britská měna Některé pokrmy, nápoje V restauraci Narozeninová oslava	OSV – rozvoj schopností poznávání – seberegulace a sebeorganizace – poznávání lidí ČJ M HV VV	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální podporu – na základě poslechového textu dokáže vyhledat základní informace k probíranému tématu – pochopí nabídku jídla a zareaguje – v rámci jednoduchého rozhovoru rozumí otázkám a adekvátně na ně odpovídá – rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života Mluvení Žák: – se zapojí do jednoduchých rozhovorů – pojmenuje některé druhy oblečení – zjednodušeně vyjádří svůj vztah k jídlu	Gramatika přivlastňovací pád zájmena osobní a přivlastňovací – 1. - 3. osoba č. množného ukazovací zájmena this, that, these, those zájmena some, whose číslovky 12 – 100 sloveso „can“ předložky místa – in, at, on určování času, otázky na čas slovesa „to be“, „to have“ přítomný čas prostý přítomný čas průběhový – kladná věta		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- pojmenuje vybraná povolání a táže se na ně – dokáže popsat svůj pokoj a věci v něm – umí nahlásit nehodu a sdělit své osobní údaje – pojmenuje některé druhy sportů – dokáže popsat svůj každodenní režim – zeptá se kamaráda, co má rád a co umí – zeptá se na čas a na stejný dotaz odpoví – sdělí, kde je a co právě dělá – osvojí si základní fráze při nakupování, zná některé druhy obchodů – nabídne jídlo a pití a v rámci dialogu na tutéž nabídku zareaguje	zákaz a příkaz vazba would like Zvuková a grafická podoba jazyka spojování hlásek do slov a jejich výslovnost intonace, přízvuk fonetický zápis slov vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	Čtení s porozuměním Žák: – vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům – např. oblečení, bydlení, sporty, denní aktivity, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Psaní Žák: – napíše krátký text o tom, co má rád a co umí – sdělí, jaké je počasí a co právě dělá – napíše stručné informace o sobě, rodině, každodenních činnostech apod.			

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 5.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
CJ-5-1-01 CJ-5-1-02 CJ-5-1-03 CJ-5-2-01 CJ-5-2-02 CJ-5-2-03 CJ-5-3-01 CJ-5-3-02 CJ-5-4-01 CJ-5-4-02	Poslech s porozuměním Žák: – rozumí jednoduchým větám a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností – rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud se týká osvojených témat, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu – identifikuje přání k vánocům a velikonočním a adekvátně reaguje – podle poslechu plní jednotlivé pokyny, rozpozná zákaz a příkaz – podle poslechu koriguje	Tematické okruhy Roční období a počasí Domov a rodina Názvy povolání Hudební nástroje Vánoce Volný čas a záliby Čas: části dne, hodiny, dny v týdnu, měsíce v roce, datum narození Škola a vyučovací předměty Velikonoce Jídlo, potraviny a chutě Orientace ve městě Na nádraží Dopravní prostředky Zvířata ve volné přírodě, kontinenty Domácnost	OSV – rozvoj schopností poznávání – seberegulace a sebeorganizace – poznávání lidí – komunikace EGS – Evropa a svět nás zajímá – objevujeme Evropu a svět MKV – lidské vztahy ČJ M HV VV	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	svoji výslovnost a slovní přízvuk – chápe vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Mluvení Žák: – hovoří o počasí v jednotlivých ročních obdobích – pojmenuje některé krajinné prvky – zná některé hudební nástroje a sdělí, na které umí hrát – sdělí, co by rád dělal, měl apod. – pojmenuje různé chutě některých vybraných potravin – dokáže vyjmenovat svoje školní předměty, diskutuje o svém rozvrhu – sdělí, v čem je dobrý – umí pojmenovat části dne, rozezná rozdíl mezi „a.m.“ a „p.m.“	Gramatika nepravidelné tvoření množného čísla některých podstatných jmen přítomný čas průběhový v kladné větě oznamovací, v záporu a v otázce – všechny osoby přítomný čas prostý v kladné oznamovací větě, v záporu a v otázce – všechny osoby vazba would like vazba be good at další předložky místa řadové číslovky hodiny		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- sdělí správný čas k probíraným tématům – v dialogu pozve kamaráda a dohodne si společnou aktivitu – zeptá se, jak často kamarád plní své povinnosti – pojmenuje některé veřejné budovy, zeptá se na cestu, zjednodušeně poradí cestu – koupí si jízdenku – popřeje k vánocům a velikonočním – pojmenuje některá divoká zvířata a zná názvy kontinentů – poskytne základní informace týkající se rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Zvuková a grafická podoba jazyka procvičování specifických anglických hlásek, intonace vázání fonetické znaky (pasivně)		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	a podobné otázky pokládá – dohodne si s kamarádem společnou aktivitu – umí používat osvojenou slovní zásobu v probíraných komunikačních tématech Čtení s porozuměním Žák: – vyhledá odpověď v textu v rámci probíraného tématu – rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, např. o škole, rodině, cestování atd., zejména pokud má k dispozici vizuální oporu – pracuje se slovníkem			

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	– rozumí základním fonetickým znakům a rozlišuje rozdíl mezi zvukovou a grafickou podobou slov Psaní Žák: – vyplní osobní údaje do formuláře – napíše krátký text o sobě, týkající se rodiny, školy, denních aktivit apod.			

ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení ve vyučovacím předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu:

- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností a k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v daném cizím jazyce
- porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a k práci s nimi
- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Formy realizace:

Vyučovací hodina - skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty

Příležitostné akce

Časová dotace - 3 hodiny týdně, od 6. do 9. ročníku.

Místo realizace - ve třídách a v učebně VT.

Dělení – na ročníky.

Průřezová témata:

OSV (Seberegulace a sebeorganizace)

EGS (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět)

MKV (Multikulturalita)

EV (Vztah člověka k prostředí)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení

- vybíráme a využíváme vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- vedeme žáky k propojování získaných poznatků do širších celků
- motivujeme žáky k poznávání smyslu a cíle učení
- umožňujeme žákům prezentovat své výsledky
- vytváříme u žáků pozitivní vztah k vyhledávání a kombinování informací

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k pochopení problému
- motivujeme žáky k vyhledání vhodných informací
- vedeme žáky k hledání odpovědí na vhodně kladené otázky

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k naslouchání promluvám druhých lidí a vhodnému reagování
- umožňujeme žákům komunikaci na odpovídající úrovni
- vedeme žáky k výstižnému a souvislému projevu
- motivujeme žáky k vykonávání individuální, párové, i skupinové aktivity

Kompetence sociální a personální

- podporujeme příjemnou atmosféru v týmu
- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině
- umožňujeme žákům sebekontrolu
- vedeme žáky k vnímání vlastního pokroku
- motivujeme žáky k hodnocení své činnosti
- podporujeme argumentaci mezi žáky

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování názorů ostatních
- motivujeme žáky k zodpovědnému rozhodnutí podle dané situace
- motivujeme žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů
- vedeme žáky k diskuzi
- podporujeme žáky k vzájemnému naslouchání

Kompetence pracovní

- motivujeme žáky k efektivní organizaci své práce
- vedeme žáky k hledání správného řešení
- dovolíme žákům pracovat svým tempem

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: 6.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
CJ-9-1-01 CJ-9-1-02 CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-3-01 CJ-9-3-02 CJ-9-4-01 CJ-9-4-02	Poslech s porozuměním Žák: – rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech k probíraným tématům (např. nakupování, vaření, příroda), jsou – li pronášeny pomalu a zřetelně – na základě poslechu zodpoví otázky k tématu, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu – rozumí obsahu jednoduchého dialogu či konverzace, který se týká osvojovaných témat (zážitky, prázdniny, cestování apod.)	Tematické okruhy Moje osobní údaje, moje rodina Další domácí práce Prázdniny a svátky ve Velké Británii Další zvířata Cestování Další pokrmy a nápoje Nakupování Vaření Moje země, krajina Mapa Velké Británie Počasí, světové strany Příroda v různých světadílech Druhy televizních programů a filmů Návrh, schůzka	OSV – komunikace MKV - multikulturalita – ČJ – Z – HV	Finanční gramotnost

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	Mluvení Žák: – se zeptá na základní informace z běžného života např. na osobní údaje – popíše další domácí práce – řekne, jak často vykonává různé činnosti – umí sdělit, že něco musí udělat – dovede se vyjadřovat v minulém čase – zeptá se na oblíbené jídlo – informuje se na množství potravin – dokáže si objednat jídlo v restauraci – orientuje se v účtence z obchodu – mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších – pojmenuje některé prvky krajiny a zjistí výšku, šířku, délku, hloubku			

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	– se zeptá na oblíbený televizní pořad a na obdobný dotaz odpoví – sdělí, co bude dělat v nejbližší době – domluví si s kamarádem schůzku Čtení s porozuměním Žák: – vyhledá požadované informace v jednoduchých materiálech – rozumí krátkým a jednoduchým textům Psaní Žák: – písemně informuje o zajímavých místech v ČR – vytvoří písemný závěr z dotazníkového šetření ve třídě (porovnání výšky, věku aj.) – ovládá pravopis slov osvojené slovní zásoby	Gramatika příslovce času osobní zájmena ve funkci předmětu sloveso must, have to minulý čas slovesa „být“ minulý čas prostý – pravidelná slovesa minulý čas prostý – vybraná nepravidelná slovesa počitatelná a nepočitatelná podst. jména; výrazy some, any, a little, a few, how much, how many apod.		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
		budoucí čas vazbou be going to násobné číslovky stupňování přídavných jmen příslovce Zvuková a grafická podoba jazyka pravopis intonace slovní a větný přízvuk rytmus		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: 7.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
CJ-9-1-01 CJ-9-1-02 CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-3-01 CJ-9-3-02 CJ-9-4-02	Poslech s porozuměním Žák: – se dokáže orientovat v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout – podle poslechu identifikuje zásadní informace k tématu – dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů Mluvení Žák: – se tvořivě zúčastní rozhovoru dvou i více osob – diskutuje o dění ve škole	Tematické okruhy Ve škole Koníčky, volný čas, denní aktivity Cyklus života Rozšířená rodina Everyday English – fráze z běžného života Vesmír Budoucnost naší planety Sluneční soustava Přírodní katastrofy Doprava Londýn a jeho památky Orientace ve městě New York Bolesti, nemoci, pocity	OSV – seberegulace a sebeorganizace, komunikace EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – multikulturalita – ČJ – Z	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	– vhodně reaguje v nejběžnějších řečových situacích – seznámí lidi – pozve kamaráda – mí jednoduše vyjádřit svůj názor – navrhne pomoc – diskutuje o osudu naší planety – umí pojmenovat některé přírodní katastrofy – zeptá se na cestu, dovede popsat směr – popíše své zážitky a zeptá se na zkušenosti ostatních – dokáže sdělit, jaký má zdravotní problém a na zdravotní stav se zeptá – v dialogu používá fráze z běžného života	Gramatika opakování gramatiky – přítomný čas prostý a průběhový, minulý čas prostý, předložky vazba be supposed to minulý čas průběhový spojky „so“ a „because“ budoucí čas pomocí „will“ slovesa vyjádření názoru – „think“, „hope“, „suppose“ předložky místa výraz „go and get“ předpřítomný čas a a výrazy s ním spojené slovesa „should“, „must“, „have to“		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	Čtení s porozuměním Žák: – umí vyhledat základní informace a hlavní myšlenky – v mapě vyhledá základní památky Londýna – využívá dvojazyčné slovníky – pracuje s textem v učebnici – orientuje se v jednoduchých každodenních autentických materiálech Psaní Žák: – napíše představu o své budoucnosti – popíše své životní zkušenosti	Zvuková a grafická podoba jazyka rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti slovní a větný přízvuk		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: 8.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
CJ-9-1-01 CJ-9-1-02 CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-2-03 CJ-9-3-01 CJ-9-3-02 CJ-9-4-01 CJ-9-4-02 CJ-9-4-03	Poslech s porozuměním Žák: – rozumí obsahu promluvy, chápe celkový obsah sdělení – dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů – rozumí zřetelně vyslovovanému dialogu či konverzaci na známé téma – umí rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka Mluvení Žák: – sdělí, co v jeho životě dříve platilo a už neplatí – umí popsat různé oblečení včetně vzorů a tvarů	Tématické okruhy Móda, popis oděvů Everyday English – formální i neformální fráze z běžného života Další části lidského těla Další zdravotní problémy, návštěva lékaře Zdravý životní styl, stravovací návyky, výživa V restauraci Životní prostředí Problémy všedního života	OSV – komunikace EGS – objevujeme Evropu a svět; Evropa a svět nás zajímá EV – vztah člověka k prostředí MDV – práce v realizačním týmu – ČJ – Z – D – HV	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	– hodnotí, reaguje na zprávy – reaguje na zprávy – ujistí se o skutečnosti – popíše osoby a věci pomocí vztažných spojek – popíše svůj zdravotní problém u lékaře – vyjádří, čemu dává přednost, co ho zajímá apod. – diskutuje na téma výživy a zdravého životního stylu – uvede příklady – popíše obrázek, situaci – uvede, co vidí, slyší, cítí – zvládne si objednat jídlo v restauraci – zdvořile požádá a odpoví na žádost – diskutuje na téma ochrany životního prostředí	Gramatika: vazba „be used to“ vazba „too“ a „enough“ spojení podstatného a přídavného jména rozdíl mezi minulým časem a předpřítomným časem – výrazy „since“, „for“ tázací dovětky některá frázová slovesa minulý čas sloves „have to“ a „can“ tvorba přídavných jmen z podstatných jmen modální sloveso „might“ vztažné spojky		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	– zhodnotí zkušenost, popíše své zážitky vyjádří obavu a podporu – popíše stav za určitých podmínek – ovládá čísla do miliónu – pracuje s dvojjazyčným slovníkem Čtení s porozuměním Žák: – čte širší okruh tištěných materiálů a vyhledá v nich informace; orientuje se v jednoduchých úryvcích autentických textů – rozumí krátkým a jednoduchým textům k probíraným tématům	uvádění příkladů – výrazy „such as“, „for example“ slovesa, po kterých následuje gerundium nebo infinitiv vazba „there’s st/sb doing something“ slovesa smyslového vnímání – see, hear, smell přídavná jména s koncovkou „-ed“ a „-ing“ pasívum čísla do miliónu zvrtná zájmena vyjádření obavy podmínkové věty uskutečnitelné		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	– pracuje se slovníkem Psaní Žák: – popíše, jak chrání svoje životní prostředí – napíše jednoduchý text k probíraným tématům	Zvuková a grafická podoba jazyka ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby slovní a větný přízvuk intonace		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: 9.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
CJ-9-1-01 CJ-9-1-02 CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-2-03 CJ-9-3-01 CJ-9-3-02 CJ-9-4-01 CJ-9-4-02 CJ-9-4-03	Poslech s porozuměním Žák: – rozumí souvislým projevům učitele a monologickým i dialogickým projevům rodilých mluvčích, pronášeným v přirozeném tempu a obsahujícím několik neznámých výrazů snadno odhadnutelných z kontextu Mluvení Žák: – dovede formulovat otázky a odpovídat na ně – umí pohotově, přirozeně a jazykově správně reagovat v dialogických situacích každodenního života	Tématické okruhy Sporty Národnosti, Evropská unie Problémy společnosti a mládeže: šikana rasismus život teenagerů Moderní technologie a média Reálie anglicky mluvících zemí Britská hudba, svátky, literatura	OSV – komunikace MKV EGS – D – Z – ČJ – OV	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	– umí vyjádřit své pocity a nálady – vyjádří své přání – zvládne reprodukovat vyslechnutý nebo přečtený text – umí souvisle pohovořit na známá témata (včetně základních reálií) – umí vyjádřit svůj požadavek – umí sdělit, co řekl někdo jiný – popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života – adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích – vypráví jednoduchý příběh	Povahové vlastnosti, pocity, nálady Volba povolání, moje budoucí kariéra, životopis Formální a neformální dopis Finance, placení, cizí měny Můj domov, zvyky mojí rodiny Recepty české a britské kuchyně Gramatika opakování gramatiky nižších ročníků prací věty podmínkové věty neuskutečnitelné účelové věty		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	Čtení s porozuměním Žák: – umí používat slovníky a jazykové příručky – pracuje s autentickými texty (časopisy, knihy, prospekty), vyhledá v nich informace – odhaduje význam neznámých výrazů – orientuje se v základních zeměpisných, hospodářských, společenskopolitických, kulturních a historických reáliích anglicky mluvících zemí Psaní Žák: – vyplní běžný formulář a dotazník – reaguje na formální i neformální dopis	časové věty infinitiv vztahující se k předmětu člen určitý u vlastních jmen další frázová slovesa tvorba podstatného jména ze slovesa srovnávání přídavných jmen rozdíl mezi slovesy „say“, „tell“, „speak“ a „talk“ nepřímá řeč předložka na konci doplňovací otázky		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
		předminulý čas nepřímá otázka Zvuková a grafická podoba jazyka ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby slovní a větný přízvuk intonace		

RUSKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení ve vyučovacím předmětu:

Výuka ruského jazyka probíhá v 7. - 9. ročníku 2 hodiny týdně. K získávání poznatků v oblasti ruského jazyka slouží učebnice Радуга - Ruština pro základní a jazykové školy, kolektivitu autorů Stanislava Jelínka, Jany Folprechtové, Radky Hříbkové, Hany Žofkové, nakladatelství Fraus, pracovní sešity Радуга, rusko – český a česko - ruský slovník, nové zdroje a způsoby poznávání informací - internet, výukové programy na PC, poslechové CD Радуга, časopisy, knihy, televizní pořady. Učitel vede žáky k aktivnímu využívání získaných vědomostí a znalostí.

Vzdělávací obsah předmětu:

- dosáhnout vzdělávání v dalším cizím jazyce úrovně A I,
- rozumět názvům věcí ve třídě a škole, číslům, jednoduchým instrukcím učitele,
- porozumět známým a každodenním výrazům a základním frázím vycházejících z konkrétních potřeb, umět tyto výrazy i fráze používat, reagovat na základní otázky a odpovídat na ně,
- dokáže se jednoduchým způsobem domluvit,
- umí sám sebe představit, ostatní i svou rodinu, popovídat o škole a o svých zájmech,
- orientovat se v textech a pracovat s nimi - najít základní informace, odpovědi na otázky, obměňovat věty,
- vyhledávat potřebné informace ve slovníku, literatuře, na internetu.

Formy realizace:

Vyučovací hodina - skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu, samostatná práce – vyhledávání informací, práce se slovníkem, hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC

Časová dotace – 2 hodiny týdně, od 7. do 9. ročníku

Místo realizace – ve třídách a v učebně VT

Průřezová témata:

OSV(Seberegulace a sebeorganizace)

VMGS (Poznatky o evropské a světové literatuře)

EV (Vztah člověka k přírodě)

MDV (Práce s médii)

Očekávané výstupy

- žáci porozumí jednoduchým otázkám a dovedou na ně reagovat,
- rozumí monologu i dialogu týkajícího se každodenních situací, které vyplývají ze života, rodiny, školy,
- mají základní znalosti reálií – zeměpisné údaje, všední život, sociální zázemí, sportovní úspěchy,
- chápou příbuznost tradic, kultur, jazyka v souladu se slovanským zázemím,
- dokážou vyjádřit svůj názor, přání, popsat svou rodinu, sebe, své zájmy,
- chápou gramatické a lexikální vztahy,
- znají základní zásobu slovíček, básničky,
- pohotově využijí jazyk v komunikativních situacích, např. při pobytu v zahraničí nebo při komunikaci s rodilým mluvčím.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učíme žáky vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace využívání v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- vedeme žáky k pochopení obecně užívaných termínů, znaků, symbolů, uvádění věcí do souvislostí, propojení poznatků z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho k vytváření komplexnějšího pohledu na přírodní, společenské a kulturní jevy
- vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování, k porovnávání získaných výsledků, ke kritickému posouzení a vyvozování závěrů,
- učíme vybírat a využívat efektivní způsoby učení, metody, strategie, plánovat, organizovat a řídit učení, projevovat ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky ke vnímání nejrozličnějších situací ve škole i mimo ni, rozpoznávání a pochopení problémů, přemýšlení o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyšlení a naplánování způsobu řešení problémů a využívání k tomu vlastního úsudku a praktických zkušeností,
- k vyhledávání informací vhodných k řešení problému, nacházení jejich shodných, podobných a odlišných znaků, využívání získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení,
- k samostatné volbě vhodných způsobů řešení, k užívání logických, matematických a empirických postupů,
- k ověřování praktické správnosti řešení problémů a osvědčených postupů, k aplikaci obdobných nebo nových problémových situací, sledování vlastního pokroku při zdolávání problémů.

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, učíme je chápat potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňovat zkušenosti druhých lidí, respektovat různá hlediska a čerpat poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají,
- učíme žáky účinně spolupracovat ve skupině, podílet se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňovat kvalitu společné práce – využívá poznatků reálií,
- umožňujeme žákům podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi,
- podporujeme vytváření pozitivní představy o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj.

Kompetence občanské

- učíme žáky respektovat přesvědčení druhých lidí, vážit si jejich vnitřních hodnot, vcítit se do situací ostatních lidí, odmítat útlak a hrubé zacházení, uvědomovat si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí,
- vedeme žáky k chápání základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy, uvědomovat si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu,
- učíme je rozhodovat se zodpovědně podle dané situace, poskytovat dle svých možností účinnou pomoc a chovat se zodpovědně v krizových situacích ohrožujících život a zdraví člověka,
- vedeme žáky k respektování, ochraně a ocenění našich tradic a kulturního i historického dědictví, k projevování pozitivního postoje k uměleckým dílům, smyslu pro kulturu a tvořivost, k aktivnímu zapojení do kulturního dění a sportovních aktivit,
- učíme je chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví.

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k využívání znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

Kompetence komunikativní

- učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřovat se výstižně, souvisle, kultivovaně v písemném i mluveném projevu,
- vedeme je k tomu, aby naslouchali promluvám druhých lidí, porozuměli jim, vhodně reagovali, účinně se zapojovali do diskuse, obhajovali svůj názor a vhodně argumentovali,
- učíme je porozumění různým typům textů a záznamů, obrazových materiálům, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlení o nich, reakci na ně a jejich využívání ke svému rozvoji a aktivnímu zapojení se do společenského dění,
- vedeme je k využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem,

- podporujeme žáky ve využívání získaných komunikačních dovedností k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Ruský jazyk

Ročník: 7.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
DCJ-9-1-01 DCJ-9-1-02 DCJ-9-2-01 DCJ-9-2-02 DCJ-9-2-03 DCJ-9-3-01 DCJ-9-3-02 DCJ-9-3-03 DCJ-9-4-03	- rozumí jednoduchým větám, výrazům a frázím - umí na ně reagovat - klade jednoduché otázky a odpovídá na ně - vyslovuje a čte nahlas foneticky správně texty ze známé slovní zásoby - zná pravidla ruské výslovnosti - rozumí monologu i dialogu - rozumí smyslu a obsahu jednoduchého textu, vyhledá potřebnou informaci, odpověď na otázku - představí sebe, kamarády, rodinu - zná číslovky do 100 - popíše svoji rodinu - zná základní zásobu slovíček - zvládá základy písemného projevu - používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník	Témata, řečové intence a situace - rodina - povídání o sobě - pozdravy - setkání s přáteli - dotazy a odpovědi Mluvnice - číslovky - slovesa – žít, hovořit, učit se, pracovat, umět, telefonovat, dívat se, být (časování v přít. čase) - 1. pád podst. jmen v oslovení - 6. pád podst. jm. - osobní zájmena - podst. jm. po číslovkách 2, 3, 4 Zvuková a grafická stránka jazyka - přízvuk - intonace tázacích a oznamovacích vět - pořadí písmen azbuky	OSV – seberegulace a sebeorganizace VMGS - poznatky o evropské a světové kultuře EV – vztah člověka k přírodě MDV – práce s médii ČJ HV ZE VV	

		- intonace vět zvolacích - souhrnné opakování azbuky - změny intonace otázek podle jejich smyslu Rozvíjející texty a písně		
--	--	--	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Ruský jazyk
Ročník: 8.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
DCJ-9-1-01 DCJ-9-1-02 DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-01 DCJ-9-2-02 DCJ-9-2-03 DCJ-9-3-01 DCJ-9-3-02 DCJ-9-3-03 DCJ-9-4-01 DCJ-9-4-02 DCJ-9-4-03	- rozumí jednotlivým otázkám - dovede na ně reagovat - rozumí monologu i dialogu - zeptá se na jméno, bydliště a telefonní číslo - má základní znalosti reálií - chápe příbuznost tradic - vyslovuje a čte nahlas - plynule a foneticky správně - rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku - rozumí krátkým textům a odhadne význam nových slov z kontextu - používá abecední slovník a dvojjazyčný slovník - vyhledává a pojmenovává slova probíraného tématu - dokáže vyjádřit svůj názor - orientuje se ve škole, městě - zná základní zásobu slovíček - využije jazyk v komunikačních situacích - sdělí ústně i písemně	Témata, řečové intence a situace - povolání - volný čas - zájmy - přátelství - orientace ve škole, vyučování Mluvnice - 7. pád vybraných podst. jmen - skloňování osobních zájmen - časování slovesa chtít - I. a II. časování sloves typu žít, číst, mluvit a učit - slovesa se změnou kmenové souhlásky - zvrtná slovesa - slovesné vazby - řadové číslovky v 1. a 6. pádě - vyjadřování data - minulý čas - vykání - předložkové vazby odlišné	OSV – seberegulace a sebeorganizace VMGS - poznatky o evropské a světové kultuře EV – vztah člověka k přírodě MDV – práce s médii ČJ HV ZE VV	

	základní znalosti o sobě, rodině a běžných každodenních situacích - vyplní základní informace do formulářů - rozumí základním informacím v poslechových textech	od češtiny, časování sloves - jet, moci - skloňování zájmen kdo, co - skloňování podstatných jmen Zvuková a grafická stránka jazyka - přízvuk - pohyblivý přízvuk - správná výslovnost - intonace tázacích a oznamovacích vět - pořadí písmen abebky - intonace - souhrnné opakování abebky - změny intonace otázek podle jejich smyslu Rozvíjející texty a písně		
--	---	--	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Ruský jazyk
Ročník: 9.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
DCJ-9-1-01 DCJ-9-1-02 DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-01 DCJ-9-2-02 DCJ-9-2-03 DCJ-9-3-01 DCJ-9-3-02 DCJ-9-3-03 DCJ-9-4-01 DCJ-9-4-03	- rozumí jednotlivým otázkám -dovede na ně reagovat -rozumí monologu a dialogu - vede rozhovor na dané téma - má základní znalosti reálií - poskytne jednoduché informace - dokáže jednoduše popsat cestu, určí význam běžných nápisů ve městě - orientuje se v textu - čte s porozuměním - odhadne význam nových slov v kontextu -vyhledává a pojmenovává slova daného tematického celku - dokáže vyjádřit svůj názor - volně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text -chápe lexikální a gramatické vztahy -zná základní zásobu slovíček -pohotově využije jazyk v komunikativních situacích	Témata, řečové intence a situace - orientace ve městě - použití dopravních prostředků - nákupy - vyjádření možnosti, nemožnosti, zákazu, příčiny, radosti, lítosti, srovnání, dojmů - vyplňování dotazníku - Moskva, Petrohrad, Praha Mluvnice - časování sloves jet, moci a pomoci, koupit, zeptat se, vzít - infinitivní věty - skloňování podst. jm. - pohyblivé –o-, -e- u podst. jm. - 4. pád mn. č. neživotných a životných podst. jmen - nesklonná podst. jm.		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- projevuje pozitivní postoj ke kulturní rozmanitosti a k tradičním evropským hodnotám	Zvuková a grafická stránka jazyka - přízvuk - intonace tázacích a oznamovacích vět - pořadí písmen azbuky - intonace v souvětí - souhrnné opakování azbuky - změny intonace otázek podle jejich smyslu Rozvíjející texty a písně —		

5.2 Matematika a její aplikace

MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět **matematika** se vyučuje jako samostatný předmět v 1., 2., 3., 4. a 5. ročníku jako samostatný předmět, a to v 1. a 2. ročníku 5 hodin týdně, ve 3. ročníku 6. hodin týdně, ve 4. a 5. ročníku 5 hodin týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu matematika je rozděleno na čtyři tématické okruhy:

- **čísla a početní operace – osvojení aritmetických operací ve třech složkách:**
 - dovednost provádět operace
 - algoritmické porozumění
 - významové porozumění
 - získávání číselných údajů, seznámení se s pojmem proměnná
- **závislosti, vztahy a práce s daty** – rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů
- **geometrie v rovině a prostoru** – určování a znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací, zkoumání tvarů a prostoru
- **nestandardní aplikační úlohy a problémy** – uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh běžného života

Organizace

- žáci z každého ročníku pracují během vyučovací hodiny ve třídě nebo v počítačové učebně a využívají různé formy práce. Během hodiny učitel a žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky.

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – rozvoj schopností a poznávání, seberegulace a sebeorganizace, poznávání lidí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- umožňujeme žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- srozumitelně jim vysvětlujeme, co se mají naučit
- stanovujeme dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- vedeme žáky k ověřování výsledků.
- vedeme žáky k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a zdokonalení grafického projevu, rozvíjíme u žáků abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci

Kompetence k řešení problémů

- zajímáme se o náměty, názory, zkušenosti žáků
- klademe otevřené otázky a vybízíme žáky k pojmenování cíle činnosti
- vedeme žáky k plánování úkolů a postupů, zařazujeme metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- umožňujeme, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou
- podle potřeby žákům v činnostech pomáháme, pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- dodáváme žákům sebedůvěru.
- rozvíjíme u žáků důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, vedeme žáky k sebekontrolě, k systematickosti, vytrvalosti a přesnosti
- vedeme žáky k provádění rozborů problémů a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu, vyhodnocování správnosti výsledků

Kompetence komunikativní

- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- vedeme žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- vedeme žáky k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky

Kompetence sociální a personální

- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch
- podněcujeme žáky k argumentaci
- hodnotíme žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vedeme žáky ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů, ke kolegiální radě a pomoci, k práci v týmu

Kompetence občanská

- podle potřeby žákům v činnostech pomáháme a umožňujeme jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
- vedeme žáky při zpracovávání informací ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení
- učíme žáky hodnotit svoji práci a práci ostatních
- vedeme žáky k ohleduplnosti a taktu
- učíme žáky vnímat složitosti světa

Kompetence pracovní

- zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vedeme žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek
- vytváříme příležitosti k interpretaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů
- vedeme žáky k vytváření zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě
- učíme žáky využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech
- poskytujeme žákům s postižením vhodně přizpůsobené pracovní materiály

Vzdělávací oblast: Matematika

Vyučovací předmět: Matematika a její aplikace

Ročník: 1.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
M-3-1-01 M-3-1-02 M-3-1-03 M-3-1-04 M-3-1-05 M-3-2-03 M-3-3-01 M-3-3-03	- pozná číslice 1-20, zapíše a přečte číslice 1-20 - zná význam méně, více, rovno - spočítá prvky daného souboru do 20 - vytvoří skupinu s daným počtem prvků - seřadí čísla podle velikosti, užívá polohové vztahy první, poslední, hned za, hned před - doplní posloupnost čísel - zobrazí čísla do 20 na číselnou osu - zná a používá matem. symboly $+$ $-$ $=$ $>$ $<$ - zapíše, přečte, vyřeší příklady na sčítání a odčítání do 20 bez přechodu přes desítku - zapíše, přečte, vyřeší příklady na sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku	Číslo a početní operace čísllice 0-20 porovnávání čísel počítání prvků daného souboru číselná řada číselná osa matematické operátory numerace do 20 bez přechodu přes desítku numerace do 20 s přechodem přes desítku	OSV – Poznání lidí VV – obrázky stejného druhu podle počtu	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- počítá s mincemi v hodnotě do 20 Kč - provádí rozklad čísel 0-10, 10-20 - provádí rozklad na desítky a jednotky v oboru 0-20 - řeší jednoduché slovní úlohy s porovnáváním čísel - řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru 0-20 - řeší jednoduché slovní úlohy o-více, o-méně v oboru 0-20 - orientuje se v prostoru, rozlišuje pojmy nahoře, dole, před, za, vpravo, vlevo - rozlišuje a umí pojmenovat jednoduché geometrické útvary - modeluje jednoduché geometrické útvary v rovině - pozná geometrická tělesa – krychle, koule, kvádr, válec - geometrické útvary třídí podle tvaru, velikosti, barev	numerace do 20 (finanční gramotnost) rozklad čísel slovní úlohy (finanční gramotnost) Geometrie orientace v prostoru rovinné obrazce (čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh) tělesa (krychle, koule, kvádr, válec) třídění geometrických tvarů	VV, PČ – znázornění slovní úlohy VV, PČ – užití barev, vystřihování, modelování	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- vyhledá geometrické tvary v reálném prostředí - zná značku pro litr, kilogram, metr, korunu - porovnává, sčítá, odčítá litry, kilogramy, metry, koruny v oboru 0-20 - řeší jednoduché úlohy s použitím jednotek v oboru 0-20	jednotky objemu, hmotnosti, délky (finanční gramotnost)	Prvouka	

Ročník: 2.

111

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	– zná pojem bod, přímka, čára, úsečka – vymodeluje přímku, lomenou čáru, úsečku dané délky – zná rozdíl mezi přímkou a křivou čarou – porovná úsečky podle velikosti – umí změřit úsečku – pozná geometrická tělesa – krychli, kvádr, kouli, válec	geometrie	VV, PČ – znázorňování, modelování	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 3.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
M-3-1-02 M-3-1-03 M-3-1-04 M-3-1-05 M-3-2-01 M-3-2-02 M-3-2-03 M-3-3-01 M-3-3-02 M-3-3-03	– násobí a dělí v oboru malé násobilky od 8 do 10 – řeší slovní úlohy s pomocí malé násobilky, užívá lineární uspořádání, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti – ovládá pamětné dělení se zbytkem v oboru malé násobilky – umí násobit písemně jednociferným činitelem – umí sčítat a odčítat dvojčíferná čísla z paměti (typ příkladů 34+25, 67-56) – umí sčítat a odčítat dvojčíferná čísla písemně – řeší slovní úlohy v oboru do sta – umí zapsat a přečíst, porovnávat čísla do tisíce – umí porovnávat, setřídít vzestupně a sestupně čísla do tisíce – umí zakreslit čísla do tisíce na číselné ose	malá násobilka počítání v oboru do sta kontrola ceny nákupu slovní úlohy počítání v oboru do tisíce	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí – poznávání lidí – mezilidské vztahy	finanční gramotnost

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	umí sčítat a odčítat z paměti i písemně – řeší slovní úlohy v oboru do tisíce – seznámení se zaokrouhlováním na desítky a stovky – zná význam symbolu = – řeší jednoduché rovnice – zná jednotky délky mm, cm, dm, m – orientuje se v čase, jednoduché převody – jednotky délky používá k měření – umí změřit rozměry geometrických útvarů (úsečka, čtverec, obdélník apod.) a vyjádřit je ve vhodných jednotkách – umí vymodelovat a označit – bod, přímku, polopřímku, úsečku, trojúhelník, obdélník, čtverec – zná pojem opačná polopřímka – zná rozdíl mezi kružnicí a kruhem – zná význam pojmu průsečík a umí ho určit	slovní úlohy rovnice jednotky délky jednotky času geometrie	PRV – měření	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 4.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
M-5-1-01 M-5-1-02 M-5-1-03 M-5-1-04 M-5-1-08 M-5-1-05 M-5-1-06 M-5-2-01 M-5-2-02 M-5-4-01 M-5-3-03 M-5-3-05 M-5-3-02 M-5-3-01	- počítá do 1 000 000 po statisících, desetitisících, tisících - porovná čísla do 1 000 000 - zaokrouhlí čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky - rozkládá čísla v desítkové soustavě, využívá rozvinutý zápis čísla - pamětně sčítá a odčítá čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od 0, př. 8400 – 6200 - písemně sčítá a odčítá, včetně kontroly výsledku	Číselný obor 0 – 1 000 000 - čtení a zápis čísel, číselná osa - zápis čísel v desítkové soustavě, počítání po statisících, desetitisících, tisících - porovnávání čísel do 1 000 000 - zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky - sčítání, odčítání z paměti pouze čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od 0 př. 2700 + 4600 - sčítání a odčítání čísel v daném oboru, vztahy mezi sčítáním a odčítáním	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- pamětně násobí a dělí čísla do 1 000 000 jednociferným číslem - umí písemně násobit jednociferným a dvouciferným činitelem - umí písemně dělit jednociferným dělitelem, provádí odhad a kontrolu svého výsledku - umí sčítat, odčítat, násobit, dělit na kalkulátoru - používá kalkulátor ke kontrole - porozumí významu znaku „ - „, „pro zápas celého záporného čísla a učí se toto číslo vyznačit na číselné ose	- násobení a dělení čísel v daném oboru, vztahy mezi násobením a dělením - pamětné násobení a dělení jednociferným číslem - písemné násobení jednociferným a dvojciferným činitelem - písemné dělení jednociferným dělitelem, kontrola výpočtu násobením - práce s kalkulátorem - číselná osa (kladná a záporná část, měření teploty, vyjádření dlužné částky)		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- názorně vyznačí polovinu, čtvrtinu celku - řeší jednoduché slovní úlohy na určení poloviny, třetiny, čtvrtiny pětiny, desetiny z daného celku - modeluje a určí část celku – polovina, třetina, čtvrtina - porovnává zlomky se stejným jmenovatelem - vyhledává, sbírá a třídí data - čte jednoduché tabulky a diagramy - používá jednoduchých převodů jednotek času při práci s daty v jízdních rádech	- celek, část, zlomek - polovina, čtvrtina, pětina, desetina pomocí obrázků určovat části celku - řešení a vytváření slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny z celku - čitatel, jmenovatel, zlomková čára - vytvoření celku z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny... - jednotky délky, hmotnosti, objemu, času - diagramy, tabulky, jízdní řády		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel, provádí početní výkony s čísly v daném oboru, řeší slovní úlohy se vztahy o více, o méně, krát více, krát méně - řeší slovní úlohy na 2 početní výkony - určí vzájemnou polohu dvou přímek - sestrojí rovnoběžku s danou přímkou i pomocí pomocné kolmice - sestrojí kolmici pomocí trojúhelníku s ryskou k dané přímce - načrtne kolmici a rovnoběžku ve čtvercové síti	- slovní úlohy - užití závorek - pořadí početních výkonů Geometrie - přímka, polopřímka, úsečka, bod - vzájemná poloha přímek v rovině, rovnoběžky, různoběžky, kolmice, vyznačování průsečíku		Finanční gramotnost

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- umí pracovat s kružítkem - narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem - pozná a nakreslí souměrný útvar - určí osu souměrnosti překládáním - pozná osově souměrné útvary - rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché souměrné útvary - sčítá a odčítá graficky úsečky - umí narýsovat trojúhelník, čtverec, obdélník	- kružnice, kruh, střed, poloměr kružnice, rýsování kružnice - osa souměrnosti, určování os souměrnosti, souměrné útvary ve čtvercové síti - grafický rozdíl a součet úseček - jednoduché konstrukce trojúhelníku, čtverce, obdélníku, náčrty		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- vypočítá obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku	- určení obvodu trojúhelníků a čtyřúhelníků sečtením délek stran		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 5.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
M-5-1-01 M-5-1-02 M-5-1-03 M-5-1-04 M-5-1-05 M-5-1-06 M-5-1-07 M-5-2-01 M-5-2-02 M-5-3-01 M-5-3-04 M-5-3-02 M-5-4-01	- porovná přirozená čísla do miliardy a zobrazí je a číselné ose - zaokrouhluje přirozená čísla na miliony, statisíce,desetitisíce, tisíce,sta,desítky - sčítá a odčítá přirozená čísla z paměti (př. 2 500 000 – 500 000) - písemně sčítá a odčítá přirozená čísla - písemně násobí trojciferným, čtyřciferným činitelem, - písemně dělí jednociferným a dvouciferným dělitelem	Číselný obor 0 – 1 000 000 000, desetinná čísla - posloupnost přirozených čísel, číselná osa - zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě - čtení a zápis čísel do miliardy - porovnávání přirozených čísel - zaokrouhlování přirozených čísel na miliony, statisíce, desetitisíce, tisíce, sta,desítky - pamětné sčítání a odčítání přirozených čísel - písemné sčítání a odčítání přirozených čísel	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- řeší jednoduché a složené slovní úlohy, řešené jednou nebo dvěma početními operacemi - volí vhodné postupy pro řešení úlohy, vyhodnotí výsledek úlohy - přepíše a přečte čísla zapsaná římskými číslicemi a naopak - umí přečíst číslo kapitoly, letopočet	- pamětné násobení a dělení přirozených čísel - písemné násobení trojčiferným, čtyřčiferným činitelem - písemné dělení jednociferným a dvojčiferným dělitelem - řešení slovních úloh - odhad a kontrola výpočtů - užití vlastností početních výkonů – komutativnost, asociativnost - římské číslice		Finanční gramotnost

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem - zapíše zlomek se jmenovatelem 10, 100 pomocí desetinného čísla - zapíše a přečte desetinné číslo, řádu desetin, setin - zobrazí desetinné číslo na číselné ose - zaokrouhlí desetinné číslo na desetiny, setiny - písemně sčítá a dočítá desetinná čísla řádu desetin, setin - užívá desetinné číslo v praktických situacích - umí vyhledávat údaje v jízdním řádu a řešit slovní úlohy s časovými údaji	- vyjádření části zlomku, zlomky se stejným jmenovatelem 10, 100 a jejich zápis desetinným číslem, desetina, setina - praktické modely desetinných čísel - porovnávání, zaokrouhlování desetinných čísel - písemné sčítání a odčítání desetinných čísel - jízdní řády		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- umí pracovat s údaji v cenících apod. - doplní řady čísel, čte a sestavuje jednoduché tabulky - zná pojmy rovina, polorovina, pravoúhlý, rovnostranný, rovnoramenný, různostranný trojúhelník - umí sestrojit různostranný, rovnoramenný, rovnostranný, pravoúhlý trojúhelník - umí sestrojit čtverec, obdélník, kružnici - vypočítá obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku - vypočítá obsah čtverce a obdélníku	- grafy, soustava souřadnic, doplňování tabulek Geometrie - rýsování pravoúhlého, rovnostranného, rovnoramenného, různostranného trojúhelníku - konstrukce obdélníku, čtverce, kružnice - výpočet obvodu čtverce, obdélníku, trojúhelníku - výpočty obsahu čtverce a obdélníku	Finanční gramotnost	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- užívá základní jednotky obsahu, určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě - převádí jednotky délky, hmotnosti, objemu, času - sestrojí osu a střed úsečky - pozná a pojmenuje čtyřúhelníky - určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran - řeší slovní úlohy s úsudkem a logikou - řeší slovní úlohy z praxe - doplní číselnou a obrázkovou řadu	- jednotky obsahu - převádění jednotek - osa a střed úsečky - čtyřúhelník, mnohoúhelník Nestandardní aplikované úlohy a problémy - slovní úlohy - číselné a obrázkové řady - magické čtverce - prostorová představivost		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- vypočítá povrch krychle a kváдру sečtením obsahů jejich podstav a stěn - řeší úlohy z praxe na výpočty povrchu a kváдру - násobí desetinné číslo číslem přirozeným - dělí desetinné číslo číslem přirozeným	Rozšiřující učivo - výpočet povrchu krychle a kváдру - síť kváдру a krychle, modelování krychle a kváдру ze sítě - násobení a dělení desetinných čísel		

MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět matematika v 6. - 9. ročníku ZŠ navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět matematika na 1. stupni ZŠ. V 6., 7., 8. a 9. ročníku je vyučováno 5 hodin týdně. Vzdělávání v matematice je zaměřeno na užití matematiky v reálných situacích, osvojení pojmů, matematických postupů, rozvoj abstraktivního myšlení, logické a kritické usuzování. Předmět matematika je úzce spjat s ostatními předměty - fyzika, chemie, zeměpis.

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV - důraz je kladen na formování volních a charakterových rysů - rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost - práce s mapou, slevy, využití poměru.

V rámci rozvíjení samostatných dovedností žáci řeší domácí kola MO a jiné soutěže.

Klíčové kompetence

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělávání. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

Kompetence k učení

- zařazujeme metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům sami
- vedeme žáky k plánování postupů a úkolů
- vedeme žáky k aplikaci znalosti v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě
- podporujeme u žáka rozvoj schopnosti abstraktivního a logického myšlení, zejména zařazování vhodných problémových úkolů, logických úloh
- vytváříme u žáků zásoby matematických nástrojů /početních operací, algoritmů, metod řešení úloh/, které žák efektivně využívá při řešení úkolů vycházejících z reálného života a praxe
- vedeme žáky k stručnému vyjadřování využívajícímu matematického jazyka včetně matematické symboliky
- zprostředkováváme zúčastnění žáků na různých soutěžích a olympiádách

Kompetence k řešení problému

- vedeme žáky k poznatku, že matematická úloha má různé varianty řešení
- vedeme žáky k tomu, aby uměli známé a osvědčené postupy řešení aplikovat při řešení obdobných nebo nových úkolů a problémů
- vedeme žáky k provádění rozboru úkolu, tvorbě plánu jeho řešení, odhadu výsledků, volbě správného postupu k řešení problému
- vytváříme u žáků dovednost vyslovovat hypotézy na základě zkušeností a umět své hypotézy ověřit nebo vyvrátit

Kompetence komutativní

- vedeme žáky k vyjadřování myšlenek, postupů a názorů v logickém sledu
- nabízíme žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními
- vedeme k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky
- vedeme žáky k porozumění a orientování se v grafech a tabulkách

Kompetence pracovní

- nabízíme žákům projekty a další činnosti - modelování a výroba různých těles
- vedeme žáky k efektivitě při organizaci vlastní práce a ke zdokonalování grafického projevu

Kompetence sociální a personální

- zadáváme úkoly, při kterých mohou spolupracovat a dodržovat pravidla slušného chování
- vedeme žáky ke spolupracování ve skupině, učíme je věcně argumentovat a kontrolovat

Kompetence občanské

- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé a na základě jasných kritérií hodnotili svoje výsledky
- vedeme žáky k respektování názorů ostatních, zodpovědně se rozhodovat podle dané situace

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 6.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
M-9-1-02 M-9-1-03 M-9-1-04 M-9-3-01 M-9-3-02 M-9-3-04 M-9-3-05 M-9-3-06 M-9-3-03 M-9-3-08 M-9-3-09 M-9-3-10 M-9-3-11 M-9-3-12 M-9-3-13 M-9-2-01 M-9-2-02 M-9-4-01 M-9-4-02	- porovnává a zaokrouhluje desetinná čísla na tisíciny - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností - vyznačí desetinné číslo na číselné ose - provádí základní početní operace s desetinnými čísly	Opakování učiva – přirozená čísla – čtení a zápis čísla v desítkové soustavě – zobrazení na číselné ose – zaokrouhlování, porovnávání přirozených čísel – početní operace Desetinná čísla – čtení a zápis desetinného čísla – desetinný zlomek – zakreslení desetinného čísla na číselnou osu – porovnávání a zaokrouhlování desetinných čísel – sčítání a odčítání desetinných čísel	OSV – rozvoj schopností poznávání, kreativita (odhad a určení ceny nákupu)	Finanční gramotnost

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- zná pojem násobek, dělitel - umí použít znaky dělitelnosti - rozumí pojmu prvočíslo, číslo složené - rozloží číslo na součin prvočísel - určí nejmenší společný násobek, největší společný dělitel	– násobení a dělení desetinného čísla 10,100,1000 – násobení a dělení desetinného čísla číslem přirozeným a desetinným – využití kalkulatoru při početních operacích s desetinnými čísly Dělitelnost přirozených čísel – násobek, dělitel, znaky dělitelnosti – prvočíslo a číslo složené – rozklad čísla na prvočinitele – společný násobek a dělitel		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- rozlišuje druhy čar - ovládá převádění jednotek délky, hmotnosti, času - umí vypočítat obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary - rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů - narýsuje a změří daný úhel - umí graficky přenést úhel a sestavit jeho osu - početní operace s velikostmi úhlů – ve stupních, minutách	Základní pravidla rýsování – druhy čar Geometrické útvary v rovině (opakování učiva) – rovina, bod, úsečka, přímka, polopřímka, kružnice, kruh, převody jednotek – obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku – obsah čtverce, obdélníku Úhel a jeho velikost – úhel – popis – druhy úhlů – jednotka velikosti úhlů (stupeň, minuta) – úhloměr, rýsování úhlů, měření velikosti úhlů – osa úhlu	OSV – rozvoj schopností poznávání, kreativita (určení obvodu pozemku, obsah pokoje, pozemku) Fy – měření délky, řešení početních úloh	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- pozná dvojice vedlejších, vrcholových, střídavých, souhlasných úhlů, umí využít jejich vlastnosti - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti - pozná útvary osově souměrné - zná jednotky obsahu, objemu, umí je převádět - charakterizuje kvádr, krychli - rozpozná, načrtne, sestrojí síť základních těles – krychle, kvádr - sestojí obraz krychle a kváдру ve volném rovnoběžném promítání	- úhly vedlejší, vrcholové, souhlasné, střídavé - sčítání a odčítání úhlů Osová souměrnost - osová souměrnost - shodné útvary - osově souměrné útvary Povrch a objem krychle a kváдру - jednotky obsahu, objemu - povrch krychle a kváдру (síť krychle a kváдру) - objem krychle a kváдру - slovní úlohy na povrch a objem krychle a kváдру		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- vypočítá povrch a objem krachle, kvádrů - určí a znázorní různé druhy trojúhelníků a zná jejich vlastnosti - umí sestrojit těžnice, výšky, střední příčky trojúhelníku - umí sestrojit kružnici opsanou, vepsanou trojúhelníku - vyhledá potřebné údaje v tabulce, diagramu a grafu - pracuje s časovou osou - zpracuje, porovná, vyhodnotí, uspořádá, doplní uvedené údaje podle zadání úlohy	Trojúhelníky – trojúhelníky – popis, vnitřní úhly – druhy trojúhelníků – rozdělení podle délek stran a velikosti vnitřních úhlů – trojúhelníková nerovnost – těžnice, výšky, střední příčky – kružnice opsaná, vepsaná trojúhelníku Grafy a tabulky – pravoúhlá soustava souřadnic – určení polohy bodu v rovině – čtení grafů		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- vyhledá a vyjádří vztahy mezi uvedenými údaji v tabulce, grafu (četnost, aritmetický průměr, nejmenší a největší hodnota) - provede rozbor úlohy a vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy - zvolí vhodný postup řešení - provede diskusi, zformuluje odpověď na zadaný problém - určí reálnou podobu troj rozměrného útvaru z jeho obrazu v rovině - využívá získané poznatky a dovednosti při řešení úloh z běžného života	- četnost, aritmetický průměr, praktické úlohy – grafy v praxi Nestandardní aplikační úlohy a problémy - číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické a netradiční geometrické úlohy		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 7.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
M – 9 – 1 – 04 M – 9 – 1 – 03 M – 9 – 1 – 01 M – 9 – 3 – 07 M – 9 – 3 – 06 M – 9 – 3 – 04 M – 9 – 3 – 02 M – 9 – 3 – 01 M – 9 – 2 – 03 M – 9 – 1 – 05 M – 9 – 2 – 04 M – 9 – 1 – 06 M – 9 – 1 – 09 M – 9 – 3 – 09 M – 9 – 3 – 10 M – 9 – 3 – 11 M – 9 – 3 – 12 M – 9 – 3 – 13 M – 9 – 3 – 08	- převádí zlomky na desetinná čísla a naopak - porovnává zlomky s různými jmenovateli - provádí operace s racionálními čísly - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část-přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem - chápe pojem opačné číslo - určí absolutní hodnotu daného čísla - provádí početní operace s celými čísly	Opakování učiva 6. ročníku Zlomky – čtení a zápis zlomku (opakování) – vztahy mezi zlomky a desetinnými čísly – zobrazení na číselné ose – převrácený zlomek – smíšené číslo – početní operace – složený zlomek Racionální čísla – početní operace Celá čísla – čtení a zápis čísla – zobrazení na číselné ose – opačné číslo – absolutní hodnota – početní operace	OSV – rozvoj schopností poznávání, kreativita (práce s mapou, využití poměru, slevy, spotřeba materiálu, benzínu) Fy, CH – numerické výpočty Fy - vztahy mezi veličinami Z - měřítko plánu a mapy CH - výpočty trojčlenkou	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- užívá věty o shodnosti trojúhelníku - umí sestrojit z daných prvků trojúhelník - dbá na kvalitu a přesnost rýsování - umí vyjádřit poměr mezi danými hodnotami - zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru - pracuje s měřítky map a plánů - úměra - využívá trojčlenku při řešení slovních úloh - určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti - vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem, rovnicí	Shodnost – shodnost trojúhelníku Trojúhelník – trojúhelníková nerovnost – konstrukce trojúhelníku Poměr, přímá a nepřímá úměrnost - pojem - zvětšení a zmenšení v daném poměru - rozdělení dané hodnoty v daném poměru - měřítko - úměra - přímá a nepřímá úměrnost - trojčlenka		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- chápe pojem 1% - vyjádří část celku pomocí procent - řeší slovní úlohy - chápe pojem promile - umí charakterizovat pojem rovnoběžníku a lichoběžníku - rozlišuje různé druhy rovnoběžníku a lichoběžníku - umí sestavit rovnoběžník a lichoběžník - vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku, lichoběžníku a trojúhelníku - charakterizuje hranol - načrtne a narýsuje síť hranolu - vypočítá povrch a objem hranolu - načrtne hranol v rovině	Procenta – pojem – základ, procentová část, počet procent – slovní úlohy – úrok Čtýřúhelníky - rovnoběžníky - lichoběžník Hranoly - pojem hranol - povrch a objem hranolu		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti - určí středově souměrné obrazy	Středová souměrnost – sestrojení obrazu obrazce ve středové souměrnosti		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 8.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
M – 9 – 1 – 07 M – 9 – 1 – 01 M – 9 – 1 – 02 M – 9 – 1 – 08 M – 9 – 3 – 01 M – 9 – 2 – 02 M – 9 – 3 – 04 M – 9 – 3 – 05 M – 9 – 3 – 06 M – 9 – 3 – 09 M – 9 – 3 – 10 M – 9 – 3 – 11 M – 9 – 3 – 12 M – 9 – 3 – 13 M – 9 – 2 – 01 M – 9 – 2 – 02	– rozumí pojmu výraz – určí hodnotu číselného výrazu – umí dosadit do výrazu s proměnnou – provádí početní operace s výrazy – rozkládá výraz na součin (vytýkáním, pomocí vzorců) – užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech – chápe pojem reálné číslo	Opakování učiva 7. ročníku. Výrazy - číselné výrazy - proměnná - výrazy s proměnnou - úpravy výrazů - úpravy výrazů pomocí vzorců - rozklad výrazů na součin Druhá mocnina a odmocnina – čtení a zápis druhých mocnin a odmocnin – určení druhých mocnin a odmocnin – pojem reálného čísla	OSV – rozvoj schopností poznávání, kreativita (objem a povrch nádrže, bazénu, zavlažování pozemků) Fy - zápis jednotek fyzikálních veličin Fy - vztahy mezi veličinami, řešení fyzikálních úloh	Finanční gramotnost

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	– rozliší odvěsny a přeponu – využívá poznatků při výpočtu délek stran – umí využít poznatků ve slovních úlohách - provádí operace s mocninami s přirozeným mocnitelem - užívá a zapisuje vztah rovnosti - řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav, provádí zkoušku - vyřeší daný problém aplikací získaných matematických poznatků a dovedností	Pythagorova věta - pojem - výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku - užití Pythagorovy věty Mocniny s přirozeným mocnitelem. - čtení a zápis mocnin s přirozeným mocnitelem - zápis čísla pomocí mocniny Lineární rovnice - rovnost - lineární rovnice - slovní úlohy		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- určí vzájemnou polohu přímky a kružnice, vzájemnou polohu dvou kružnic - vypočítá obvod a obsah kruhu - charakterizuje válec - vypočítá povrch a objem válce - rozumí pojmu množiny všech bodů dané vlastnosti - řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu - čte a sestavuje tabulky a diagramy - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data - porovnává soubory dat	Kruh, kružnice - vzájemná poloha přímky a kružnice - vzájemná poloha dvou kružnic - délka kružnice - obsah kruhu Válec - pojem - povrch válce - objem válce Konstrukční úlohy - jednoduché konstrukce - množiny všech bodů dané vlastnosti - Thaletova kružnice - konstrukční úlohy Statistika - základní statistické pojmy		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 9.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
M – 9 – 1 – 08 M – 9 – 1 – 09 M – 9 – 2 – 04 M – 9 – 2 – 05 M – 9 – 3 – 07 M – 9 – 3 – 09 M – 9 – 3 – 10 M – 9 – 3 – 11 M – 9 – 3 – 12 M – 9 – 3 – 13 M – 9 – 4 – 01 M – 9 – 4 – 02	– řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými (metoda sčítací a dosazovací) – řeší slovní úlohy pomocí soustav rovnic – užívá a zapisuje vztah nerovnosti – řeší lineární nerovnice a jejich soustavy	Opakování učiva 8. ročníku Soustavy rovnic - soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými - slovní úlohy řešené pomocí soustav lineární rovnice Nerovnice, soustavy nerovnic	OSV – rozvoj schopností poznávání, kreativita (čtení z grafu, jízdní řády, spotřeba benzínu, plat, srážky, úroky, plány, spotřeba materiálu, stavebnictví)	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	– rozlišuje lineární funkci – sestaví tabulku a zakreslí graf dané funkce – řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování – rozliší shodné a podobné útvary – užívá věty o podobnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách	Funkce – pojem funkce – lineární funkce – přímá úměrnost – nepřímá úměrnost Finanční matematika – základní pojmy finanční matematiky – rozpočet domácnosti, banky, platební nástroje, úrok Podobnost – věty o podobnosti trojúhelníků		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	– charakterizuje kužel, jehlan a kouli – načrtne jejich obraz v rovině, narýsuje jejich síť – vypočítá povrch a objem kuželu, jehlanu a koule – využívá prostorovou představivost při rozboru geometrických úloh – seznámí se s netradičními matematickými úlohami	Tělesa – kužel – jehlan – koule Netradiční geometrické úlohy Číselné řady		

Poznámka: Finanční matematika, goniometrické funkce (rozšiřující učivo)

5.3 Informační a komunikační technologie

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **informační a komunikační technologie** se vyučuje v 5. a 6. ročníku jako samostatný předmět, a to v obou ročnících 1 hodinu týdně.

Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem a tabulkami. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na Internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu.

Předmětem prolínají průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívá zkušeností s jiným softwarem, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu u jednotlivých programů, literaturu apod.
- vedeme žáky k využívání svých poznámek při praktických úkolech

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky zadáváním úloh k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí je chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- vyučující v roli konzultanta – vedeme žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k využívání vhodné technologie pro komunikaci na dálku – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty
- při komunikaci vedeme žáky k dodržování vžitých konvencí a pravidel (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky při práci ke kolegiální radě nebo pomoci, případně se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- využíváme přítomnosti žáků pro samotné hodnocení prací – vede žáky k hodnocení svoji práci i prací ostatních, při vzájemné komunikaci vede žáky k ohleduplnosti a taktu, učí je chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s vazbami na legislativu a obecné a morální zákony (software pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla, ...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální software, žáci si chrání své heslo, ...)
- při zpracování informací vedeme žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou
- vedeme žáky k využívání výpočetní techniky pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie
Vyučovací předmět: Informační a komunikační technologie
Ročník: 5.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
ICT – 5 – 1 – 01 ICT – 5 – 1 – 02 ICT – 5 – 1 – 03 ICT – 5 – 2 – 01 ICT – 5 – 2 – 02 ICT – 5 – 2 – 03 ICT – 5 – 3 – 01	– umí správně zapnout a vypnout počítač – vysvětlí význam pojmu HARDWARE, pojmenuje a zařadí nejběžnější součásti a zařízení počítače – vysvětlí význam pojmu SOFTWARE – ovládá práci v operačním systému Windows	Postup zapnutí a vypnutí počítače Zásady při práci s počítačem HARDWARE – základní jednotka (procesor, harddisk, paměť, disketová jednotka, CD-ROM, DVD-ROM, základní deska) – externí zařízení (monitor, klávesnice, myš, tiskárna, modem, scanner apod.) SOFTWARE Operační systémy Windows – pracovní plocha, operace s okny, složky, hlavní panel,	MDV - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu (kritický přístup k informacím, ověřování zdrojů) Příklady výukových programů pro různé předměty	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	– ovládá práci s internetem – dokáže v Microsoft Wordu napsat krátký text včetně dodržení základních typografických pravidel – zvládne otevřít existující soubor, upravit vlastnosti písma a odstavce, vložit obrázek, změnit jeho vlastnosti a umístit jej v textu	programy, dokumenty, nastavení, přepínání mezi programy, průzkumník apod. Internet – co to je, kdy vznikl, služby Internetu – Internet a Windows – vyhledávání www stránek – email (služba Internetu) základy komunikace na Internetu Microsoft Word – uložení, otevření souboru – pohyb v dokumentu – označení části textu do bloku – psaní, oprava textu základní typografická pravidla (psaní mezer za interpunkčními a dalšími znaky)		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	– dokáže uložit změny na stejné místo nebo jinde, popřípadě uložit pod jiným názvem – zvládne vytvořit tabulku a upravit ji – pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru	– písmo (typ, velikost, barva, tučné, kurzíva, podtržení) – vložení obrázku, formát obrázku – kopírování souboru – příprava stránky (okraje, číslování) – tabulátory, formát odstavce – tabulky (vytvoření, úprava, mazání, ohraničení) – příprava tisku, tisk – základní funkce textového a grafického editoru		

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie
Vyučovací předmět: Informační a komunikační technologie
Ročník: 6.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
ICT – 9 – 1 – 01 ICT – 9 – 2 – 01 ICT – 9 – 2 – 02 ICT – 9 – 2 – 03 ICT – 9 – 2 – 04 ICT – 9 – 2 – 05	– orientuje se v programu Microsoft Excel – dokáže vytvořit tabulku, naplnit ji daty a upravit její vzhled – s daty pomocí vzorců dokáže provádět jednoduché početní operace – na základě tabulky dokáže vytvořit graf a upravit jeho vzhled – graf i tabulku dokáže vložit do Microsoft Wordu	Microsoft Excel – k čemu slouží tabulkové procesory – základní operace s buňkami – blok – označení do bloku – grafická úprava buňky – formát buňky (záložky) – vzorce (tvorba vzorce) – pravidla zadávání vzorců – kopírování buněk – přesun buněk – operace s řádky a sloupci – řazení, filtry – práce s listy – rozdělení tabulky – grafy – vytváření grafů, práce s grafy	MDV - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu (kritický přístup k informacím, ověřování zdrojů) Příklady výukových programů pro různé předměty M – jednoduché početní operace, grafy	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	– zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v multimediální formě	– grafické objekty – vzhled tabulky (písmo, ohraničení, stínování) – uložení a otevření souboru – příprava tisku, tisk – propojení tabulky Excelu s Wordem Microsoft Powerpoint – nová prezentace – předlohy pozadí prezentace – vkládání textu a obrázků – vložení klipartu – animace – prezentace hotové práce		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	– s použitím nástrojů dokáže nakreslit obrázek a uložit jej, otevřít ho pro další změny a změněný znovu uložit – uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrázkem – pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví – používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi nimi	Grafika – programy na tvorbu obrázků – uložení vytvořeného obrázku nebo změn, otevření obrázku – základní nástroje a možnosti nastavení (tvary štětce, barvy, základní tvary apod.) Microsoft Word Internet		

5.4 Člověk a jeho svět

PRVOUKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

- vyučuje se v 1., 2. a 3. ročníku dvě hodiny týdně
- pozorování a pojmenovávání věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí
- utváří se prvotní ucelený obraz světa
- poznávání sebe i nejbližšího okolí
- seznámení s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy
- vnímání lidí i vztahů mezi nimi
- všímání si podstatných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů
- porozumění světu kolem sebe a vnímání základních vztahů ve společnosti
- porozumění soudobému způsobu života, jeho přednostem a problémům
- chápání současnosti jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti

Vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme – důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků.

Lidé kolem nás - upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se se základními právy a povinnostmi.

Lidé a čas – orientace v dějích a čase.

Rozmanitost přírody – poznávání Země jako planety sluneční soustavy, poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé i neživé přírody.

Člověk a jeho zdraví – základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích. Poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k objevování a poznávání všeho, co je zajímavá a v čem by v budoucnu mohli uspět
- vedeme žáky k poznávání podstaty zdraví a příčin nemocí
- vedeme žáky k upevňování preventivního chování
- vedeme žáky k orientaci ve světě informací
- vedeme žáky k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- pomáháme řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- motivujeme žáky pro celoživotní učení

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k upevňování účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých
- vedeme žáky k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti
- pomáháme žákům, aby došlo k samostatným objevům, řešením a závěrům
- učíme žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod., využívají různých informačních zdrojů

Kompetence komunikativní

- obohacujeme a rozšiřujeme žákům slovní zásobu v osvojovaných tématech
- vedeme žáky k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci
- vedeme žáky k pojmenovávání pozorované skutečnosti a zachycování jich ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- vedeme žáky k přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i k okolnímu prostředí
- podporujeme u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemnému se naslouchání a zdůvodňování svých závěrů, vzájemně si radí a pomáhají si

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k práci ve skupině
- vedeme žáky k efektivní spolupráci na řešení problémů
- učíme žáky respektovat názory druhých
- vedeme žáky k příspěvkům k diskuzi
- učíme žáky věcně argumentovat
- vedeme děti k oceňování svých názorů a přínosů

Kompetence občanské

- utváříme ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
- motivujeme žáky hledat možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody
- vedeme žáky k respektování pravidel

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné a týmové činnosti
- učíme žáky používat různé materiály, nástroje a vybavení
- zohledňujeme soudobý stav a poznání technického rozvoje

V Prvouce budou realizována tato průřezová témata:

EV – vztah člověka k životnímu prostředí, ekosystémy,...

VDO – občanská společnost a škola – pravidla chování, ...

MKV – princip sociálního smíru

Ročník: 1.

[illegible]

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- uvědomuje si vztahy mezi rodinnými příslušníky (rodiče, děti, bratr, setra, teta, apod.) - vypráví o svém domově, bydlišti a okolí – les, pole, potok - rozlišuje bezpečná a nebezpečná místa pro hru - má znalosti o bezpečném cestování autem - zná domácí zvířata a názvy jejich mláďat - chápe konkrétní nebezpečí spojená s riziky běžného života (doprava, chem.látky v domácnosti, el.proud), s ohněm, s mimořádnými událostmi - přivolá pomoc - v případě potřeby použije linku tísňového volání, ovládá přiměřeně věku základní způsoby komunikace s operátory	Rodina Soužití lidí Domov Obec, místní krajina Místo pro hru (dopravní výchova) Cestování (dopravní výchova) Živočichové Sebeochrana, pomoc a prevence rizik Požáry	Ochrana člověka za mimořádných událostí (příloha ŠVP)	Výstupy jsou naplňovány v rámci projektu Ochrana člověka za mimořádných událostí (příloha ŠVP)

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Prvouka
Ročník: 2.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
ČJS-3-1-01 ČJS-3-2-01 ČJS-3-2-02 ČJS-3-3-01 ČJS-3-3-03 ČJS-3-4-01 ČJS-3-4-02 ČJS-3-5-01 ČJS-3-5-02 ČJS-3-5-03	- zná základní pravidla slušného chování v rodině a ve společnosti - projevuje toleranci k odlišnostem ostatních lidí - umí slušně požádat o pomoc a poděkovat - zná vztahy rodina – příbuzní (sestřenice, bratranec, apod.) - orientuje se v síti obchodů a služeb v nejbližším okolí - je schopen komunikovat s prodávčem - umí zacházet s přidělenými penězi - zná a dodržuje základní pravidla pro chodce - umí správně přecházet vozovku	Rodina Chování lidí Soužití lidí Obec, místní krajina Právo a spravedlnost Vlastnictví Chodník a stezka pro chodce	MKV – Lidské vztahy (harmonické vztahy v rodině) OSV – Poznávání lidí	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- zná vybrané dopravní značky pro chodce (stezka pro chodce, zákaz vstupu, chodník uzavřen) - bezpečně překoná silnici se světelnými signály - rozlišuje a používá bezpečná místa pro hru - v modelových situacích a při akcích školy uplatňuje pravidla správného cestování dopravními prostředky - rozlišuje dopravní prostředky – auto, vlak, apod. - rozlišuje minulost, přítomnost a budoucnost - orientuje se v čase – kalendářní rok, školní rok, týdny, dny, hodiny, minuty - pozná významné památky a památky v okolí bydliště	Chodník a stezka pro chodce (dopravní výchova) Silnice (dopravní výchova) Místo pro hru (dopravní výchova) Cestování (dopravní výchova) Orientace v čase a časový řád Regionální památky		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- zná vybrané běžně pěstované pokojové rostliny - chápe potřebu pravidelné péče o pokoj. Rostliny (zalévání, světlo, teplo apod.) - rozlišuje stromy jehličnaté a listnaté - zná a umí pojmenovat běžně se vyskytující keře, stromy, byliny a zemědělské plodiny - zná a umí pojmenovat domácí čtyřnohá zvířata - zná vybraná volně žijící zvířata a ptáky - odhaduje riziko/nebezpečnou situaci - dodržuje zásady bezpeč.chování v běžných životních situacích tak, aby nedocházelo k ohrožení jeho fyzického i duševního zdraví a zdraví jiných	První pomoc Péče o zdraví a prevence rizik Požáry a jejich rizika Osobní bezpečí a podpora a ochrana duševního a fyzického zdraví	Ochrana člověka za mimořádných událostí (příloha ŠVP)	Výstupy jsou naplňovány v rámci projektu Ochrana člověka za mimořádných událostí (příloha ŠVP)

Ročník: 3.

162

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- umí pozorovat, rozlišovat a popsat některé vlastnosti a změny látek- barva, chuť, rozpustnost, hořlavost, apod. - užívá vhodné pomůcky a umí změřit délku, čas, hmotnost, objem, teplotu provádí jednoduché pokusy - rozlišuje přírodniny, lidské výtvoř, suřoviny - zná základní rozdělení živočichů- savci, ptáci, obojživelníci, ryby, hmyz - umí uvést hlavní rozlišovací znaky a popsat stavbu těla - ví, čím se liší rozmnořování jednotlivých skupin	Vlastnosti a změny látek Voda a vzduch Nerosty a horniny, půda Váření a měření Živá a neživá příroda Životní podmínky Živočichové Životní podmínky	M - zápis a měření jednotek EV – Základní podmínky života – voda, ovzduší, půda, energie, přírodní zdroje	jednoduché pokusy

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- rozlišuje domácí a hospodářská zvířata - zná vybraná zvířata žijící v určitých přírodních společenstvích (pole, louky, les, apod.) - umí vybrané živočichy zařadit do příslušného přírodního společenství - umí pojmenovat části rostlin - umí popsat projevy života rostlin - zná vybrané druhy plodů a semen - zná význam semen - zná vybrané kvetoucí a nekvetoucí rostliny a dřeviny (na zahrádkách, v loukách, v lese) - zná vybrané hospodářské a léčivé rostliny	Rostliny Životní podmínky Rovnováha v přírodě Ohleduplné chování k přírodě Ochrana přírody	HV – písničky o zvířatech EV – Ekosystémy- les, pole, vodní zdroje, město, vesnice, kulturní krajina HV – písničky o rostlinách	vycházky herbář

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- rozezná vybrané dopravní značky (stezka pro chodce, cyklisty, přechod pro chodce, dej přednost v jízdě, stůj, dej přednost v jízdě, zákaz vstupu chodců, semaforey pro chodce a řidiče) - v modelových situacích a při akcích školy uplatňuje bezpečné chování v dopravních prostředcích a na zastávkách - na konkr.příkladech rozpozná mimoř.událost - rozpozná rozdíl mezi signály(varovný, požární poplach, zkouška sirén) - chová se účelně v případě požáru, mimoř.události i jiných rizikových situací běžného života, hledá pomoc u důvěryhodného dospělého - jedná racion.dle osvoj. schématu, zná čísla tís.linek, domů, do školy	Silnice (dopravní výchova) Cesta dopravními prostředky (dopravní výchova) První pomoc Péče o zdraví a prevence rizik Požáry a jejich rizika Mimořádné události	Ochrana člověka za mimořádných událostí (příloha ŠVP)	Výstupy jsou naplňovány v rámci projektu Ochrana člověka za mimořádných událostí (příloha ŠVP)

VLASTIVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět **vlastivěda** se vyučuje jako samostatný předmět ve 4. a 5. ročníku jako samostatný předmět, a to v obou ročnících 2 hodiny týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura je zaměřeno na:

Vyučovací předmět vlastivěda v návaznosti na prvouku dává žákům základní poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí o výsledcích jejich činnosti. Integruje poznatky, dovednosti a zkušenosti z vyučování a osobního života žáků s dalšími informacemi z tisku, rozhlasu a televize a ze zájmových oblastí, tyto podněty vysvětluje a zobecňuje. Formuje vědomí příslušnosti k vlastnímu národu, rozvíjí zájem o poznávání života, tradic, zvyklostí a zvláštností společenství v různých historických obdobích a v různých kulturních oblastech světa. Na příkladech ze života lidí, na základě zkušeností žáků a prostřednictvím rozmanitých činností získávají pojmy domov a vlast konkrétní věcný, ale i mravně a citově zabarvený obsah.

Vyučování směřuje zejména k tomu, aby žáci :

- poznávali různé druhy lidské práce a učili se chápat souvislosti s přírodními podmínkami, rozpoznávat, jak se činnost lidí odráží v tvářnosti krajiny, v charakteru staveb a v rozmanitých památkách
- poznávali místní krajinu a oblast a vytvářeli si tak prvotní ucelenou představu o České republice
- utvářeli si počáteční ucelenou představu o přírodě, kultuře, historii a životě lidí
- utvářeli si základní představu o způsobu života svých předků i o způsobu života lidí v sousedních zemích
- naučili se orientovat v terénu a pracovat s mapou
- rozvíjeli schopnost pozorovat, analyzovat, srovnávat, pojmenovávat věci, jevy a děje
- získávali odpovědný vztah ke kulturnímu, historickému a přírodnímu bohatství vlasti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- zajímáme se o názory, náměty a zkušenosti žáků
- zařazujeme metody, při kterých žáci docházejí k objevům, řešením a závěrům sami
- sledujeme úspěšnost jednotlivých žáků a oceňujeme jejich pokrok
- zařazujeme do výuky poznatky o aktuálním společenském a přírodním dění

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k nalézání různých řešení problémů
- při řešení problémů učíme žáky využívat a kombinovat znalosti z různých předmětů

Kompetence komunikativní

- vytváříme prostor pro komunikaci
- vybízíme žáky, aby kladli otázky
- zajímáme se o názory a zkušenosti žáků

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky pracovat na různých pozicích, vedeme je k ohleduplnosti, toleranci a komunikativnosti
- nabízíme možnost zažít pocit z úspěchu a posilujeme zdravé sebevědomí žáků

Kompetence občanské

- zařazujeme do výuky poznatky o aktuálním společenském a přírodním dění
- učíme žáky respektovat individuální rozdíly (národnostní, kulturní)

Kompetence pracovní

- umožňujeme žákům prezentovat výsledky své práce
- vedeme žáky k odpovědnosti za výsledek práce

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Vlastivěda
Ročník: 4.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
ČJS-5-1-01 ČJS-5-1-02 ČJS-5-1-03 ČJS-5-1-04 ČJS-5-1-06 ČJS-5-2-01 ČJS-5-2-02 ČJS-5-2-03 ČJS-5-2-04 ČJS-5-3-01 ČJS-5-3-02 ČJS-5-3-03 ČJS-5-3-04 ČJS-5-3-05	- vysvětlí a zařadí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu - pojmenuje a ukáže světové strany na mapě, odvodí vedlejší světové strany - umí vysvětlit význam globusu a mapy - zná význam měřítka mapy - zná pojem nadmořská výška - umí najít a ukázat poledníky a rovnoběžky - zná základní geografické značky - rozliší náčrty, plány a různé typy map	Místo, kde žijeme - místní oblast, region - grafické znázornění povrchu – plány, mapy, globus - světové strany - čtení z mapy, legenda mapy, měřítko mapy, nadmořská výška	OSV – rozvoj schopnosti poznání, seberegulace, sebeorganizace, poznávání lidí EGS –Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí VDO – občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- umí vyhledat ČR na mapě Evropy - umí ukázat na mapě Čechy, Moravu a Slezsko - umí pojmenovat a ukázat na mapě sousední státy ČR - umí ukázat na mapě a pojmenovat pohraniční pohoří ČR - umí ukázat na mapě a pojmenovat rozsáhlejší pohoří, vrchoviny a nížiny ČR - umí vysvětlit rozdíl mezi pohořím, vrchovinou a nížinou - zná rozdíl mezi podnebím a počasím - umí charakterizovat podnebí v ČR - zná pojmy povodí, úmoří	- poloha a povrch ČR - podnebí ČR		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- zná rozdíl mezi jezerem a rybníkem - rozdělí ČR na jednotlivé kraje - umí ukázat a najít na mapě střední, východní, západní a jižní Čechy, Moravu a Slezsko - umí charakterizovat stručně jednotlivé oblasti podle mapy (povrch, poloha, hospodářství...) - umí vyhledat na mapě významná města a řeky ČR, seznámí se v jednotlivých oblastech s průmyslem a zemědělstvím - ví, že Praha je hlavní město ČR	- kraje a oblasti ČR		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- zná významné průmyslové podniky, kulturní a vzdělávací instituce - naplánuje jednoduchý cyklistický výlet, včetně cesty dopravními prostředky, posoudí riziky cesty - zná jméno prezidenta ČR a premiéra ČR - zná oficiální název ČR a správně ho píše - uvede hlavní orgány státní moci - vysvětlí základní princip demokratického státu - charakterizuje státoprávní uspořádání ČR - zná a jednoduše popíše státní symboly ČR	– rodinný cyklistický výlet – plánování trasy a výbava na cestu, cyklista v dopravních prostředcích – domov, národ, státní zřízení a politický systém v ČR – státní správa a samospráva – státní symboly – armáda ČR – obrana vlasti		Dopravní výchova

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- seznamuje se se základními lidskými právy a právy dítěte - vysvětlí souvislost mezi právem a povinností - vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole mezi chlapci a dívkami, v rodině - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	Lidé kolem nás - soužití lidí - mezilidské vztahy, obchod, firmy, zájmové spolky, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým - právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, třídní samospráva, školní řád		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, vysvětlí, proč spořit - vysvětlí pojem korupce - vysvětlí souvislosti mezi státními svátky a historickými událostmi, ke kterým se vztahují - umí popsat rozdíly ve způsobu života v minulosti a dnes - zná regionální památky a významné osobnosti našeho regionu	- vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, banka jako správce peněz, úspory - protiprávní jednání, korupce Lidé a čas - minulost v našem životě – proměny způsoby života předměty denní spotřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny, regionální památky, pověsti a osobnosti		Finanční gramotnost

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- zná a stručně charakterizuje nejdůležitější osobnosti českých dějin v daném časovém období - popíše svými slovy vývojové etapy historie naší země a nejdůležitější události, které měly vliv na další vývoj naší země	- orientace v čase – dějiny ČR jako časový sled událostí (od příchodu Čechů přes středověk po vládu Habsburků císař Rudolf II.), naše země v dávných dobách, kalendáře, letopočet, generace		

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Vlastivěda
Ročník: 5.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
ČJS-5-1-01 ČJS-5-1-02 ČJS-5-1-03 ČJS-5-1-04 ČJS-5-1-05 ČJS-5-1-06 ČJS-5-2-01 ČJS-5-2-02 ČJS-5-2-03 ČJS-5-2-04 ČJS-5-2-05 ČJS-5-3-01 ČJS-5-3-02 ČJS-5-3-03 ČJS-5-3-04 ČJS-5-3-05	- zná letopočet vzniku ČR - zná jméno prvního a současného prezidenta - zná pojmy parlament, vláda, zákon... - rozdělí ČR na jednotlivé kraje - vyhledá na mapě krajská města a další velká města - popíše polohu, povrch, vodstvo, zemědělství a průmysl v jednotlivých krajích - vyhledá a zprostředkuje ostatním zajímavosti a rozšiřující informace o krajích v ČR	Místo, kde žijeme - naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení apolitického systému v ČR - regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR - Pardubický kraj, můj region -	OSV – rozvoj schopností poznávání, sebepoznání, sebepojetí, poznávání lidí Regionální zajímavosti EGS – jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí VDO – občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- diskutuje s ostatními spolužáky o svých zkušenostech a zážitcích z vlastních cest - na základě vlastních poznatků porovnává způsob života a přírodu u nás i v jiných zemích - orientuje se na mapě Evropy, vyhledá evropské státy a významná evropská města - porovná světadíly a oceány podle velikosti, popíše podle mapy jejich polohu na Zemi - vysvětlí pojem Evropská unie a uvede význam členství ČR v EU	- vlastní zkušenosti žáků z cestování - Evropa a svět – kontinenty, oceány, evropské státy, EU, NATO, cestování - mapy obecné, zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- zná ohleduplné chování a osvojuje si ho - snaží se předcházet nebezpečí s ohledem na sebe i ostatní účastníky silničního provozu	- cesta dopravními prostředky – shrnutí základních pravidel bezpečnosti při cestování dopravními prostředky, pravidla při jízdě autem (zádržné systémy), vztahy mezi cestujícími a účastníky hromadné dopravy - prázdniny – zásady bezpečného chování v době volna a cestování (specifika lokality a bydliště a obce pro trávení dnů volna) - volný čas a sportovní aktivity – druhy volnočasových aktivit souvisejících se silničním provozem a dodržování pravidel		Dopravní výchova

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- uplatňuje na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, chlapci a dívkami, v rodině, v obci... - pozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy - chrání svůj i cizí majetek - rozumí hodnotě peněz - sestaví jednoduchý osobní rozpočet - rozeznává základní formy vlastnictví - vysvětlí spoření, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy - na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží	Lidé kolem nás - soužití lidí – mezilidské vztahy, principy demokracie, obchody, firmy, politické strany, kulturní instituce - právo a spravedlnost, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci - vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné, hmotný a nehmotný majetek, rozpočet, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banky, úspory a půjčky	Finanční gramotnost	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- uvede a popíše příklad globálního problému, diskutuje o něm se spolužáky a učitelem a hledá jeho řešení - převypráví některou českou pověst a regionální pověst - zná významné osobnosti a umí je zařadit do příslušného období - umí popsat rozdíly ve způsobu života v minulosti a dnes - popíše svými slovy vývojové etapy historie naší vlasti a nejdůležitější události, které měly vliv na další vývoj naší země v daném časovém období	- základní globální problémy Lidé a čas - současnost a minulost v našem životě - proměny, způsoby života, naše země v dávných dobách - orientace v čase – dějiny ČR jako časový sled událostí (Bitva na Bílé hoře po „sametovou revoluci“) letopočet, kalendáře		

PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **přírodověda** se vyučuje jako samostatný předmět ve 4. a 5. ročníku jako samostatný předmět, a to v obou ročnících 2 hodiny týdně.

Přírodověda je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, který je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme

- okolní krajina (místní oblast, region), zemský povrch, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, působení lidí na krajinu a životní prostředí

Lidé kolem nás

- základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, principy demokracie
- základní globální problémy, problémy konzumní společnosti, globální problémy přírodního prostředí

Lidé a čas

- orientace v čase – kalendáře, letopočet, režim dne
- současnost a minulost v našem životě

Rozmanitost přírody

- Země jako planeta sluneční soustavy
- rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody, rostliny, houby, živočichové, znaky života, životní potřeby a podmínky
- rovnováha v přírodě
- vliv lidské činnosti na přírodu, ochrana přírody a životního prostředí, likvidace odpadů, živelné pohromy, ekologické katastrofy

Člověk a jeho zdraví

- lidské tělo, biologické a fyziologické funkce a potřeby člověka, vývoj jedince, základy lidské reprodukce
- partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy
- péče o zdraví, první pomoc
- odpovědnost člověka za své zdraví
- situace hromadného ohrožení

Předmětem prolínají průřezová témata:

EV – ekosystémy, základní podmínky života, vztah člověka k prostředí.

OSV – rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- umožňujeme žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu
- seznamujeme žáky s informacemi o přírodě
- učíme žáky pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování

Kompetence k řešení problémů

- zařazujeme metody, při kterých docházejí žáci k objevům, řešením a závěrům sami
- vedeme žáky k řešení zadaných úkolů a ke správnému rozhodování se v různých situacích
- učíme žáky vyhledávat informace vhodné k řešení problémů

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k používání správné terminologie
- klademe důraz na rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- učíme žáky vyjadřovat své myšlenky, poznatky, dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných

Kompetence sociální a personální

- zadáváme úkoly, při kterých žáci mohou pracovat společně
- podněcujeme žáky k tomu, aby se zajímali o náměty, názory a zkušenosti ostatních žáků
- vedeme žáky k tomu, aby pracovali ve skupině, spolupracovali s druhými při řešení daného úkolu, respektovali názory a zkušenosti druhých

Kompetence občanské

- budujeme u žáků ohleduplný vztah k přírodě
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch
- učíme žáky poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi
- vedeme žáky k tolerantnímu chování a jednání, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci, chování v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých

Kompetence pracovní

- umožňujeme žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat
- vedeme žáky ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení, techniky
- vedeme žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- klademe důraz na to, aby si žáci utvářeli pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti a aby dodržovali vymezená pravidla

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Přírodověda
Ročník: 4

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
ČJS-5-4-01	Dovede rozdělit živé organizmy do tří skupin a ví, jaké základní podmínky potřebují pro svůj život Zná, jak funguje potravní řetězec Dovede jednoduchým způsobem popsat fotosyntézu Ví a umí vysvětlit, co jsou rostlinná patra	Rozmanitost přírody – rostliny, houby, živočichové (průběh a způsob života, výživa, stavba těla) – rovnováha v přírodě (vzájemné vztahy mezi organizmy) – životní podmínky	– ekosystémy – les, pole, vodní zdroje – základní podmínky života – voda, půda, ochrana biologických druhů vycházky	
ČJS-5-4-03	Umí charakterizovat některá společenstva: okolí lidských obydlí, pole, voda a les, louka, zahrada,...			
ČJS-5-4-04	Zná a umí pojmenovat běžně se vyskytující rostliny, houby a živočichy (některé i podle stop) v jednotlivých společenstvech			

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
ČJS-5-4-05	v jednotlivých společenstvech Umí popsat stavbu těla rostlin, hub a živočichů Rozumí, k čemu slouží jednotlivé části rostlin Ví, co jsou to rostliny jednoleté, dvouleté a víceleté Zná způsob života některých živočichů Umí běžně se vyskytující rostliny a živočichy správně zařadit do jednotlivých společenstev Dovede popsat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Rostliny,houby	VV – kreslení	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
ČJS-3-4-02	Ví, jak se máme chovat v lese Dovede pomoci některým volně žijícím živočichům v zimě Ví, jak může chránit přírodu Ví, jaký význam má půda, les a vodní plochy Umí vysvětlit, jak vznikaly horniny	Horniny a nerosty		
ČJS-3-4-03	Zná některé horniny a nerosty Ví, jaké jsou základní energetické zdroje Ví, co jsou energetické zdroje obnovitelné Umí prakticky používat základní jednotky a veličiny Změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich vlastnosti	Délka,hmotnost,čas,teplota		

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Přírodověda
Ročník: 5

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
ČJS-5-4-01	Umí vysvětlit vztahy mezi živou a neživou přírodou Dovede vysvětlit pojem fotosyntéza Zná důležité nerosty a horniny Umí vysvětlit proces zvětrávání hornin Zná využití některých nerostů Zná rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými zdroji Umí popsat vznik půdy, zná význam půdy, její využití a princip ochrany Dovede vysvětlit pojem energetické suroviny Ví, jaké zdroje jsou obnovitelné a které neobnovitelné Chápe, jak pracují různé elektrárny	Rozmanitost přírody – životní podmínky – nerosty a horniny, půda (vznik půdy a její význam, hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání) energetické suroviny (paliva)	EV – ekosystémy – základní podmínky života - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
ČJS-5-4-02	Zná pojmy vesmír, planeta, hvězda, souhvězdí, družice, gravitační síla Dovede vysvětlit vztah mezi Sluncem a Zemí	– Vesmír a Země	Exkurze do planetária	
ČJS-5-4-02	Chápe, proč se střídá den a noc a proč se střídají roční období Dovede popsat jednotlivé podnebné pásy a umí vysvětlit, proč je jejich teplota rozdílná Vyjmenuje zástupce rostlin a živočichů každého podnebného pásu	Lidé a čas – střídání dne a noci, roční období – podnebné pásy	VL – práce s mapou	
ČJS-5-2-04	Orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu	Lidé kolem nás – vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné; – hmotný a nehmotný majetek;		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
ČJS-5-4-05	nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce	– rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; – hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky – základní globální problémy - významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, – globální problémy přírodního prostředí		
ČJS-5-4-03	Chápe přizpůsobivost rostlin a živočichů v jednotlivých podnebných pásích Ví, v kterém podnebném pásu se nacházíme	Místo, kde žijeme – Česká republika – oblast mírného pásu		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
ČJS-5-4-01	Dovede zařadit jednotlivé druhy mezi základní skupiny, živočichy dále mezi ryby, obojživelníky, plazy, ptáky a savce Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Rozmanitost přírody - třídění živých organismů Ochrana přírody	EV – vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví	
ČJS-5-5-01	Ví, že člověk má společné znaky života s ostatními živočichy Umí vyjmenovat části lidského těla, důležité orgány	Člověk a jeho zdraví – společné znaky s ostatními živočichy – lidské tělo – základní stavba a funkce		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
ČJS-5-5-02	Zná původ člověka jako druhu	základy lidské reprodukce,	Beseda – návykové látky	
CJS-5-5-03	Zná způsob rozmnožování a umí charakterizovat hlavní etapy vývoje člověka	– péče o zdraví, zdravá výživa		
ČJS-5-5-04	Plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek s ohledem na oprávněné nároky druhých	První pomoc		
ČJS-5-5-05	Zná a dovede jednat podle zásad první pomoci	– návykové látky a zdraví-návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost		
ČJS-5-5-08	Uvědomuje si škodlivost kouření, užívání drog a alkoholu, gamblerství	– partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy - rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality		
	Ví, jaké má postavení v rodině a ve společnosti			
	Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v nebezpečných způsobech sexuálního chování v daném věku			

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
ČJS-5-5-04	Uplatňuje účelové způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	předcházení krizovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích		
ČJS-5-5-07	Zná jednoduché stroje a jejich praktické použití – páka, kladka, nakloněná rovina, kolo apod. Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	Člověk a technika		
ČJS-5-4-06	Výstup realizován v projektu mimořádné události			

5.5 ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Dějepis

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **dějepis** se vyučuje jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis směřuje k:

- rozvíjení vlastního historického vědomí
- vnímání obrazu hlavních vývojových linií
- získávání orientace v historickém čase
- pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- chápání kulturní rozmanitosti světa
- utváření pozitivního hodnotového systému

Vyučovací předmět dějepis je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

zeměpis – orientace v prostoru, územní rozsah států,...

matematika, fyzika, přírodopis, chemie – vědecké poznatky, rozvoj vědy a techniky,...

výtvarná výchova – stavební slohy, umělecká díla, významní umělci,...

hudební výchova – vývoj hudebních projevů, významní skladatelé,...

jazyky – významní spisovatelé a jejich tvorba,...

občanská výchova – člověk a společnost, stát a státní zřízení, lidská a občanská práva, volební systém,...

tělesná výchova – odkaz řecké kultury, olympijské hry,...

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – rozvoj schopností poznávání

OSV – poznávání lidí

OSV – mezilidské vztahy

OSV – kooperace a kompetice

OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

VDO – občan, občanská společnost a stát

VDO – formy participace občanů v politickém životě

VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

EGV – Evropa a svět nás zajímá

EGV – jsme Evropané

MKV – kulturní difference

MKV – lidské vztahy

MKV – etnický původ

MKV – multikulturalita

MKV – princip sociálního smíru a solidarity

EV – ekosystémy

EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

EV – vztah člověka k prostředí

MDV – fungování a vliv médií ve společnosti

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

- zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
- vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- zadáváme úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vedeme k zamyšlení nad historickým vývojem
- vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali a třídili informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívali v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- podněcujeme žáky k používání obecně užívaných termínů, znaků a symbolů, k uvádění věcí do souvislostí,
- vedeme žáky k tomu, aby propojovali do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytvářeli komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

- zařazujeme rozmanité aktivity (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, ICT, AV technika)
- zařazujeme metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
- vedeme žáky ke kritickému myšlení a logickému uvažování
- vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali informace vhodné k řešení problému, nacházeli jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívali získané vědomosti a dovednosti
- klademe důraz na to, aby žáci samostatně řešili problémy a volili vhodné způsoby řešení
- vedeme žáky ke kritickému myšlení, k utváření uvážlivých rozhodnutí a ke schopnosti je obhájit

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování
- zařazujeme do výuky diskuzi
- vedeme žáky k věcnému argumentování
- vedeme žáky k práci s různými typy textů
- vedeme k využívání informačních a komunikačních prostředků
- podněcujeme žáky, aby formulovali a vyjadřovali své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřovali se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- klademe důraz na to, aby se žáci zapojovali do diskuse, obhajovali svůj názor a vhodně argumentovali
- vedeme žáky k tomu, aby rozuměli různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů,...
- vedeme žáky k tomu, aby využívali informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- vytváříme příznivé klima třídy
- dodáváme žákům sebedůvěru
- podle potřeby žákům v činnostech pomáháme
- podněcujeme žáky, aby účinně spolupracovali ve skupině
- klademe důraz na to, aby se podíleli na utváření příjemné atmosféry v týmu
- vedeme žáky k tomu, aby přispívali k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápali potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu,

Kompetence občanské

- reflektujeme při výuce společenské i přírodní dění
- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- motivujeme žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- pěstujeme v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví
- vedeme žáky k tomu, aby respektovali přesvědčení druhých lidí, vážili si jejich vnitřních hodnot, byli schopni vcítit se do situací ostatních lidí
- podněcujeme žáky k tomu, aby odmítali útlak a hrubé zacházení, uvědomovali si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- klademe důraz na to, aby žáci chápali základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- klademe důraz na to, aby žáci respektovali, chránili a oceňovali naše tradice a kulturní i historické dědictví
- vedeme žáky k tomu, aby projevovali pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojovali do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

- požadujeme dodržování dohodnuté kvality práce
- umožňujeme žákům vzájemně si radit a pomáhat
- vedeme žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- klademe důraz na to, aby žáci dodržovali vymezená pravidla, plnili povinnosti a závazky
- podněcujeme žáky k využívání svých znalostí v běžné praxi

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 6.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
D 9-1-01 D 9-1-02 D 9-1-03 D 9-2-01 D 9-2-02 D 9-2-03 D 9-3-01 D 9-3-02 D 9-3-03 D 9-3-04	– osvojí si práci s časovou přímku – osvojí si základní periodizaci dějin – dokáže pracovat s pojmy prostor, čas – uvede konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti – pojmenuje instituce, kde jsou shromažďovány – rozpozná vývojová stadia člověka – seznámí se se způsoby obživy a soužití lidí – pochopí podmínky a důsledky přechodu k zemědělství – pochopí podmínky vzniku řemesel – pochopí důsledky oddělení řemesel od zemědělství jako podmínky pro rozvoj obchodu - uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa => chápe kulturní rozmanitost světa - žáci se učí respektovat individuální rozdíly - žáci se učí chápat rozdílnost vývoje různých států - pochopí rozdíly historického vývoje v různých státech	Pravěk – úvod do učiva – význam zkoumání dějin – získávání informací o dějinách – historické prameny Starší doba kamenná – způsob života jednotlivých vývojových typů člověka Mladší doba kamenná – způsob života a obživy – počátky řemesel Doba kovů – rozvoj řemesel a obchodu – zánik rodové společnosti Naše země v období pravěku Shrnutí Ostatní starověké státy - Indie, Čína, Amerika, Řecko, Řecký stát, Antické Řecko Antický Řím, počátky Říma, sjednocení Itálie, boj Říma o	OSV – rozvoj schopností poznávání – mezilidské vztahy – kooperace a kompetice – řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO - formy participace občanů v politickém životě EGS - Evropa a svět nás zajímá - jsme Evropané MKV – kulturní difference – etnický původ	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- vedeme žáky k řešení problémů – k respektování rozdílů náboženských, kulturních	středomoří, krize římské republiky, doba Ceasarova, Římské císařství – vzdělání, náboženství, umění Střední Evropa v době římské Krize a zánik Říma		

Pomůcky: učebnice, mapy, dějepisné atlasy, nástěnné tabule, obrazové encyklopedie, pracovní sešity, soubory diapozitivů, videokazety, fonetické pomůcky, historická beletrie, soubory modelů archeologických nálezů, soubory historických pojmů, obrázkový materiál

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 7.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
D 9-4-01 D 9-4-02 D 9-4-03 D 9-4-04 D 9-4-05 D 9-5-01 D 9-5-02 D 9-5-03 D 9-5-04 D 9-5-07	- osvojí si periodizaci středověku - seznámí se s uspořádáním společnosti raně feudálního státu, formování národních států - učí se chápat úlohu křesťanství a víry - uvědomí si obohacení Evropy kulturními podněty z Orientu - seznámí se se státotvornou úlohou panovnických dynastií - uvědomí si duchovní odkaz patronů českých zemí - učí se charakteristice dobového životního stylu z hlediska sociálního - učí se chápat změny politické a hospodářské, sociální a kulturní - seznámí se s rozmachem českého státu a jeho významem ve střední Evropě - učí se charakteristice dobového životního stylu z hlediska sociálního i etnického - seznámí se s problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v českou reformaci - učí se chápat historický rozměr pojmů tolerance a intolerance - uvědomí si okolnosti vzniku střeoevropského soustátí - seznámí se s pojmy	Středověk Raný středověk • nový etnický obraz Evropy • byzantská, franská a arabská říše • první státní útvary na našem území • formování prvních státních celků v Evropě • český stát v době knížecí • románská kultura a životní styl raného středověku • hospodářství raného středověku • boj mezi mocí světskou a církevní • křížové výpravy Vrcholný středověk • západní Evropa • český stát za vlády posledních Přemyslovců • konflikt mezi Anglií a Francií • nástup Lucemburků a vláda Karla IV. • rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam	OSV – rozvoj schopností poznávání OSV – mezilidské vztahy OSV – kooperace a kompetice EGS – Evropa a svět nás zajímá EGS – jsme Evropané MKV – kulturní difference MKV – etnický původ MKV – multikulturalita EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí EV – vztah člověka k prostředí • český jazyk • anglický jazyk • občanská výchova • zeměpis • výtvarná výchova • hudební výchova	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	humanismus, renesance a jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí	- gotická kultura a životní styl jednotlivých vrstev v období vrcholného středověku - kritika poměrů v církvi a husitství v Čechách Pozdní středověk - doba poděbradská - východní Evropa - doba jagellonská - italská renesance, humanismus		

Pomůcky: učebnice, mapy, dějepisné atlasy, nástěnné tabule, obrazové encyklopedie, pracovní sešity, videokazety, historická beletrie, obrázkový materiál

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 8.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
D 9-5-05 D 9-5-07 D 9-5-06 D 9-6-01 D 9-6-02 D 9-6-03 D 9-6-04 D 9-6-05	- osvojí si periodizaci novověku - poznává důvody a význam objevných plaveb a důsledky pronikání evropských civilizací do nově objevených zemí - seznámí se s pojmem reformace, jejími příčinami a cíli - chápe podstatu pojmů absolutní moc, absolutismus - učí se chápat postavení českých zemí v habsburské monarchii i v podmínkách Evropy - rozdělení na katolický a reformační blok - chápe důsledky náboženské nesnášenlivosti - osvojí si pojmy parlamentarismus a konstituční monarchie - učí se rozpoznávat projevy barokní kultury - seznámí se se situací českých zemí a vybraných evropských zemí po třicetileté válce - chápe význam osvícenství jako významného myšlenkového předělu, který ovlivnil politický vývoj u nás v Evropě i na americkém kontinentu - ujasní si pojem osvícenský absolutismus - uvědomí si rozpor mezi projevy	Raný novověk Počátky novověku • objevné plavby a jejich společenské důsledky • náboženská reformace • počátky absolutních monarchií • český stát v předbělohorských poměrech • třicetiletá válka • občanská válka v Anglii Období od 2. pol. 17. stol. do konce 18. stol. • baroko a životní styl • upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce • rozvoj vzdělanosti v době osvícenství • panovnický absolutismus ve Francii a Rusku • české země za vlády Marie Terezie a Josefa II. • boj amerických osad za nezávislost, vznik Spojených států amerických Novověk od konce 18. stol. do r. 1914 • Velká francouzská	OSV – rozvoj schopností poznávání OSV – poznávání lidí OSV – mezilidské vztahy OSV – kooperace a kompetice VDO – občan, občanská společnost a stát VDO – formy participace občanů v politickém životě VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování EGS – Evropa a svět nás zajímá EGS – jsme Evropané MKV – kulturní difference MKV – princip sociálního smíru a solidarity EV – ekosystémy EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí MDV – fungování a vliv médií ve společnosti - český jazyk - anglický jazyk - zeměpis - občanská výchova - přírodopis - výtvarná výchova - hudební výchova	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	absolutní moci a snahami nastupující buržoazie - chápe pojem kolonie, uvědomí si význam boje za svobodu - uvědomí si důsledky definitivního rozbití středověkých politických, hospodářských a společenských struktur - uvědomí si prudký rozvoj průmyslu jako předpoklad a katalyzátor společenských změn, dopad na živ. prostředí - uvědomí si emancipační hnutí národů jako důsledek změn ve vývoji společnosti - chápe národní obrození jako jev celoevropský, jehož výsledkem je utvoření novodobých národů - seznámí se s příčinami a průběhem českého národního obrození - uvědomí si význam obrozeneckých snah významných osobností - uvědomí si dokončení boje jednotlivých skupin jako předpoklad ustavení moderních politických stran - chápe emancipační hnutí českého národa jako výrazný projev dané doby (snaha ohrožující existenci mnohonárodnostní monarchie) - seznámí se s úsilím o vytvoření jednotlivých národních celků - chápe historický rozměr pojmu rasismus	revoluce, její průběh a význam pro Francii i evropské dějiny • napoleonské války a jejich důsledky • národní a osvobozenecká hnutí v Evropě, pojem vlastenectví a požadavek národa na svobodný rozvoj • utváření novodobého českého národa • průmyslová revoluce, modernizace společnosti, změna sociální struktury • rok 1848 v Evropě a v Čechách • východní Evropa • občanská válka v USA • procesy sjednocování v Itálii a v Německu • postavení českých zemí v habsburské monarchii ve 2. pol. 19. stol., základní rysy české politiky, její představitelé • kultura v polovině 19. století		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- orientuje se v základních kulturních pojmech			

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 9.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
D 9-6-06 D 9-7-01 D 9-7-02 D 9-7-03 D 9-7-04 D 9-7-05 D 9-8-01 D 9-8-04	- orientuje se v událostech, které předcházely světovým válkám - učí se chápat 1. pol. 20. stol. jako období dvou nejničivějších světových válek - učí se chápat okolnosti vzniku samostatného Československa, jeho vnitřní a zahraniční situaci v období první republiky - uvědomí si změnu mezinárodně politických vztahů vznikem komunistického režimu, totalitarismu a vypjatého nacionalismu - uvědomí si souvislost mezi nepříznivým stavem ekonomiky a tendencí řešit problémy extrémními způsoby - chápe historický rozměr pojmů nacionalismus, extremismus, agrese - učí se vnímat rozmanitost projevů kultury a přínos národní a evropské kultury k tomuto odkazu - seznámí se s vnitřní a zahraniční politikou Československa v období druhé republiky, protektorátu - učí se účt k odkazu účastníků odboje - učí se chápat poválečný vývoj Československa, který vyústil v únorové události 1948	Moderní doba Svět na konci 19. století Situace v letech 1914 – 1948 • první světová válka • situace v Rusku, ruské revoluce • vznik Československa, hospodářsko-politický rozvoj republiky, sociální a národnostní problémy • mezinárodně politická situace Evropy ve 20. letech • počátky fašistického hnutí • SSSR v meziválečném období • světová hospodářská krize a její důsledky • první projevy fašistické agrese, vznik válečných ohnisek • kultura, věda a technika před vypuknutím 2. světové války • cesta k Mnichovu, Mnichovská dohoda a její důsledky • Protektorát Čechy a Morava • druhá světová válka	OSV – rozvoj schopností poznávání OSV – poznávání lidí OSV – mezilidské vztahy OSV – kooperace a kompetice OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO – formy participace občanů v politickém životě VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování EGS – Evropa a svět nás zajímá EGS – jsme Evropané MKV – kulturní difference MKV – lidské vztahy MKV – etnický původ MKV – multikulturalita MKV – princip sociálního smíru a solidarity EV – ekosystémy EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MDV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality MDV – vnímání autora mediálních sdělení MDV – fungování a vliv médií ve společnosti	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- chápe možnost různé interpretace historických faktů a nutnost kritického přístupu k interpretacím - seznámí se s postavením Československa v mezinárodních souvislostech - učí se rozpoznávat znaky totalitní společnosti - učí se chápat vznik a problémy existence bipolárního světa - uvědomí si nutnost respektovat identitu druhých - seznámí se s vnitřní situací v naší republice (události r. 1968) - učí se chápat postupný rozpad východního bloku rozkladem komunistických systémů - seznámí se s vnitřní situací v naší republice v roce 1989 a s vývojem v 90. letech – vznik ČR - ustavení demokrat. režimu - hrozba terorismu - vliv médií na každodenní život a politické dění - ujasnění si začlenění ČR do integračního procesu (vstup do EU)	• domácí a zahraniční odboj • mezinárodní konference a poválečné uspořádání světa • poválečné Československo v letech 1945 – 1948 • únorový převrat 1948 Dějiny od poloviny 20. století do současnosti • hlavní mezinárodněpolitické události ve 2. pol. 20. století • vývoj západních států • vývoj SSSR a zemí v jeho sféře vlivu • rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět • nastolení komunistické moci v Československu, politické procesy • Pražské jaro 1968, komunistická „normalizace“ • kultura • politické změny ve světě a v Československu od pol. 80. let do pol. 90. let 20. století • technika, věda a kultura ve 2. pol. 20. stol., evropská integrace, globalizace	• český jazyk • anglický jazyk • občanská výchova • zeměpis • výtvarná výchova • hudební výchova • přírodopis	

OBČANSKÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Předmět **občanská výchova** je vyučován jako samostatný předmět, a to jednu hodinu týdně v 6., 7., 8., a 9. ročníku.

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace

VDO – občanská společnost a škola, občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

EGS – objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané

MKV – kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity

MDV – fungování a vliv médií ve společnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence

Kompetence k učení

- klademe důraz na porozumění textu
- vedeme žáky k tomu, aby sami vyhledávali informace a prezentovali je (státní svátky, domácí i zahraniční události, vyhledávali zajímavosti z časopisů, apod.)
- podněcujeme jejich tvořivost a nápaditost

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k řešení problémů (v rodině, ve třídě, v obci...)
- snažíme se, aby žáci uváděli příklady z praktického života (informace z tisku, sdělovacích prostředků, Internetu, ...)

Kompetence komunikativní

- učíme žáky pravidlům slušného dialogu a komunikace, asertivnímu chování, schopnosti
- vedeme žáky k tomu, aby vyjadřovali vhodným způsobem svůj odlišný názor, ale podřídili se i názoru většiny

Kompetence sociální a personální

- žáky seznamujeme se školním řádem a dbáme na jeho dodržování
- dbáme na to, aby žáci nepřeceňovali ani nepodceňovali vlastní JÁ a dokázali pracovat ve skupinách

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování individuálních rozdílů, a to jak národnostních, kulturních....
- potíráme nesnášenlivost, šikanu
- vedeme žáky k čistotě, ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

- učíme žáky odpovědnosti za své pracovní výsledky, pořádáme besedy
- vedeme je k překonávání překážek, neúspěchu a učíme je kritickému hodnocení své práce

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Občanská výchova
Ročník: 6.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
VO-9-1-01 VO-9-1-02 VO-9-1-05 VO-9-1-06 VO-9-1-07 VO-9-1-08 VO-9-1-09	– umí se orientovat v kalendáři, zná letopočty – umí vysvětlit původ a způsoby dodržování svátků – posoudí a na příkladech doloží přínos dosahování některých cílů v rodině ve škole, v obci – vysvětlí pojem domova z hlediska své příslušnosti k rodině, obci, regionu, vlasti – uvede příklady prvků, které člověku pomáhají vytvořit si osobní vztahy ke svému domovu a jeho okolí – vysvětlí význam harmonických vztahů mezi členy rodiny (vzájemná pomoc, důvěra) pro zdravý vývoj dítěte – rozpozná možné příčiny rodinných problémů a uvede vhodné způsoby řešení – popíše, do kterých důležitých oblastí rodina směřuje své výdaje – dokáže se rozhodnout, jak vhodně naložit se svým kapesným a s uspořenými penězi – vysvětlí pojem vlast – zná základy historie naší vlasti – uvede příklady památných míst obce a regionu – vysvětlí, k jakým událostem či osobnostem se vážou	Rok v jeho proměnách a slavnostech – kalendář, letopočty – svátky – denní rytmus, volný čas Škola – život ve škole – práva a povinnosti žáků – význam a činnost žákovské samosprávy – společná pravidla a normy – vklad vzdělání pro život Domov a rodina – pojem domov – uspořádání bytu – sousedé, hosté a cizí lidé – domov a jeho okolí – rodina, náhradní rodina – manželství a rodičovství – hospodaření rodiny Naše vlast – pověsti o počátcích českého národa – naši slavní předkové Obec, region, země	OSV - seberegulace a sebepojetí Poznávat svoje Já., svou psychiku (temperament, postoje a hodnoty) Co o sobě vím Můj vztah k učení, k druhým lidem, spolužákům, rodičům VDO - občanská společnost a škola – význam zapojení žáků do práce třídy, důležitost demokratické atmosféry ve škole, spolupráce školy i obcí, vzájemná komunikace, respekt k identitám VDO - formy participace občanů – obec jako základní jednotka samosprávy MKV - lidské vztahy – vést žáky k toleranci k jiným lidem bez ohledu na jejich odlišnost – snažit se pomoci problémovým spolužákům – rozvíjet u dětí emfatické myšlení – zdůraznit kvalitní mezilidské vztahy, nutné (zvláště v rodině) pro harmonický rozvoj osobnosti	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	– chová se šetrně ke kulturním památkám a přírodním objektům	– moje obec – památná místa a významné osobnosti bydliště – významná místa naší země		

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Občanská výchova
Ročník: 7.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
VO-9-1-04 VO-9-1-03 VO-9-3-01 VO-9-3-03 VO-9-4-01 VO-9-4-03 VO-9-4-04 VO-9-4-05 VO-9-4-08 VO-9-4-09	– vysvětlí pojem národa z hlediska své příslušnosti k českému národu a českému státu – určí významné historické mezníky v dějinách národa – určí zajímavá a památná místa našeho státu – uvede příklady významných osobností, které proslavily náš národ – určí význačná díla z oblasti kultury – uvede příklady typických zvyklostí a tradic – na příkladech vyloží pojem vlastenectví a odliší projevy vlasteneckých pocitů od projevů nacionalismu – vysvětlí význam symbolů našeho státu a uvede příklady příležitostí, při kterých se používají – zná pojem přírodní bohatství – uvede, jak chránit krajinu – dokáže se rozhodnout, jak vhodně nakládat s penězi – rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního, a způsob jejich ochrany, uvádí příklady – popíše, ze kterých zdrojů pochází příjmy státu a do kterých důležitých oblastí stát směřuje své	Rodina, národ, vlast – kořeny národa, historie národa – pojem vlast – národní a státní symboly – státní svátky – hlavní město Přírodní bohatství a jeho ochrana - poznej a chraň svoji krajinu Hospodářský život – hospodaření s penězi, rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing – majetek, vlastnictví hmotné a duševní, jejich ochrana – ochrana majetku – funkce a podoby peněz, formy placení Kultura - rozmanitost kultury, podoby a projevy kultury - umělecké slohy a moderní umění - hodnoty a tradice - kulturní instituce – typy, jejich nabídka, význam pro život	– dějepis, český jazyk, cizí jazyky, přírodopis, zeměpis - matematika	Finanční gramotnost

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	výdaje – sestaví rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozlišuje pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje – objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti – zná nástroje hotovostního a bezhotovostního placení – uvádí příklady použití debetní a kreditní platební karty – uvádí a porovnává nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu – zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování k veřejnému majetku a vysvětlí, jak lze proti němu aktivně vystupovat – porovnává různé podoby a projevy kultury (odívání, bydlení, cestování, chování lidí) – projevuje smysl a cit pro kulturní rozdíly, respektuje odlišné projevy kultury a kulturní zvláštnosti – vysvětlí přínos kulturních institucí pro život lidí – orientuje se v nabídce jednotlivých kulturních institucí – zná pojem stát – vyjmenuje typy států – vysvětlí pojem právo	Stát a právo - vznik státu a právních norem - typy států - práva a povinnosti občanů - právo a morálka		

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Občanská výchova
Ročník: 8.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
VO-9-2-01	– respektuje odlišné názory či zájmy lidí i odlišné způsoby jejich chování i myšlení, je tolerantní k menšinám – rozpozná projevy masové nesnášenlivosti a vysvětlí, k jakým důsledkům může vést – uvede příklady příčin a situací, v nichž mohou mezi lidmi vznikat vzájemné neshody a konflikty – dokáže přijímat přátelství jiných lidí a sám přátelství poskytovat – uvědomí si význam přátelství v životě člověka	Člověk hledá společenství – lidská setkání – podobnost a odlišnost lidí – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi – problémy lidské nesnášenlivosti – vztahy mezi lidmi (osobní a neosobní vztahy, přátelství, party, skupiny, láska) – mezilidská komunikace a její projevy – lidská solidarita (pomoc člověku v nouzi, potřební lidé ve společnosti)	– ohodnotit sám sebe, být k sobě kritický, přiznat vlastní chyby – zhodnotit a přehodnotit své vztahy ke spolužákům, rodičům, pedagogům... – učit se asertivnímu chování – uplatňovat ve škole demokracii, demokratickou atmosféru a vztahy	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
VO-9-2-04	- získá základní představu o znacích emocí a dostává tak návod k vlastnímu sebepoznání - porozumí různým stránkám lidského života - uvědomí si existenci sociálních pozic a rolí, učí se, co role vyžadují a je se s nimi misí člověk vyrovnávat	- city a emoce (protikladnost, smíšenost, podmíněnost, pestrost, nakažlivost emocí, hloubka citu, výrazovost) - sociální pozice, sociální role	- osobní rozvoj - sociální rozvoj	
VO-9-4-05	- respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí - uvede příklady základních práv a svobod každého člověka a dokumentů upravujících lidská práva	Právo a spravedlnost - lidská práva (základní lidská práva, práva dítěte, úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech, poškozování lidských práv, diskriminace)	Listina základních práv a svobod - principy soužití minoritami	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
VO-9-4-10	– rozliší protiprávní jednání a na příkladech posoudí podmínky trestní postižitelnosti občanů	– protiprávní jednání (pojem protiprávního jednání trestní postižitelnosti, postihy protiprávního jednání)		
VO-9-4-09	uvede příklady postihů, které může použít náš stát v případě protiprávního jednání (pokuta, odnětí svobody....)			
VO-9-4-11	– chápe pojen korupční jednání, diskutuje o jeho příčinách a důsledcích			
VO-9-4-06	– uvede příklady práv a povinností, které vyplývají z důležitých právních vztahů (vlastnictví předmětu, pracovní poměr, manželství) na příkladech posoudí podmínky vzniku reklamačního nároku, dokáže reklamovat vadné zboží	právo v každodenním životě (člověk v právních vztazích, důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající, základní práva spotřebitele)		

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Občanská výchova
Ročník: 9.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
VO-9-4-01	– na příkladech známých států rozliší republiku a monarchii (demokracii a diktaturu) – vysvětlí, jaké výhody má demokratický způsob řízení státu pro každodenní život občanů – charakterizuje a porovná složky státní moci a vysvětlí, jaké úkoly plní jejich orgány a instituce	Právní základy státu – znaky státu – typy a formy států – státní občanství ČR – složky státní moci, jejich orgány a instituce –		
VO-9-4-02	– uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	Státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly	– volební systém, demokratické volby	
VO-9-4-03	– objasní smysl voleb v demokratických státech a vysvětlí, jak mohou výsledky voleb	volby a volební systém	– demokracie x diktatura	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
VO-9-4-04 VO-9-3-07 VO-9-3-08	ovlivňovat život občanů – stručně charakterizuje hlavní formy voleb do zastupitelstev ČR – rozliší, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje – uvádí příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané – rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb a uvádí příklady jejich součinnosti	pluralismu, význam a formy voleb do zastupitelstev ČR) Principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh, tvorba ceny, inflace, podstata fungování trhu, nejčastější právní formy podnikání Výroba, obchod, služby Principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh, tvorba ceny, inflace, podstata fungování trhu, nejčastější právní formy podnikání	matematika	Finanční gramotnost

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
VO-9-5-03 VO-9-5-04 VO-9-5-01 VO-9-5-02	– uvede příklady některých globálních problémů současnosti a jejich možných důsledků pro život lidstva – uvede příklady některých projevů globalizace v současném světě a objasní její klady a zápory – vysvětlí, proč ČR měla zájem o vstup do EU – uvede příklady výhod mezinárodních organizací, ke kterým má ČR vztah (OSN, WHO, NASO, UNICEF) posoudí význam ekonomické, politické a bezpečnostní spolupráce mezi státy,	Svět a Evropa – významné globální problémy (příklady globálních problémů, jejich příčin a možných důsledků pro život lidstva) – globalizace (projevy, klady a zápory) – mezinárodní vztahy – integrační proces v Evropě (EU a ČR, význam evropské integrace)		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
VO-9-5-06	– uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme k němu vlastní postoj - objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru	– války, terorismus		

5.6 Člověk a příroda

FYZIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět v 6. ročníku jednu hodinu týdně a v 7., 8. a 9. ročníku dvě hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu fyzika:

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury)
- samostatné pozorování
- krátkodobé projekty
- výukové programy
- využití internetu ve výuce fyziky

Předmět fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie: jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie
- přírodopis: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce - kardiostimulátor
- zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava

Předmětem prolínají průřezová témata:

- rozvíjení kritického myšlení, navrhování způsobů řešení problémů, ochota pomoci a spolupracovat (VDO)
- rozvíjení dovedností a schopností (OSR)
- posuzování obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie, princip výroby elektrické energie, klady a zápory jaderné energetiky (EV)
- komunikace a kooperace, kritické čtení (MDV)
- evropská a globální dimenze v efektivním využívání zdrojů energie v praxi, výroba a potřeba energie v globálním měřítku, udržitelný rozvoj (EGS)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací, k používání odborné terminologie, k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací a k nalézání souvislostí mezi získanými daty

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- učitel vede žáky k ochotě pomoci

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů
- učitel podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb)

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Fyzika
Ročník: 6.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
F-9-1-01	– rozlišuje látku a těleso, dovede uvést příklady látek a těles	Látka a těleso	M-převody jednotek	
F-9-1-02	– popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou a vlastnosti, kterými se od sebe liší	rozdělení látek na pevné, kapalné a plynné		
F-9-1-03	– ovládá značky a jednotky základních veličin – vyjádří hodnotu veličiny a přiřadí jednotku	fyzikální veličiny		
	– změří délku tělesa, výsledek zapsat a vyjádřit v různých jednotkách	délka		
	– změří hmotnost pevných a kapalných těles na sklonných a rovníramenných vahách a výsledek zapíše ve vhodné jednotce	hmotnost		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
F-9-1-04	– změří objem kapalného a pevného tělesa pomocí odměrného válce a zapsat výsledek – změří teplotu pomocí teploměru, určí rozdíl z naměřených hodnot – změří časový úsek pomocí stopek a orientuje se na ciferníku hodin – z hmotnosti a objemu vypočítá hustotu, s porozuměním používá vztah $\rho = m/V$, měří hustoměrem, pracuje s tabulkami – rozeznává jednotlivé druhy sil rozpozná, zda na těleso působí síla a pomocí prodloužené pružiny porovnává podle velikosti dvě působící síly	objem teplota čas hustota síla		
F-9-2-03	– změří sílu siloměrem – užívá s porozuměním vztah mezi gravitační silou			

	působící na těleso a hmotností tělesa $F = m \cdot g$ při řešení jednoduchých úloh			
F-9-6-01	– sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	elektrický obvod		
F-9-6-02	– rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí			
	– odliší zapojení spotřebičů v obvodu za sebou a vedle sebe a určí výsledné elektrické napětí, výsledný elektrický proud a výsledný odpor spotřebičů			
F-9-6-03	– rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností			
	– správně sestaví jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod podle schématu	jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod		
	– volí k jednotlivým spotřebičům vhodný zdroj napětí			
	– dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s elektrickými zařízeními, objasní nebezpečí vzniku zkratu a popíše možnosti	pravidla bezpečné práce zkrat pojistka		

	ochrany před zkratem – uveďte příklady vedení elektrického proudu v kapalinách a v plynech z běžného života a z přírody	vedení elektrického proudu v kapalinách a v plynech		
--	---	--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Fyzika
Ročník: 7.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
F-9-2-01	– rozhodne, zda je dané těleso v klidu či v pohybu vzhledem k jinému tělesu – změří dráhu uraženou tělesem a odpovídající čas	pohyb a klid tělesa, jejich relativnost pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný, přímočarý a křivočarý dráha a čas		
F-9-2-02	– určí průměrnou rychlost z dráhy uražené tělesem za určitý čas – používá s porozuměním vztah $v=s/t$ pro rychlost rovnoměrného pohybu tělesa při řešení úloh – znázorní grafem závislost dráhy rovnoměrného pohybu na čase a určí z něj k danému času dráhu a naopak	okamžitá a průměrná rychlost rovnoměrného pohybu	M 7. r. - přímá a nepřímá úměrnost	

F-9-6-07	– rozpozná ve svém okolí různé zdroje světla rozliší mezi zdrojem světla a tělesem, které světlo pouze odráží – využívá poznatku, že se světlo šíří přímočaře, objasní vznik stínu – vyhledá hodnotu rychlosti světla v tabulkách pro vakuum a pro další optická prostředí - využívá zákona odrazu světla na rozhraní dvou optických prostředí k nalezení obrazu v rovinném zrcadlo - pokusně určí rozdíl mezi dutým a vypuklým zrcadlem a dokáže uvést příklad jejich využití v praxi	světlo, zdroj světla přímočaré šíření světla rychlost světla odraz světelného paprsku zrcadla		
----------	--	--	--	--

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
F-9-6-08	- rozhodne na základě znalostí o rychlostech světla ve dvou prostředích, zda se světlo při přechodu z jednoho prostředí do druhého bude lámat ke kolmici nebo od kolmice - rozliší pokusně spojku a rozptylku, najde pokusně ohnisko tenké spojky a určí její ohniskovou vzdálenost - porozumí pojmům krátkozrakost a dalekozrakost a způsobu nápravy očních vad brýlemi - pokusně objasní rozklad bílého světla optickým hranolem	lom světla na optickém rozhraní Optické čočky rozklad světla		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
F-9-2-03	- v jednoduchých případech určí velikost a směr působící tlakové síly	tlak, tlaková síla		
F-9-3-01 F-9-3-02	- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních problémů - užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, tlakovou silou a obsahem plochy, na níž síla působí - předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	Pascalův zákon, Archimédův zákon		
	- vysvětlí vznik hydrostatického tlaku a s porozuměním používá vztah $p = h \cdot \rho \cdot g$ k řešení problémů a úloh	hydrostatický tlak		
F-9-2-04	- určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na	třecí síla		

F-9-2-05	těleso, jejich velikosti, směry a výslednici - využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích	výslednice dvou sil stejných a opačných směrů Newtonovy zákony		
----------	---	--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Fyzika
Ročník: 8.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
F-9-4-01	– rozumí pojmu mechanická práce a výkon, dokáže určit, kdy těleso ve fyzice koná práci, s porozuměním používá vztah $W=F \cdot s$ a $P=W/t$ při řešení problémů a úloh	mechanická práce výkon		
F-9-4-01	– určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa	formy energie		
F-9-4-02	– využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	energie, práce, výkon		
F-9-4-03	– využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich	pohybová a polohová energie		

	přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh			
F-9-4-03	– vysvětlí změnu vnitřní energie tělesa při změně teploty – rozpozná v přírodě a v praktickém životě některé formy tepelné výměny (vedením, tepelným zářením)	vnitřní energie tělesa tepelná výměna teplo, skupenské přeměny	EGS – tepelná izolace – šetření energie	
F-9-4-04	– určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem	teplo přijaté a odevzdané tělesem		
F-9-4-05	– zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí			
F-9-6-02	– ověří, jestli na těleso působí elektrická síla a zda v jeho okolí existuje elektrické pole – pokusně ověří, za jakých podmínek prochází obvodem elektrický proud – objasní účinky	elektrická síla, elektrické pole elektrický proud	OSR – bezpečné zacházení s elektrospotřebiči, první pomoc při úrazu elektrickým proudem	

F-9-6-04	elektrického proudu (tepelné, světelné, pohybové)			
	– změří elektrický proud ampérmetrem a elektrické napětí voltmetrem	elektrické napětí		
	– využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů ($A = U/I$)	Ohmův zákon		
	– pochopí, že odpor vodiče se zvětšuje s rostoucí délkou a teplotou vodiče, zmenšuje se zvětšujícím se obsahem jeho průřezu a souvisí s materiálem, ze kterého je vodič vyroben	odpor vodiče	EGS – šetření elektrickou energií (žárovka – zářivka)	
F-9-2-06	– aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů	rovnováha na páce a pevné kladce		
F-9-5-01	– rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného	akustika zvuk		

F-9-5-02	prostředí pro šíření zvuku – chápe odraz zvuku jako odraz zvukového vzruchu od překážky a dovede objasnit vznik ozvěny – využívá s porozuměním poznatek, že rychlost zvuku závisí na prostředí, kterým se zvuk šíří – zjistí, že výška tónu je tím větší, čím větší je jeho kmitočet – rozumí pojmu hlasitost zvuku a má představu, jak hlasité jsou různé zdroje zvuku v jeho okolí určí možnosti, jak omezit nepříznivý vliv nadměrně hlasitého zvuku na člověka – posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	šíření zvuku odraz zvuku tón, výška tónu kmitočet tónu hlasitost zvuku	EV – nadměrná hladina zvuku	
----------	---	---	-----------------------------	--

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Fyzika
Ročník: 9.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
F-9-6-02	– ověří pokusem, na čem závisí velikost indukovaného proudu v cívce a objasní vznik střídavého proudu – – popíše funkci transformátoru a jeho využití při přenosu elektrické energie	elektromagnetická indukce střídavý proud elektromotory transformátor		
F-9-6-05	– využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	elektrické a magnetické pole		
F-9-6-06	– dokáže zapojit polovodičovou diodu	polovodič	Elektrická energie, výroba elektrické energie a její vliv na životní prostředí	

F-9-4-01	– využívá prakticky polovodičové součástky – popisuje některé nepříznivé vlivy při výrobě elektrické energie v elektrárnách na životní prostředí	elektromotory		
F-9-4-05	– popisuje a porozumí přeměně elektrické energie na mechanickou energii			
F-9-7-01	– zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí – objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie		
F-9-7-02	– popisuje Sluneční soustavu a má představu o pohybu vesmírných těles (na základě poznatků o gravitačních silách) – odliší planetu a hvězdu – popisuje hlavní součásti	Vesmír a sluneční soustava		Z 6. ročníku – postavení Země ve vesmíru EGS – planeta Země jako součást vesmíru

F-9-4-03 F-9-4-05	Sluneční soustavy (planety, měsíce, planetky, komety) – má představu, jaké děje se odehrávají na Slunci – ročních období a vznik jednotlivých měsíčních fází – objasní podstatu jaderné řetězové reakce – stručně popíše činnost jaderné elektrárny – porozumí, jak je zajištěn bezpečný provoz jaderné elektrárny	jaderná energie štěpná reakce jaderný reaktor jaderná elektrárna ochrana lidí před radioaktivním zářením		
---------------------------------	---	---	--	--

CHEMIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně.

Vzdělávání v předmětu chemie:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka
- nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů
- práce ve skupinách
- výukové programy
- využívání encyklopedií
- vyhledávání nových poznatků na internetu

Předmět **chemie** je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** a z části s matematikou (např. zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu, přírodopis – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví, fyzika – vlastnosti látek, matematika – chemické výpočty).

Předmětem prolínají **průřezová témata**, důraz je kladen na zodpovědnost každého jedince za své zdraví (Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana), na zodpovědnost a spoluzodpovědnost za stav životního prostředí (Environmentální výchova, Myšlení v evropských a globálních souvislostech).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- vedeme žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- dáváme žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme problémové situace související s učivem chemie
- dáváme možnost obhajovat svá rozhodnutí
- vedeme žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty
- klademe důraz na aplikaci poznatků v praxi

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek
- podněcujeme žáky k argumentaci
- zadáváme takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat

Kompetence sociální a personální

- zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podněcujeme žáky ke smysluplné diskusi
- vytváříme situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

Kompetence občanské

- společně s žáky respektujeme pravidla pro práci s chemickými látkami
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- předkládáme situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)

Kompetence pracovní

Učitel:

- vedeme žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- vyžadujeme dodržování vymezených pravidel / povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- zadáváme úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Chemie
Ročník: 8.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
CH-9-1-09	pozná skupenství a jejich přeměny (včetně sublimace)	látky, jejich vlastnosti, skupenství, rozpustnost, chemické děje	opakování F 6	
CH-9-1-02	rozliší fyzikální a chemický děj			
CH-9-1-03	zná zásady bezpečné práce	bezpečnost práce v laboratoři a při pokusech	Člověk a zdraví	
CH-9-2-01	dovede poskytnout 1. pomoc			
CH-9-2-01	zná telefonní číslo záchranné služby, umí přivolat pomoc			
CH-9-2-01	umí rozlišit a pojmenovat druhy směsí			
CH-9-2-03	zná pojmy rozpustnost, koncentrovaný, zředěný, nasycený, nenasycený	směsi různorodé a stejnorodé	M	
CH-9-2-03	zná vliv teploty, plošného obsahu, povrchu na rychlost rozpouštění	roztoky, složení roztoků		
CH-9-2-02	zná příklady z praxe			
CH-9-2-02	umí vypočítat hmotnostní zlomek			

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
CH-9-2-04	zná princip, postup a užití v praxi metody oddělování složek směsí - usazování, filtrace, destilace, krystalizace umí provést filtraci a destilaci ve školních podmínkách	oddělování složek směsí		
CH-9-2-05	umí zvolit vhodný postup k oddělování složek směsí umí vyjmenovat druhy a význam vod podle užití a znečištění zná hygienické požadavky na pitnou vodu zná hlavní znečišťovatele pitné vody	voda	EV-význam vody a vzduchu jako základní podmínky života	
CH-9-2-06	zná procentový obsah hlavních složek vzduchu umí vysvětlit význam vzduchu jako průmyslové suroviny zná hlavní znečišťovatele vzduchu umí vysvětlit vznik a význam inverze a smogu	vzduch	2. období - význam kyslíku pro dýchání a hoření potřeba čistého vzduchu pro zdraví EGS-čistota vody a vzduchu jako globální problém lidstva	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
CH-9-3-01	zná pojmy atomové jádro, elektronový obal, proton, neutron, elektron, valenční elektron, valenční vrstva, protonové číslo, hmotnostní číslo zná vztahy mezi počty protonů, elektronů a neutronů v atomu s PSP umí nakreslit schéma atomu umí odvodit vznik kationtů a aniontů z atomu umí vysvětlit rozdíl mezi atomem a molekulou	Atom,molekula,ionty		
CH-9-3-02	zná české názvy a značky prvků H, Li, Na, K, e, Mg, Ca, a, Ra, V, Cr, Mo, W, Mn, Fe, Os, Co, Ni, Pt, Cu, Ag, Au, Zn, Cd, Hg, B, Al, C, Si, Sn, P, N, P, As, Sb, O, S, F, Cl, Br, I, He, Ne, Ar	chemické prvky	EV-nebezpečí poškození životního prostředí některými prvky (těžké kovy	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
CH-9-3-03	s pomocí PSP umí přiřadit protonové číslo prvku a naopak	periodická soustava prvků (PSP)		
CH-9-3-02	zná princip uspořádání prvků v PSP umí zařadit prvek do skupiny a periody PSP umí vyhledat prvek podle skupiny a periody PSP zná znění a význam periodického zákona zná pojmy kovy, nekovy, polokovy, těžké kovy umí vysvětlit rozdíl mezi prvkem a sloučeninou určí počet atomů ve vzorci zná pojem elektronegativita umí vyhledat elektronegativitu prvku v PSP určí charakter chemické vazby podle elektronegativity	chemické sloučeniny Chemická vazba		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
CH-9-4-01	zná význam symbolů v chemické rovnici	chemické reakce		
CH-9-4-02	umí zapsat slovně popsany chemický děj chemickou rovnicí			
	umí zapsat jednoduché rovnice umí zformulovat zákon zachování hmotnosti	Zákon zachování hmotnosti		
	dokáže opravit špatně vyčíslenou rovnici			
CH-9-4-03	dokáže vyčíslit jednoduchou rovnici			
	aplikuje poznatky o faktorech ovlivňující průběh reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu			
	umí vysvětlit pojem halogenid	jednoduché anorganické sloučeniny		
	zná pravidla názvosloví halogenidů umí vytvořit vzorec z názvu a naopak	halogenidy		
	zná význam a užití NaCl		EV-solení silnic	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
CH-9-5-01	umí vysvětlit pojem oxid zná pravidla názvosloví oxidů umí vytvořit vzorec z názvu a naopak zná význam a užití CO, CO ₂ , SO ₂ , SO ₃ , NO, NO ₂ , CaO	oxidy		
CH-9-5-03	orientuje se na stupnici pH zná rozmezí pH kyselin a zásad zná pojem pH indikátor zná barevné přechody lakmusu, fenolftaleinu a univ. indikátoru	kyselost a zásaditost roztoků, pH	EV-vliv pH na život ve vodě (mrtvá jezera a řeky)	
CH-9-5-02	zná podstatu vzniku kyselých dešťů a vliv v přírodě			
CH-9-5-01	umí vysvětlit pojem kyselina zná pravidla názvosloví kyselin bezkyslíkatých a kyslíkatých umí vytvořit vzorec	kyseliny	EV- nebezpečí havárií při výrobě, přepravě a skladování kyselin a hydroxidů	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
CH-9-5-01	umí vysvětlit pojem hydroxid (zásada) zná pravidla názvosloví hydroxidů umí vytvořit vzorec z názvu a naopak zná vzorec, vlastnosti, význam a užití NaOH, KOH, NH ₄ OH, Ca(OH) ₂ zná zásady bezpečné práce s hydroxidy umí poskytnout první pomoc při poleptání			
CH-9-5-03	zná reaktanty a produkty neutralizace (obecně) ze zadání konkrétních reaktantů dokáže určit názvy a vzorce produktů zná příklady užití neutralizace v praxi umí vysvětlit pojem sůl zná pravidla názvosloví solí	neutralizace soli	PŘ, Z	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Chemie
Ročník: 9.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
CH-9-4-01	zná pojmy oxidace, redukce, redoxní reakce umí určit oxidační číslo prvku ve sloučenině pozná redoxní reakci zná princip výroby surového železa a oceli zná princip koroze a způsob ochrany kovů před korozí umí vysvětlit děje na elektrodách při elektrolýze NaCl zná princip galvanického článku zná příklady užití elektrolýzy v praxi zná příklady užití galvanického článku v praxi	redoxní reakce	Z - světová naleziště rud Z - ocelářský průmysl	
CH-9-6-02	umí třídit paliva podle skupenství, původu, výhřevnosti	Paliva	Z - těžba ropy, uhlí, plynu	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
CH-9-1-03	zná rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými zdroji energie	Obnovitelné a neobnovitelné zdroje		
CH-9-6-02	zná pravidla bezpečnosti práce s topnými plyny umí poskytnout první pomoc při popáleninách zná způsoby hašení požáru, typy a užití hasicích přístrojů zná vliv produktů spalování na životní prostředí		EV - CO ₂ CH ₄ jako skleníkové plyny, SO ₂ - jako vedlejší produkt spalování uhlí - kyselá dešť	
CH-9-6-01	zná význam ropy, zemního plynu a uhlí, hlavní produkty zpracování ropy a uhlí zná pojem uhlovodíky, čtyřvaznost uhlíku rozliší řetězec otevřený, uzavřený, nevětvený, větvený	uhlovodíky	EV - nebezpečí havárií při přepravě a zpracování ropy PŘ - životní prostředí	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
CH-9-6-01	zná obecné vlastnosti uhlovodíků umí vyjmenovat homologickou řadu uhlovodíků $C_1 - C_{10}$ zná pojmy alkan, alken, alkin, aren umí napsat molekulové, racionální a strukturní vzorce $C_1 - C_{10}$ umí sestavit model uhlovodíků $C_1 - C_{10}$ umí zařadit uhlovodíky do skupin podle vazeb zná vzorec, význam, užití metanu, etanu, propanu, butanu, etenu, etinu, benzenu zná pravidla bezpečnosti práce s organickými rozpouštědly	uhlovodíky		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
CH-9-6-05	zná rovnici a podmínky fotosyntézy zná rozdělení sacharidů (mono-, oligo-, poly-) zná obecné vlastnosti mono- a polysacharidů umí zařadit glukózu, fruktózu, sacharózu, škrob, glykogen, celulózu, zná jejich výskyt a význam zná podstatu diabetes umí provést důkaz glukózy a škrobu	Přírodní sloučeniny	PŘ-zelené rostliny Z-pěstování cukrovky a cukrové třtiny	
CH-9-6-04	rozliší tuky podle původu, zná příklady z praxe rozliší tuky a oleje, zná příklady z praxe zná schéma rovnice vzniku tuků, zdroje tuků ve výživě a jejich význam v organismu zná princip a význam ztužování tuků zná princip zmýdelnění	tuky	Z-papírny ČR	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
CH-9-6-06	zná zdroje bílkovin ve výživě a jejich význam zná princip trávení bílkovin a princip jejich vzniku v organismu zná význam DNA, RNA zná faktory poškozující bílkoviny umí vyjmenovat některé z funkcí bílkovin zná význam enzymů, hormonů, vitamínů A, B, C, D, E zná zdroje vitamínů A, B, C, D, E v potravě zná zásady zdravé výživy umí vysvětlit rozdíl mezi plastem a přírodním materiálem z hlediska užitných vlastností a vlivu na životní prostředí zná rozdělení plastů podle vlastností	bílkoviny		

PŘÍRODOPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku. V 6. – 8. ročníku dvě hodiny týdně a v 9. ročníku hodinu týdně.

Vzdělávání v předmětu přírodopis:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury)
- přírodovědné vycházky s pozorováním
- krátkodobé projekty
- počítačové programy
- využití internetu

Předmět přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk příroda:

- chemie: ochrana životního prostředí – chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy
- fyzika: fotosyntéza, světelná energie, sluch, zrak
- zeměpis: rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, biotopy, CHKO, Národní parky

Předmětem prolínají průřezová témata:

- aplikace odpovědného jednání, zodpovědnost za své zdraví, angažovaný přístup k prostředí (VDO)
- evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace, seberegulující jednání (OSR)
- porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí, zachování biologické rovnováhy (EV)
- komunikace a kooperace, kritické čtení (MDV)
- evropská a globální dimenze v základech ekologie (EGS)
- vzájemné respektování (MKV)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací, ke správnému používání odborné terminologie, k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací, k nalézání souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- zařazujeme metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- vedeme žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- umožňujeme prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

- využíváním skupinového vyučování vedeme žáky ke spolupráci při řešení problémů
- navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- vedeme žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodními

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis
Ročník: 6.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
P-9-1-01	- vysvětlí, co zkoumají jednotlivé biologické vědy - uvede příklady rozmanitosti přírody - popíše buňku, vysvětlí funkci organel	Uspořádání živého světa	Z - Planeta Země EV - rozmanitosti přírody, probudit citový vztah	
P-9-1-02	- vysvětlí rozdíl mezi rostlinnou a živočišnou buňkou	Buňka		
P-9-1-03	- vysvětlí rozdíl mezi nebuněčným, jednobuněčným a mnohobuněčným organismem, uvede příklady	Koacerváty, jednobuněčné, mnohobuněčné organismy		
P-9-1-05	- vysvětlí pojmy: pletivo, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus	Projevy života: fotosyntéza, dýchání, výživa, růst,		
P-9-1-06	- vymezí projevy života, uvede jejich význam	rozmnožování, dráždivost, vývin		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
P-9-1-05 P-9-1-06 P-9-1-04 P-9-1-07 P-9-2-02	vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování uvede příklady dědičnosti v praktickém životě - dokáže roztrždit organismy do říší - pochopí rozdíl mezi bakterií a virem - na příkladech řas, kvasinek a prvoků vysvětlí pojmy producent, konzument, reducent - pochopí nezbytnost jednotlivých složek v potravním řetězci - zná význam řas a vybrané zástupce - umí vysvětlit rozdíl v e stavbě buňky hub a rostlin - umí popsat jednotlivé části hub	Dědičnost a proměnlivost organismů Třídění organismů Viry a bakterie Jednobuněčné organismy: - rostliny - houby - živočichové Mnohobuněčné organismy: - nižší rostliny Houby	EV – potravní řetězec, zachování rovnováhy	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
P-9-2-01 P-9-2-03	- zná význam hub v přírodě i pro člověka, rozlišuje mezi parazitismem a symbiózou - pozná (i s pomocí atlasu) naše nejznámější jedlé a jedovaté houby - vysvětlí rozdíl mezi stélkou a tělem vyšších rostlin - objasní funkci dvou organismů na stélce lišejníků - popíše vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	- houby - lišejníky	EV – lišejníky jako indikátory čistoty ovzduší	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
P-9-4-01	- popíše vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - porovná stavbu těla tasemnice a škrkavky - rozlišuje vnitřní a vnější parazity - podle charakteristických znaků rozlišuje plže, mlže, hlavonožce - pochopí vývojové zdokonalení stavby těla - rozlišuje vodní a suchozemské druhy - pozná vybrané zástupce (hlemýžď, páskovka, škeble, srdcovka, sépie)	- nižší živočichové (bezobratlí) žahavci ploštěnci hlísti měkkýši	OSV – základní hygienické návyky	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis
Ročník: 7.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
P-9-1-04	- vysvětlí význam a zásady třídění organismů - zná jednotlivé taxonomické jednotky - vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - dokáže rozdělit zástupce do jednotlivých tříd a chápe vývojové zdokonalování - vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí - pozná vybrané zástupce ryb	Třídění organismů Strunatci: podkmen obratlovci třídy - kruhoústí - paryby - ryby	Z – rozšíření organismů, migrace EGS – mezinárodní smlouvy o rybolovu D – rybníkářství v Čechách	Opakování třídění bezobratlých ze 6. roč.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
P-9-1-04	- pozná vybrané zástupce obojživelníků - vysvětlí přizpůsobení obojživelníků vodnímu prostředí - pozná vybrané zástupce plazů - zná význam plazů v potravním řetězci - chápe vývojové zdokonalení stavby těla ptáků, jejich přizpůsobení k letu	- obojživelníci - plazi - ptáci		
P-9-4-04	pozná vybrané zástupce a dokáže je podle znaků rozdělit do nejznámějších řádů - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka		EGS – ohrožené druhy, nezákonný lov	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
P-9-3-03	- vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití pro pěstování rostlin - vysvětlí funkce jednotlivých částí rostlinného těla (kořen, stonek, list, květ, plod) - pochopí význam charakteristických znaků pro určování rostlin - vysvětlí rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou a uvede konkrétní příklady - rozliší podle morfologických znaků základní čeledi rostlin	Fyziologie rostlin		
P-9-3-01				
P-9-3-04		Krytosemenné rostliny		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
P-9-3-04	- zná významné zástupce jednotlivých čeledí a dokáže je roztržít - vysvětlí význam lučních porostů - zná příklady a využití kulturních plodin - pracuje s atlasy a zjednodušenými klíči rostlin		EGS – hospodářsky významné rostliny, import, potravinové zdroje EV – léčivé rostliny, bio - produkty	
P-9-3-05	Odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobování rostlin podmínkám prostředí	Význam rostlin a jejich ochrana	EV – umělé ekosystémy, zásahy člověka	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis
Ročník: 8.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
P-9-4-02	- popíše stavbu těla savců a základní charakteristiku - podle charakteristických znaků rozlišuje základní řády savců a správně roztřídí vybrané zástupce - vysvětlí přizpůsobení savců prostředí a způsobu života (např. kytovci, netopýři, krtek, apod.) - pozná vybrané zástupce - zná význam těchto živočichů v přírodě i pro člověka, jejich postavení v ekosystému - zhodnotí význam savců pro člověka	- savci	Z-biomy	
P-9-4-04				

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
P-9-5-02	- umí zařadit člověka do systému živočišné říše, charakterizovat biologické znaky lidského a živočišného organismu - umí vysvětlit vývoj člověka - zná lidské rasy a jejich charakteristické znaky	Vývoj člověka	MKV – rasy, národnostní menšiny VDO – tolerance k odlišnostem Dě – vývoj člověka	
P-9-5-01	- umí vysvětlit pojmy: buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus - zná stavbu a funkci jednotlivých tkání lidského těla - zná význam soustav tvořící oporu a tvar těla a umožňující pohyb	Buňky, tkáně, orgány Soustava opěrná a svalová	Tv – význam posilování, udržování kondice Ch – aerobní procesy, oxidace	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
P-9-5-01	- dovede vysvětlit, jak tělo získává energii - umí pojmenovat a popsat části trávicí soustavy a zná jejich funkci - umí pojmenovat a popsat části dýchací soust. - vysvětlí činnost dýchací soustavy v práci a při zátěži - zná složení krve a funkci jednotlivých částí krve - zná stavu srdce a druhy cév - umí vysvětlit činnost srdce a celé oběhové soustav - zná stavbu a funkci vylučovací soustav - zná význam a stavbu kůže - zná stavbu nervové soustavy	Energie Trávicí soustava Dýchací soustava Tělní tekutiny Oběhová soustava Soustava vylučovací Soustava kožní Nervová soustava	F – zákon zachování energie, přeměna energie EGS – hladomor, problémy zemí třetího světa, přístup k pitné vodě Ch – cukry, tuky, bílkoviny EV – pitný režim, ochrana vodních zdrojů - udržitelný rozvoj	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
P-9-5-01	- zná stavbu a funkci zrakového, sluchového a rovnovážného ústrojí - zná nejdůležitější hormony lidského těla a jejich vliv na řízení lidského organismu - umí popsat stavu a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy - vysvětlí způsob oplození - zná nebezpečí přenosu pohlavních chorob	- Smyslové orgány - Žlázy s vnitřní sekrecí - Rozmnožování - Pohlavní soustava	VZ – sexualita, pohlavně přenosné choroby EGS – pandemie AIDS	
P-9-5-03	- popíše jednotlivé etapy života od početí až po stáří	- Vývoj jedince		
P-9-1-06	- vysvětlí význam dědičnosti a proměnlivosti organismu	- Genetika		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
P-9-1-06	– uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismu		EV - geneticky upravené potraviny, léčba vrozených vad, úpravy geonomu	
P-9-5-04	– zná pojem gen, křížení, genové inženýrství		Ch-nukleové kyseliny	
	- rozlišuje příčiny, případné příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní	- Nemoci, úrazy a prevence - příčiny a příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění, epidemie		
P-9-5-05	- význam zdravého způsobu života			
	- aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla	- První pomoc		

Ročník: 9.

272

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
P-9-6-03	- rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů - uvede konkrétní příklad vnitřních a vnějších geol. dějů - popíše druhy zvětrávání - dokáže popsat vlivy erozí ve svém okolí (skalní města)	Geologické děje vnitřní Geologické děje vnější	Z - vznik pohoří, pohoří v ČR, ve světě MV – přírodní katastrofy, zemětřesení Ch - působení vody ve vápencích	
P-9-6-04	- porovná význam půdních činitelů pro vznik půdy - rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy - popíše teorii o vzniku a vývoji života na Zemi	Pedologie		
P-9-6-05	- rozlišuje jednotlivé geologické éry podle charakteristických znaků a typických organismů	Éry vývoje Země		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
P-9-7-01	- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	Ekologie	EV – aktivní přístup k ochraně ŽP	
P-9-7-02	- orientuje se v základních ekologických pojmech (ekosystém, potravní řetězec, populace, společenstvo, biom)			
P-9-7-03	- rozlišuje živé a neživé složky životního prostředí - uvede konkrétní příklad potravního řetězce a vysvětlí důsledky oslabení jednoho článku řetězce vysvětlí základní vztahy mezi populacemi a uvede konkrétní příklady parazitismu a symbiózy			

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
P-9-7-04	- uvede příklady vlivů člověka na životní prostředí a jejich důsledky pro rovnováhu ekosystémů - sleduje aktuální stav životního prostředí - chápe principy trvale udržitelného rozvoje - rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - orientuje se v globálních problémech biosféry	Člověk a životní prostředí	EV- principy udržitelného rozvoje	
P-9-6-06	- uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů	Podnebí a počasí ve vztahu k životu	EGS – spolupráce v otázkách ŽP a udržitelného rozvoje, ochrana přírodního a kulturního bohatství, organizace UNESCO	
P-9-8-01	- aplikuje praktické metody poznávání přírody	Praktické poznávání přírody		
P-9-8-02	- dodržuje pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání přírody			

ZEMĚPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku a to 2 hodiny týdně v 6. a 7. ročníku a po jedné hodině týdně v 8. a 9. ročníku.

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – rozvoj schopností poznávání, poznávání lidí, kooperace a kompetice

VDO – občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

EGS – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané

MKV – kulturní diferenciaci, etnický původ, princip sociálního smíru a solidarity

EV – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- klademe důraz na čtení s porozuměním a na práci s textem
- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k učení
- vedeme k vyhledávání, shromažďování informací, používání odborných názvů
- vedeme žáky k využívání poznatků z jiných předmětů
- podněcujeme aktivitu děl
- rozvíjíme kritické myšlení a logické uvažování
- podněcujeme žáky k tomu, aby aplikovali poznatky v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k poznávání problémů, hledání způsobu jejich řešení, zaměřování se zvláště na problémy z praktického života
- zapojujeme žáky do soutěže
- klademe důraz na to, aby žáci vedli diskusi na dané téma a obhajovali vlastních výroky

Kompetence komunikativní

- učíme jasně formulovat vlastní názory a myšlenky
- učíme asertivně
- vedeme k odpovědím na otevřené otázky
- učíme žáky dodržovat pravidla vzájemné komunikace
- vedeme žáky k prezentaci textů
- učíme žáky empatii

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k práci ve skupinách, učíme je vytvářet dobré mezilidské vztahy
- vedeme žáky k vzájemné pomoci
- podněcujeme žáky uvědomovat si svoje hodnoty (nepřeceňovat se ani nepodceňovat)
- klademe důraz na utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- vedeme žáky ke spoluúčasti při vytváření kritérií hodnocení a k tomu, aby byli kritičtí ke své práci
- snažíme se o vytváření pohodové atmosféry pro práci
- vedeme žáky k dodržování školního řádu

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování rozdílů národnostních, kulturních...
- vedeme k ochraně přírody, životního prostředí
- vedeme žáky k naslouchání a respektování názorů druhých
- učíme žáky pomáhat slabším jedincům

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k volbě povolání
- pořádáme besedy, exkurze
- vedeme žáky k odpovědnosti za svou činnost a kvalitu práce
- podporujeme tvořivost, nápaditost

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Zeměpis
Ročník: 6

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
Z-9-2-01	– objasní postavení Slunce ve vesmíru a popíše planetární systém a tělesa sluneční soustavy – charakterizuje polohu, povrch, pohyby Měsíce, jednotlivé fáze Měsíce – aplikuje poznatky o vesmíru a o sluneční soustavě v pohledu na zemské těleso – orientuje se na hvězdné obloze – rozumí pojmům: planeta, hvězda, planetky, měsíce, meteorické tělesa, komety, Galaxie – používá v praktických příkladech znalosti o kulatosti Země	– postavení Země ve vesmíru – tvar a pohyby planety Země	– práce s přirozenou dynamikou třídy – seberegulace v situaci nesouladu organizování práce, skupinová práce, zvládání těžkých situací – Evropa a svět (zvyky, tradice) – cvičení dovednosti, zapamatování dovedností pro učení, sebeovládání, stanovení cílu, podporná pomoc – individualita každého člověka – odstraňovat diskriminaci jednotlivců a menších skupin	– rozvoj představivosti fantazie dětí – pro žáka v 6. ročníku je velmi těžké pochopit pohyby Země, a proto by měl být důraz kladen na názorné pomůcky

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
Z-9-2-02	– hodnotí důsledky otáčení Země kolem vlastní osy a oběhu Země kolem Slunce pro praktický život na Zemi – vysvětlí délku trvání dnů a nocí na Zemi a pravidelné střídání ročních období – vysvětlí podstatu polárního dne a noci – dokáže v praxi využít znalosti o jarní a podzimní rovnodennosti, zimním a letním slunovratu	Planeta Země	– glóbus lze využít i v jiných předmětech – lze zařadit zeměpisnou vycházku, kde žák určuje světové strany podle busoly, kompasu i jinými způsoby, pohybuje se v terénu podle azimutu, vytváří jednoduché náčrtky a plánky okolní krajiny – k měření vzdáleností využívat i mapy, které žáci potřebují v životě-turistické mapy, plán Opatova	
Z-9-1-01	– používá glóbus jako zmenšený a zjednodušený model planety Země k demonstraci rozmístění oceánů, kontinentů a základních tvarů zemského povrchu	– glóbus – měřítko glóbu		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
Z-9-1-02 Z-9-1-03	– používá různé druhy plánů a map, umí je orientovat, přepočítávat vzdálenosti podle různých měřítek – seznámí se se znázorněním výškopisu a polohopisu na mapách prokáže aktivní znalost smluvených značek, vrstevnic, výškových kót, nadmořské výšky, – vyhledá potřebné informace v mapových atlasech, orientuje se v jejich obsahu a rejstřících – používá zeměpisnou síť a s pomocí zeměpisných souřadnic určí polohu	– různé druhy plánů a map, jejich měřítko – obsah a grafika map, barvy, výškopis, polohopis a vysvětlivky (mapový klíč) – orientace plánu a mapy vzhledem ke světovým stranám – přepočet vzdáleností – práce s atlasem – poledníky – rovnoběžky – zeměpisné souřadnice – zeměpisná síť		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
Z-9-1-04	– vysvětlí příčiny rozdílného času jednotlivých míst na Zemi, pochopí účel časových pásem a úlohu hlavního a 180. poledníku pro určování času na Zemi – dokáže stanovit místní čas	– určování absolutní (matematické) geografické polohy – určování časových pásem		
Z-9-2-03	rozumí pojmům: poledník, místní poledník, hlavní poledník, rovnoběžka, zemský rovník, zeměpisná síť, nadhlavník, obratníky, polární kruh, datová mez – vysvětlí pojem krajinná sféra – orientuje se v objektech, jevech a procesech v jednotlivých složkách přírodní sféry			

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
Z-9-2-03	– rozpoznává souvislosti a vzájemnou podmíněnost mezi jednotlivými přírodními složkami krajinné sféry – objasní stavbu zemského tělesa, dna oceánů – posuzuje zemský povrch – reliéf jako výsledek složitého působení endogenních a exogenních činitelů a lidských činností – s porozuměním pracuje s pojmy: počasí, podnebí, meteorologické prvky, celkový oběh vzduchu v atmosféře – vymezí a vyhledá na mapách různé podnebné pásy a porovná je	– krajinná sféra Země a její složky – pevninské a oceánské tvary zemského povrchu – význam jednotlivých přírodních složek na Zemi		– žák by měl být dostatečně motivován k poznávání krajinné sféry naší planety, měl by pochopit potřebnost poznání přírodních podmínek pro život člověka

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
Z-9-3-03	– objasní uspořádání bioty v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce – vymezí geografická šířková pásma na Zemi – seznámí se s vlivy člověka na přírodní prostředí – určí geografickou polohu jednotlivých oceánů, světadílů podle zeměpisných souřadnic i z hlediska polohy na zemských polokoulích a v podnebných páslech – porovná rozlohu jednotlivých oceánů a světadílů	– absolutní (matematická) a relativní geografická poloha, rozloha, členitost a přírodní poměry oceánů, světadílů		– žáci by měli využívat různé zdroje poskytující obrazovou dokumentaci

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Zeměpis
Ročník: 7

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
Z-9-3-01	– určí geografickou polohu a vyhledá na mapách polární oblasti – uvede význam Arktidy a Antarktidy – seznámí se s globálními problémy, které těmto oblastem hrozí – posoudí význam mezinárodní politické a vědecké spolupráce při výzkumu a využívání polárních oblastí – provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytyčí společné znaky daného regionu a provede porovnání jednotlivých regionů	– Zeměpis světadílů – polární oblasti Zeměpis světadílů – Afrika, Austrálie a Oceánie	– problémové úkoly: Proč lidé dobývají polární oblasti? Proč je přísně chránit? Čím mohou být ohroženy, Kdo se může dostat do polárních oblastí?	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
Z-9-3-01	– vyhledá a provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších států jednotlivých oblastí – zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo – provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytyčí společné znaky daného regionu, provede porovnání jednotlivých regionů	Zeměpis světadílů – Amerika, Asie,	– žáci si shromažďují obrazovou dokumentaci jednotlivým světadílům, tvorba koláží – efektivní jsou stolní hry – domino, pexeso, kvarteto – lze zhotovit při výtvarné výchově	
Z-9-3-02	– vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města			

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
Z-9-3-03	– vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v jednotlivých světadílech, v regionech a modelových státech, popíše a porovná jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu zvažuje souvislost s přírodními poměry – seznámí se s mezinárodními organizacemi – zvažuje souvislost s přírodními poměry – seznámí se s mezinárodními organizacemi	Amerika – fyzickogeografická sféra Amerika – socioekonomická sféra, regionalizace, charakteristika států Amerika – charakteristika států Asie – fyzickogeografická a socioekonomická charakteristika Asie – regionalizace, státy	respektovat rovnocennost všech etnických skupin, národnostních menšin a rozdílnost jejich způsobu života, nebýt rasista, respektovat zvláštnosti cizinců, vést žáky k řešení problémů, k poznávání lidí, jejich odlišnosti, předností i chyb	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
Z-9-3-04	– zvažuje jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly,nastávají,mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Modelové regiony světa		

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Zeměpis
Ročník: 8.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
Z-9-3-01	– vyhledá a provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších států jednotlivých oblastí – zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo	Evropa – regionalizace, státy	– podrobněji se seznámí se státy střední Evropy zaměří se na mezinárodní organizace, ve kterých je ČR členem	
Z-9-6-03	– určí absolutní geografickou polohu České republiky – vyhodnotí relativní geografickou polohu České republiky podle různých kritérií porovná rozlohu České republiky s rozlohou vybraných států světa a s rozlohou sousedních států	– absolutní geografická poloha (poloha v zeměpisné síti), relativní geografická poloha, rozloha, členitost povrchu a přírodní poměry České republiky		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
Z-9-6-03	– popíše s pomocí obecně zeměpisných a tematických map vznik a vývoj reliéfu, určí a vyhledá horopisné celky, charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo – zhodnotí stav životního prostředí, vymezí NP a CHKO a pochopí jejich důležitost – vyhledá, popíše a zdůvodňuje na mapách největší a nejmenší soustředění obyvatelstva v České republice, vyhledána mapách největší a nejvýznamnější místa	– rozmístění obyvatelstva a sídelní poměry České republiky	– základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a Evropě, odpovědnost jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám, respektování zvláštností etnik, základní informace o etnikách žijících u nás, zohlednění etnických menšin	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
Z-9-6-02	– srovnává ukazatele o lidnatosti, rozmístění, pohybu a struktuře obyvatelstva České republiky se sousedními státy – vyhledá aktuální demografické údaje týkající se své obce – tyto údaje zpracovává, vyhodnocuje a pokouší se o prognózu dalšího vývoje – rozlišuje a porovnává předpoklady, rozmístění a perspektivu hospodářských aktivit – hospodářství České republiky charakterizuje po jednotlivých oblastech: průmysl, zemědělství, doprava a spoje, služby, cestovní ruch, zahraniční obchod	- hospodářství ČR	– kulturní krajina, změny krajiny vlivem člověka, význam lesů a tropických lesů, význam ovzduší pro život, ohrožování ovzduší, klimatické změny, energie a život, hospodaření s přírodními zdroji, odpady a hospodaření s odpady	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
Z-9-6-05	uvádí příklady účasti České republiky ve světových mezinárodních a nadmárodních institucích, organizací a integrací států	Postavení ČR v Evropě a ve světě		sledovat události v okolí, mající vztah k Evropě i k světu

Ročník: 9.

293

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
Z-9-4-04	– rozlišuje a porovnává státy světa podle zeměpisné polohy, počtu obyvatelstva, hlediska svrchovanosti, státního zřízení a formy vlády, správního členění – uvádí příklady různé míry demokracie ve světě	Státy světa, hlavní mezinárodní politické, bezpečnostní a hospodářské organizace a seskupení	Den životního prostředí, ochrana přírody a kulturních památek u nás i ve světě, způsoby ochrany zdraví, náš životní styl, role médií pro každodenní život i politický život, vliv médií na kulturu, společenské organizace hnutí, Listina základních lidských práv a svobod	
Z-9-4-05	– lokalizuje aktuální příklady politických, národnostních a náboženských konfliktů ve světě – uvede příklady nejvýznamnějších politických, vojenských a hospodářských seskupení			
Z-9-4-06	vymezí globální problémy, hledá jejich příčiny, diskutuje o možných důsledcích, hledá řešení	Globální problémy současného světa		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
Z-9-5-03	– navrhne možná řešení problematiky životního prostředí – provede prostorové rozmístění hlavních ekosystémů – porozumí pojmům ekologie, trvale udržitelný rozvoj – ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu – využívá aktivně mapy, atlasy, cestovní průvodce, pracuje s internetem a s dalšími materiály při vyhledávání informací			
Z-9-7-01				
Z-9-7-02				
Z-9-7-03	aplikuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných situacích	Cvičení a pozorování v terénu v místní krajině – orientační body, pomůcky a přístroje, světové strany, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů, panoramatické náčrtky, schématické náčrtky, pochodové osy,		

5.7 Umění a kultura

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Hudební výchova je realizována v 1. – 5. ročníku 1 hodinu týdně
Hudební výchova je realizována ve vzdělávacím oboru Umění a kultura.

Vzdělávací oblast je rozdělena do 4 oblastí:

Vokální činnosti – kultivace pěveckého i mluveného projevu, práce s hlasem

Instrumentální činnosti – hra na hudební nástroje a jejich využití

Hudebně pohybové činnosti – hry se zpěvem, ztvárnění hudby pohybem, gesty, tancem

Poslechové činnosti – aktivní vnímání hudby, hudební výrazové prostředky

Vyučovací předmět Hudební výchova je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty. V předmětu se realizují tematické okruhy průřezového tématu:

- EGS
- MKV
- EV
- MDV
- MV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch
- vedeme žáky k užívání správných termínů a symbolů
- vedeme žáky k tomu, aby zpívali na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k vzájemnému naslouchání
- při hodině sledujeme pokrok svých žáků
- vedeme žáky k tomu, aby rozlišovali kvality tónů
- podněcujeme žáky k tomu, aby rozpoznali výrazné tempové a dynamické změny v proudu hudby

Kompetence komunikativní

- vytváříme příležitosti a podmínky pro komunikaci mezi žáky
- zajímáme se o náměty, názory, zkušenosti žáků
- vedeme žáky k tomu, aby rytmizovali a melodizovali jednoduché texty
- vedeme žáky k tomu, aby reagovali pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřovali tempo, směr melodie, dynamiku

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vedeme žáky ke vzájemnému naslouchání
- vedeme žáky ke kritickému usuzování a posuzování stylů a žánrů hudby

Kompetence občanské

- umožňujeme žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo výsledků
- vedeme ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k užívání různých druhů nástrojů
- sledujeme při hodině pokrok žáků
- vedeme žáky k užívání obecně známých termínů, symbolů a znaků
- podněcujeme žáky k tomu, aby využívali jednoduché hudební nástroje k doprovodu písní
- vedeme žáky k tomu, aby vyjadřovali pohybem hudební náladu

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 1.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
HV-3-1-01 HV-3-1-04 HV-3-1-05	Provádí hlasová a dechová cvičení Dbá na správné dýchání a držení těla Zpívá intonačně čistě, rytmicky přesně v jednohlasu Rozlišuje hlas mluvený a zpěvný, Rozliší tón - zvuk Rozlišuje krátké a dlouhé tóny Dokáže vytleskat jednoduchý rytmus podle vzoru Učí se používat jednoduché dětské hudební nástroje k rytmickým cvičení a hudebnímu doprovodu Poznává a umí pojmenovat – klavír, flétnu, dřívka, triangel, bubínek, kytaru, housle Provádí hudebně pohybovou činnost (chůze, pochod, držení těla, jednoduché taneční hry	<u>Vokální činnosti</u> – pěvecký a mluvený projev (hlasová hygiena) – hudební rytmus – píseň-báseň <u>Instrumentální činnosti</u> – rytmižace, hudební hry – hra na hudební nástroje (jednoduché reprodukce různých motivů a témat) <u>Hudebně pohybové činnosti</u> – pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace) – taktování 2/4 takt, pohybový doprovod znějící hudby	MKV – Lidské vztahy (hudba etnických skupin) ČJ – (báseň) M – (počítání) Prv – (zpěv písní o počasí, o zvířeti, o mamince,...) TV OSV – Poznání lidí	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	Pozná a naučí se vybrané vánoční koledy Snaží se rozpoznat vybrané hudební nástroje podle zvuku Pozná hymnu ČR (snaží se porozumět smyslu textu)	– hudební styly (pochod, ukolébavka, taneční, vánoční, velikonoční, ...)		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 2.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
HV-3-1-01 HV-3-1-03 HV-3-1-04 HV-3-1-05	Dbá na správné dýchání a držení těla Provádí dechová a hlasová cvičení Rozlišuje rytmus pomalý, rychlý, melodii stoupavou a klesavou, zeslabování a zesilování Umí vytleskat rytmus podle říkadel a písní Zná význam not, pojmy notová osnova, noty, houslový klíč Umí zazpívat vybrané vánoční koledy Zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlasu Pozná a rozlišuje hudební nástroje podle zvuku – klavír, trubka, housle, buben, kytara Dokáže užívat dětské hudební nástroje	<u>Vokální činnosti</u> – pěvecký a mluvený projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu) – hudební rytmus (2/4 a 3/4 takt – realizace písní) <u>Instrumentální činnosti</u> – hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat a jednoduchých skladeb pomocí dětských nástrojů) – rytmižace, hudební hry (otázka-odpověď), - hudební improvizace	TV – (pochod, tanečky) VV – (ilustrace) ČJ – říkadla, vypravování VV – Vánoce PRV – lidové zvyky a tradice MKV – Lidské vztahy (mezilidské vztahy v písni) Kulturní difference	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	Umí se pohybovat podle daného rytmu, při tanci tleskat a do pochodu bubnovat Provádí hudebné pohybovou činnost (jednoduché taneční hry) Umí pohybově vyjádřit hudbu, zpěv s tancem Seznámí se s vybranými skladbami klasiků Pozná hymnu ČR a rozumí smyslu textu	<u>Hudebné pohybové činnosti</u> – taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) - pohybové vyjádření hudby <u>Poslechové činnosti</u> – tóny a jednoduché vztahy mezi nimi – hudební výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb melodie, rytmus) – hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, hudební nástroj, lidský hlas – hudební styly (hudba taneční, ukolébavka, vánoční, pochodová,...)	OSV – Poznání lidí OSV - Komunikace	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 3.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
HV-3-1-02 HV-3-1-03 HV-3-1-04 HV-3-1-05 HV-3-1-06	Umí vytleskat a taktovat dvoučtvrteční a tříčtvrteční takt Umí pojmenovat notovou osnovu Dokáže rozlišit a přečíst z notového zápisu takt dvoučtvrteční a tříčtvrteční Rozlišuje a umí napsat notu celou půlovou a čtvrtěovou Seznámí se s hymnou ČR Pozná stoupavou a klesající melodii Dbá na správné dýchání, zpívá čistě, naučí se vybrané písně Dokáže od sebe rozlišit jednoduché nástroje Učí se doprovázet na rytmické nástroje Rozliší rytmus valčíku a polky Zvládá valčíkové a polkové kroky – chůze dvoudobá, třídobá Umí pohybově vyjadřovat hudbu	<u>Vokální činnosti</u> – pěvecký a mluvený projev (hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu, ..) – hudební rytmus (písně ve 2/4, 3/4 taktu) – nácvik dvojhlasu <u>Instrumentální činnosti</u> – hra na hudební nástroje – rytmizace, hudební hry, hudební improvizace <u>Hudebně pohybové činnosti</u> – taktování, pohybový doprovod – pohybové vyjádření hudby	VV - ilustrace TV - pochod, taneční kroky OSV – rozvoj schopností poznání OSV – seberegulace a sebeorganizace OSV – poznání lidí OSV - komunikace PRV - lidové zvyky a tradice	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	Poslechem se snaží rozeznat jednoduché hudební nástroje Seznámí se s některými díly B. Smetany a A. Dvořáka Rozliší umělou a lidovou píseň V hudbě rozpozná některé hudební nástroje, dokáže odlišit hudbu instrumentální, vokální a vokálně instrumentální	<u>Poslechové činnosti</u> – kvalita tónů, vztahy mezi tóny – hudebně výrazové prostředky (pohyb melodie, rytmus) – hudba vokální, vokálně instrumentální a instrumentální – hudební styly (pochod, taneční, ukolébavka, ...)	MKV – lidské vztahy	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 4.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
HV-5-1-01 HV-5-1-05 HV-5-1-06 HV-5-1-07	Dbá na správné dýchání Učí se další nové písně, zpívá intonačně čistě, rytmicky přesně v jednohlasu a dvojhlasu v dur a moll tóninách Zná pojmy repetice, houslový klíč Umí napsat houslový klíč Rozlišuje délky not a umí je zapsat Poznává dynamická znaménka p, mf, f a umí je v písni použít Zná stupnici C-dur (názvy not) Snaží se rozlišit jednoduché nástroje dechové, smyčcové, klávesové, drnkací, bicí Rytmizace říkadel, doprovodí písně na rytmických nástrojích	<u>Vokální činnosti</u> – pěvecký a mluvený projev (hlasová hygiena) – hudební rytmus (2/4, 3/4, 4/4 takt) – dvojhlas – rozvíjení činností z 1., 2., 3. ročníku – intonace a vokální improvizace (durové a mollové tóniny-rozpoznej akord dur-moll) – orientace v notovém zápisu, rytmické schéma písně <u>Instrumentální činnosti</u> – hra na hudební nástroje – rytmizace, melodizace, hudební improvizace (tvorba hudebního doprovodu) – grafický záznam melodie (rytmické schéma jednoduché skladby)	VV - hudební improvizace (namaluj si svůj hudební nástroj, noty, houslový klíč,...) ČJ – vypravování MDV – Vnímání autora mediálních sdělení (výrazové prostředky v hudbě a tanci, výběr kvality hudby) OSV – seberegulace a sebeorganizace OSV – Poznání lidí	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	Umí pohybově vyjádřit hudbu Takt 2/4, 3/4, 4/4, Pamatuje si nejdůležitější údaje o B. Smetanovi a zná jména jeho nejslavnějších oper Seznámí se s životem a dílem A. Dvořáka a L. Janáčka Seznámí se s vybranými skladbami Pozná písně ve 2/4 a 3/4 taktu Dokáže rozlišit a poznat předehtu, mezihru a dohru	<u>Hudebně pohybové činnosti</u> – taktování, pohybový doprovod hudby – pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace, pantomima) – paměťové uchování tanečních pohybů <u>Poslechové činnosti</u> – kvalita tónů – vztahy mezi tóny – hudebně výrazové prostředky (melodie, rytmus) – hudební formy (malá a velká písňová forma, rondo, variace) – hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální – hudební styly a žánry	TV - taneční kroky PRV -lidové zvyky a tradice MKV - lidské vztahy – vzájemné obohacování různých kultur MKV – Kulturní difference OSV – rozvoj schopností poznání OSV - Komunikace	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 5.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
HV-5-1-02 HV-5-1-03 HV-5-1-04 HV-5-1-05 HV-5-1-07	Dbá na správné dýchání Seznamuje se a poznává další hudební nástroje Zná pojmy stupnice C-dur, repetice, zesílení, zeslabení Pozná basový klíč Čte noty v rozsahu c1 – g2 v houslovém klíči Snaží se provést rozbor písně – druh písně, notový zápis, takt, melodie,... Zná státní hymnu Umí taktovat 4/4 takt Snaží se doprovodit písně na rytmické a melodické hudební nástroje Učí se další nové písně Seznámí se s relaxací Umí pohybově vyjádřit různé nálady	<u>Vokální činnosti</u> – pěvecký a mluvený projev (hlasová hygiena) – hudební rytmus (2/4, 3/4, 4/4 takt) – dvojhlas – rozvíjení činností z 1., 2., 3. ročníku – intonace a vokální improvizace (durové a mollové tóniny-rozpoznej akord dur-moll) – orientace v notovém zápisu, rytmické schéma písně <u>Instrumentální činnosti</u> – hra na hudební nástroje – rytmizace, melodizace, hudební improvizace (tvorba hudebního doprovodu), – grafický záznam melodie (rytmické schéma jednoduché skladby) – hudební hry	VV – různé téma (noty, namaluj píseň, hudební nástroje,...-různou technikou malby nebo kresby) MDV – Vnímání autora mediálních sdělení (výrazové prostředky v hudbě a tanci, výběr kvality hudby) OSV – seberegulace a sebeorganizace OSV – Poznání lidí PRV – lidové zvyky a tradice	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	Umí pohybově vyjádřit hudbu Takt 2/4, 3/4, 4/4, Poslouchá vybrané skladby Pozná jednoduché hudební nástroje, dokáže je zařadit mezi dechové, smyčcové, klávesové, drnkací, bicí nástroje Pozná písně ve 2/4 a 3/4 taktu Dokáže rozlišit a poznat předehtu, mezihru a dohtu Pozná vánoční hudbu a vánoční koledy	<u>Hudebně pohybové činnosti</u> – taktování, pohybový doprovod hudby – pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace, pantomima) – paměťové uchování tanečních pohybů <u>Poslechové činnosti</u> – interpretace hudby (slovní vyjádření) – kvalita tónů – vztahy mezi tóny – hudebně výrazové prostředky (melodie, rytmus) – hudební formy (malá a velká písňová forma, rondo, variace) – hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální – hudební styly a žánry	TV – pochod, taneční krok ČJ - vypravování OSV – rozvoj schopností poznání OSV - Komunikace V různých předmětech – poslech vánoční hudby MKV – lidské vztahy – etnický původ MKV – Kulturní difference EGS – Evropa a svět nás zajímá	

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Hudební výchova je realizována v 6. – 9. ročníku 1 hodinu týdně
Hudební výchova je realizována ve vzdělávacím oboru Umění a kultura.

Vzdělávací oblast je rozdělena do 4 oblastí:

Vokální činnosti – rozšiřování hlasového projevu, hudební rytmus, orientace v notovém záznamu

Instrumentální činnosti – hra na hudební nástroje a jejich využití, záznam hudby (noty)

Hudebně pohybové činnosti – pohybový doprovod znějící hudby, orientace v prostoru, pohybové reakce na změny v hudbě

Poslechové činnosti – hudební dílo a její autor, hudební styly a žánry, slovní charakterizování hudebního díla, orientace v hudebním prostoru

Organizace – skupinové vyučování
samostatná práce
kolektivní práce

Vyučovací předmět Hudební výchova je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty. V předmětu se realizují tematické okruhy průřezového tématu:

- EGS
- MKV
- EV
- MDV
- MV
- VDO

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění a porovnávání informací
- stanovujeme dílčí cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- vedeme žáky k používání odborné terminologie
- vedeme žáky k využívání zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- klademe důraz na to, aby žáci používali obecně užívané hudební termíny a pojmy
- učíme žáky propojovat získané znalosti do souvislostí
- učíme žáky vyhledávat a třídit informace podle svých individuálních schopností a dovedností

Kompetence k řešení problémů

- pracujeme s chybou žáka a snaží se mu ukázat cestu ke správnému řešení
- vedeme žáky ke správným způsobům řešení problémů
- vedeme žáky k tomu, aby samostatně a kriticky přemýšleli
- podněcujeme žáky k tomu, aby se při zadání úkolu snažili rozpoznat problém a hledali nejvhodnější způsob řešení

Kompetence komunikativní

- zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- zajímáme se o názory a náměty žáků
- klademe důraz na to, aby žáci dokázali vyjádřit svůj názor ve skupině, vhodnou formou ho obhájili a tolerovali názor druhých

Kompetence sociální a personální

- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- učíme žáky respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou prací kladně ovlivnit kvalitu práce v týmu
- sledujeme, jak žáci efektivně spolupracují, respektují názory jiných
- klademe důraz na to, aby žáci objektivním způsobem zhodnotili svoji práci i práci ostatních

Kompetence občanské

- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vytváříme prostor pro žáky, aby si všímali společenského dění
- vyžadujeme, aby žáci chránili a oceňovali naše kulturní tradice
- podněcujeme žáky, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění
- klademe důraz na to, aby žáci respektovali názor druhých

Kompetence pracovní

- vyžadujeme dodržování dohodnutých postupů a termínů
- učíme žáky vytvářet pozitivní vztah k hudebním činnostem
- klademe důraz na to, aby se žáci koncentrovali na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržovali vymezená pravidla

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 6.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
HV-9-1-01 HV-9-1-02 HV-9-1-03 HV-9-1-05	Dokáže podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky zpívat v jednohlase (popř. dvojhlase) Umí charakterizovat rozdíl mezi stupnicí a tóninou Orientuje se v jednoduchém notovém zápisu Umí vyhledat určené takty Správně rytmicky dokáže doprovodit jednoduchou píseň na Orffovy nástroje Má rytmické cítění Dokáže vytvořit vlastní jednoduché rytmické motivy	<u>Vokální činnosti</u> – intonační cvičení (vzestupná, sestupná řada tónů, stupnice dur) – zpěv písní, práce s notovým zápisem – rytmické vyjádření textu (říkadlo, píseň) – rytmické hádanky <u>Instrumentální činnosti</u> – rytmické hádanky, rytmické ozvěny, rytmická hra na tělo – reprodukce známých písní s důrazem na první a druhou dobu taktu – analytická práce s písní – rytmické hudební formy – pochod, polka	VV- výtvarný záznam melodie, rytmu OSV – Rozvoj smyslového vnímání (Rozvoj schopností poznání) OSV - Kreativita	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	Pohybem vyjadřuje pochodový, polkový a valčíkový rytmus Dokáže pohybem vyjádřit obsah písně Umí taktovat 2/4, 3/4, 4/4 Sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat Rozliší skladbu vokální a instrumentální Umí rozlišit lidovou, umělou píseň, muzikál, operu, operetu, ukolébavku, koleda, koncert, pochod, valčík, polku Seznámí se s vybranými skladbami Seznámí se s obdobím baroka a klasicismu	<u>Hudebně pohybové činnosti</u> – pochod, polka, valčík – hra na dirigenta (orchestr) – dramatizace písní – vánoční koledy <u>Poslechové činnosti</u> – poznání hudebních nástrojů (rozdělení do skupin) – píseň lidová a umělá – vokální a instrumentální skladba – muzikál, opera, opereta, pochod, valčík,... – G. F. Handel, W. A. Mozart, L. van Beethoven, B. Smetana, A. Dvořák – Baroko – klasicismus	OSV – Komunikace (umění jako prostředek komunikace) TV – hudebně pohybové činnosti (tance) D – vznik křesťanství OSV – Mezilidské vztahy (estetika mezilidských vztahů) D, VV – baroko, klasicismus	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 7.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
HV-9-1-01 HV-9-1-02 HV-9-1-03 HV-9-1-05 HV-9-1-06	Učí se nové písně Při zpěvu využívá správné pěvecké návyky Snaží se podle individuálních dispozic zpívat intonačně čistě a rytmicky přesně Zná pojmy stupnice C-dur, repetice, zesílení, zeslabení Poznává basový klíč Čte noty v rozsahu c1 – g2 v houslovém klíči Snaží se provést rozbor písně – druh písně, notový zápis, takt, melodie,... Seznamuje se s tóninami dur a moll Pohybem dokáže reagovat na znějící hudbu Dokáže využít získaných znalostí a dovedností k vytvoření hudebního vystoupení	<u>Vokální činnosti</u> – dynamika – melodie – rytmus – výběr písní různých období – zpěv písní, práce s notovým zápisem – dur, moll <u>Instrumentální a Hudebně pohybové činnosti</u> – tempo, dynamika, harmonie – taktování, taneční kroky – vlastní pohybové ztvárnění – polka, valčík, moderní tanec, mazurka – dramatizace hudebního díla	MKV – poznávání kulturních tradic TV – hudebně pohybové činnosti OSV – Kreativita OSV – Rozvoj schopností poznání (rozvoj smyslového vnímání)	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	Rozpozná známé hudební nástroje Při poslechu skladeb využívá získané zkušenosti Zná rozdíly komorní a symfonické hudby Poslouchá skladby různého období a poznává rozdíly mezi nimi	<u>Poslechové činnosti</u> – výběr poslechových skladeb různých období – baroko – klasicismus – romantismus – český romantismus (výběr hudebních skladatelů je na učiteli, ke každému období dva, tři skladatelé)	OSV – Komunikace (hudba jako prostředek komunikace) EGS – Evropa a svět nás zajímá (vnímání evropské hudební kultury) ČJ, D, VV – umělecké slohy	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 8.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
HV-9-1-03 HV-9-1-04 HV-9-1-05 HV-9-1-06 HV-9-1-07 HV-9-1-08	Dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu Snaží se zpívat intonačně čistě a rytmicky přesně Umí používat k doprovodu hudební nástroje Respektuje dynamiku písně Zná pojem akord Rozliší základní vlastnosti tónů Rozlišuje durovou a mollovou stupnici Snaží se zazpívat dvojhlas Umí přesně rytmicky zazpívat vybrané písně Seznámí se s charakteristickými prvky džezové a bluesové hudby Realizuje podle svých schopností písně různého stylu a žánru	<u>Vokální činnosti</u> – zpěv lidových i umělých písní – hlasová a rytmická cvičení – vzestupné a sestupné řady tónů různých stupnic – akord – divadla malých forem (Semafor, Osvobozené divadlo) – vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	MKV – tradice a rozmanitost kultur ČJ – literatura D	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	Pozná rytmické, výrazové a dynamické změny v hudebním proudu Sluchem rozpozná melodii vzestupnou a sestupnou Umí podle dispozic vytleskat obtížnější rytmus Pohybem vyjadřuje různé taneční rytmy	<u>Poslechové činnosti</u> – poslech různých hudebních žánrů, srovnávání, poznávání rozdílů – baroko – klasicismus – romantismus – L. Janáček, B. Martinů (20. století) (výběr hudebních skladatelů je na učiteli, ke každému období dva, tři skladatelé) <u>Instrumentální činnosti</u> – výběr skladeb s odlišným tempem a rytmem – tempo, – dynamika, harmonie – taktování, taneční kroky – jednoduché hudební pojmy <u>Hudebně pohybové činnosti</u> – prolínají se do ostatních činností v průběhu celého školního roku – taktování, taneční kroky – polka, valčík, blues, cha-cha, džajf- poh. ztvárnění	EGS – Evropa a svět nás zajímá (vnímání světové a evropské kultury) ČJ, D, VV OSV – Komunikace (umění jako prostředek komunikace) OSV – Mezilidské vztahy (estetika mezilidských vztahů) OSV – Kreativita, postoje, názory	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 9.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
HV-9-1-03 HV-9-1-04 HV-9-1-05 HV-9-1-06 HV-9-1-07 HV-9-1-08	Dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu Snaží se poznat nejstarší hudební památky a dokáže je zařadit do historických souvislostí Podle svých individuálních hudebních dispozic zpívá kultivovaně a pěvecky správně písně různých žánrů Realizuje podle svých schopností písně různého stylu a žánru Orientuje se v jednotlivých hudebních obdobích Zná charakteristické znaky té doby (hudby) Při poslechu využívá získaných znalostí a zkušeností	<u>Vokální činnosti</u> – opakování učiva z předchozích ročníků – opakování písní a nácvik nových písní s důrazem na tempo, dynamiku, melodii, rytmus – středověk (Hospodine pomiluj ny, Kdož jsú boží bojovníci, gregoriánský chorál) – renesance – baroko – klasicismus – romantismus – hudební žánry 20. století (jazz, pop, rock, ...) <u>Poslechové činnosti</u> – hudba období pravěku – Egypt, Řecko, Řím – Středověk – Baroko – souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	MKV – Etnický původ (tradice a rozmanitost kultur) ČJ, D, VV EGS – Evropa a svět nás zajímá (vnímání evropské hudební kultury)	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	Dokáže postihnout hudebně výrazové prostředky Spojuje poslech s pohybovou činností Postihne hudební výrazové prostředky Rozpozná hudební nástroje, jejich výrazové možnosti Umí podle dispozic vytleskat obtížnější rytmus Má rytmické cítění Spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností Pohybem vyjadřuje různé taneční rytmy Umí taktovat 2/4, 3/4, 4/4	– Klasicismus – Romantismus – 20. století (vážná a počítačová hudba, jazz, folk, pop, rock, country,...) (čeští i zahraniční skladatelé) <u>Instrumentální činnosti</u> – prolínají se do vokálních i poslechových činností během celého školního roku – hudební nástroje historické a současné – hudebně výrazové prostředky – tempo, dynamika, harmonie – taktování, taneční kroky – jednoduché hud. pojmy <u>Hudebně pohybové činnosti</u> – prolínají se do ostatních činností v průběhu celého školního roku – taktování, taneční kroky – polka, valčík, blues, cha-cha, džajf	VV – (taneční dvojice, plakát,...)	

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu - 1. stupeň

Časová dotace: vyučuje se jako samostatný předmět. V 1.- 3. ročníku 1 hodinu týdně, ve 4.-5. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu výtvarné umění
- vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
- seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik
- učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace
- učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, cítění, poznávání

Vyučovací předmět výtvarná výchova je úzce spjat s ostatními předměty všech vzdělávacích oblastí. Ve vyučovacím předmětu se realizují tato průřezová témata: VDO, EGS, EV, MDV.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů
- vedeme žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření
- vedeme žáky k využívání poznatků v dalších výtvarných činnostech
- vedeme žáky k zaujímání a vyjadřování svého postoje k vizuálně obraznému vyjádření

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů
- vedeme žáky ke kombinování vizuálně obrazných elementů k dosažení obrazných vyjádření
- motivujeme žáky k přemýšlení o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímání k nim svého postoje
- vedeme žáky k využívání získaných poznání při vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k zapojování se do diskuse
- vedeme žáky k respektování názorů jiných
- vedeme žáky k pojmenovávání vizuálně obrazných elementů, k jejich porovnávání, k ocenění vizuálně obrazných vyjádření
- vedeme žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k tvořivé práci ve skupině
- vedeme žáky ke kolegiální pomoci
- vedeme žáky k respektování různorodosti téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnosti alternativního přístupu

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k užívání vizuálně obrazné techniky
- vedeme žáky k dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel
- vedeme žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi

Kompetence občanské

- vedeme žáky k chápání a respektování estetických požadavků na životní prostředí
- pomáháme žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 1.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
VV-3-1-01 VV-3-1-02 VV-3-1-04	- ovládá techniku malby vodovými barvami, temperami umí míchat barvy - dovede používat štětce - rozpozná a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (barvy, objekty, tvary) - zvládne prostorovou techniku - rozfoukává barvy - rozliší teplé a studené barvy	Malba – rozvíjení smyslové citlivosti, teorie barvy – barvy základní a doplňkové, teplé a studené barvy a jejich výrazové vlastnosti, kombinace barev	OSV – Kreativita	
	-zvládne kresbu měkkým materiálem, suchým pastelem, voskovkami, dřívkem (špejlí), tuší, měkkou tužkou, uhlem	Kresba- rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, uspořádání objektu do celků, vnímání velikosti	OSV – Poznání lidí	
	- modeluje z plastelíny, moduritu, tvaruje papír	Techniky plastického vyjádření – reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – hmatové, pohybové podněty	OSV – Rozvoj schopností poznání	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- zvládne koláž, frotáž - výtvarně zpracovává přírodní materiál- nalepování, dotváření, tisk, otisk apod. - chápe vztah ilustrace a literárního díla - seznámí se s ilustracemi známých ilustrátorů např. J.Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové - promítá do své tvorby vlastní zkušenosti, pocity, představy -dokáže obhájit a zhodnotit vlastní tvorbu i tvorbu ostatních spolužáků	další výtvarné techniky ilustrace ilustrátoři dětské knihy motivace založené na fantazii a smyslového vnímání	OSV – Seberegulace a sebeorganizace ČJ – čtení	

Ročník: 2.

324

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	-seznámí se s tvorbou - koláž, frotáž -snaží se výtvarně zpracovat přírodní materiál- nalepování, dotváření, tisk, otisk apod. -seznámí se s ilustracemi např. J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové apod. -děti zvládnou použití výtvarných technik na základě vlastní životní zkušenosti- citového prožitku, vnímání okolního světa pomocí sluchových vjemů, hmatových, zrakových vjemů, které jsou prvotním krokem k vyjádření a realizaci jejich výtvarných představ	další výtvarné techniky, motivace založené na fantazii a smyslového vnímání ilustrátoři dětské knihy utvářet osobní postoj v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků apod., vysvětlování výsledků tvorby, záměr tvorby	OSV – Seberegulace a sebeorganizace ČJ – čtení	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 3.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
VV-3-1-2 VV-3-1-3 VV-3-1-4 VV-3-1-5	-ovládá techniku malby vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, voskovkami -umí míchat barvy -dovede používat štětce, rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (barvy, objekty, tvary) -zvládne prostorovou techniku a rozfoukávání barev -pozná teplé a studené barvy -ovládá kresbu měkkým materiálem, dřívkem (špejlí), perem, měkkou tužkou, rudkou, uhlem -modeluje z plastelíny, modurit, tvaruje papír	Malba – rozvíjení smyslové citlivosti, teorie barvy – barvy základní a doplňkové, teplé a studené barvy a jejich výrazové vlastnosti, kombinace barev Kresba- rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, uspořádání objektu do celků, vnímání velikosti Techniky plastického vyjádření – reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – hmatové, pohybové podněty	OSV – Kreativita OSV – Poznání lidí OSV – Rozvoj schopností poznání	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	-zvládne koláž, frotáž -umí výtvarně zpracovat přírodní materiál- nalepování, dotváření, tisk, otisk apod. -pozná známé ilustrace např. J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové apod. - děti zvládnou použití výtvarných technik na základě vlastní životní zkušenosti- citového prožitku, vnímání okolního světa pomocí sluchových vjemů, hmatových, zrakových vjemů, které jsou prvotním krokem k vyjádření a realizaci jejich výtvarných představ - komunikuje na základě vlastní zkušenosti a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil	další výtvarné techniky, motivace založené na fantazii a smyslového vnímání ilustrátoři dětské knihy utvářet osobní postoj v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků apod., vysvětlování výsledků tvorby, záměr tvorby	OSV – Seberegulace a sebeorganizace ČJ – čtení	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 4.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
VV-5-1-01 VV-5-1-02 VV-5-1-03 VV-5-1-04 VV-5-1-05 VV-5-1-06 VV-5-1-07	- prohloubí si a zdokonalí techniky kresby z prvního období - vystihuje kresbou tvar, strukturu materiálu - používá obtížnější práce s linií - užívá a kombinuje prvky obrazného vyjádření v plošném vyjádření linie, v prostorovém vyjádření a uspořádání prvků - zaměřuje se vědomě na projevení vlastních životních zkušeností v návaznosti na komunikaci - komunikuje o obsahu svých děl	Kresba – výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše, kresba různým materiálem – pero a tuš, dřívko a tuš, uhel	OSV – kreativita, seberegulace a sebeorganizace, komunikace, mezilidské vztahy, rozvoj schopností poznávání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti Skupinová práce EV – ekosystémy malba, kresba – Rozmanitost přírody EV – základní podmínky života malba, kresba přírody EV - Vztah člověka k prostředí – malba, kresba Životní prostředí Ochrana přírody	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- zobrazuje svoji fantazii a životní zkušenosti - prohloubí si a zdokonalí techniky malby z prvního období - rozlévá barvy a kombinuje různé techniky - barevně vyjadřuje své pocity a nálady - pojmenovává a porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy - rozeznává grafické techniky - výtvarně zpracovává přírodní materiály	Malba – hra s barvou, emocionální barva, míchání barev, Goethův barevný kruh, malba postav a zvířat Kombinované techniky – tisk, otisk, nalepování, vosková technika, koláž, frotáž	MEV – Tvorba mediálního sdělení - reklama	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- hledá a nalézá vhodné prostředky pro svá vyjádření na základě smyslového vnímání, které uplatňuje pro vyjádření nových prožitků - získává cit pro prostorové ztvárnění zkušeností získané pohybem a hmatem - dokáže použít základní tvary lineárního kresleného a plošného písma - chápe vztah ilustrace a literárního díla, dovede pojmenovat některé dětské ilustrátory - dokáže vytvořit ilustraci k textu pro děti	Techniky plastického vyjadřování – modelování z papíru, hlíny, drátů... Používá písma, jeho komunikativní a estetické funkce – např. obal knihy, plakát, reklama. Tvorba a interpretace uznávaných autorů, ilustrace dětských knih.		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- uvědomuje si zvyky a tradice jako kulturní dědictví národa, chápe jejich význam i hodnotu a dokáže se v jejich duchu výtvarně vyjádřit - vnímá umění jako kulturní bohatství své země, vyjmenuje nejvýznamnější kulturní památky a uvědomuje si nutnost jejich ochrany - dokáže obhájit a zhodnotit své výtvarné pojetí, i práci druhých - dokáže organizovat svou vlastní činnost - je schopen spolupráce ve skupině - seznamuje se výtvarnými díly i mimo budovu školy a dokáže tato díla vnímat a prožívat	Výtvarné zachycení zvyků a tradic. Tematické kreslení na základě přímého dojmu. Tolerance, porovnávání, vcítění se do druhých. Besedy k různým tématům výtvarných činností (popř. návštěva výstavy, galerie). Instalace výstavy (vkus interiéru).		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 5.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
VV-5-1-01 VV-5-1-02 VV-5-1-03 VV-5-1-04 VV-5-1-05 VV-5-1-06 VV-5-1-07	- vystihuje kresbou tvar, strukturu materiálu - používá práce s linií - užívá a kombinuje prvky obrazného vyjádření v plošném vyjádření linie, v prostorovém vyjádření a uspořádání prvků - zaměřuje se vědomě na projevení vlastních životních zkušeností v návaznosti na komunikaci - umí komunikovat o obsahu svých děl	Kresba – výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše, kresba různým materiálem – pero a tuš, dřívko a tuš, uhel, rudka	OSV – kreativita, seberegulace a sebeorganizace, komunikace, mezilidské vztahy, rozvoj schopností poznávání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti Skupinová práce EV – ekosystémy malba, kresba – Příroda Evropy a světa EV – základní podmínky života malba, kresba přírody EV - Vztah člověka k prostředí – malba, kresba Člověk a technika	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- zobrazuje svoji fantazii a životní zkušenosti - rozlévá barvy a kombinuje různé techniky - umí barevně vyjádřit svoje nálady a pocity - pojmenovává a porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy - procvičuje si grafické malířské techniky, rozvíjí smysl pro výtvarný rytmus - rozeznává grafické techniky - umí výtvarně zpracovávat přírodní materiály	Malba – hra s barvou, emocionální barva, míchání barev, malba lidské postavy v pohybu Kombinované techniky – tisk, otisk, nalepování, vosková technika, koláž, frotáž	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí – malba, kresba – Země planeta lidí MEV – vytváření reklamy na ochranu životního prostředí GV – Evropa a svět nás zajímá – zvyky ve světě, rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- hledá a nalézá vhodné prostředky pro svá vyjádření na základě smyslového vnímání, které uplatňuje pro vyjádření nových prožitků - prohlubuje cit pro prostorové ztvárnění pohybem a hmatem, na základě experimentování poznává vlastnosti různých materiálů - dokáže použít základní tvary lineárního kresleného a plošného písma - dokáže vytvořit ilustraci k textu pro děti - jmenuje a výtvarně ztvární základní znaky gotiky a baroka	Techniky plastického vyjadřování – modelování z papíru, hlíny. Modelování užitkových předmětů, lidských zvířecích postav, prostorová maketa Hra s linkou, tvarem, barvou, písmeny a číslicemi. Používá písma, jeho komunikativní a estetické funkce – např. obal knihy, plakát, reklama, comics. Seznámí se s výtvarnými znaky gotiky a baroka. Seznámí se s uměleckými styly.		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- navrhne dekoraci, podílí se na výtvarném řešení svého okolí - uvědomuje si zvyky a tradice jako kulturní dědictví národa, chápe jejich význam i hodnotu a dokáže se v jejich duchu výtvarně vyjádřit - vnímá umění jako kulturní bohatství své země, vyjmenuje nejvýznamnější kulturní památky a uvědomuje si nutnost jejich ochrany - dokáže obhájit a zhodnotit své výtvarné pojetí, i práci druhých - dokáže organizovat svou vlastní činnost	Tvorba nástěnky, propagace díla. Tematické kreslení na základě přímého dojmu. Tolerance, porovnávání, vcítění se do druhých. Besedy k různým tématům výtvarných činností (popř. návštěva výstavy, galerie). Instalace výstavy (vkus interiéru).		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- dokáže účinně spolupracovat se svými spolužáky, obhájit svůj názor a prezentovat své výtvarné dílo - seznamuje se s výtvarnými díly i mimo budovu školy a dokáže tato díla vnímat a prožívat - dokáže se správně chovat během kulturní akce			

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět **výtvarná výchova** se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku jako samostatný předmět, a to v 6. a 7. ročníku 2 hodiny týdně a v 8. a 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Výuka probíhá převážně ve třídách v budově školy, ale někdy také mimo budovu školy.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura je zaměřeno na:

- práci s vizuálně obraznými znakovými systémy
- rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity
- přístupu k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápání ho jako způsob poznání a komunikace
- užívání různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření estetická

MKV – lidské vztahy

EV – vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- zadáváme jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost
- využíváme kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost
- učíme žáky při teoreticky zaměřených hodinách vytvářet takové učební materiály, ale je mohli dále využívat pro své vlastní učení
- podněcujeme žáky k tomu, aby při své vlastní tvorbě poznávali vlastní pokroky a aby si při konečném výstupu dokázali zpětně uvědomit problémy související s realizací

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- předkládáme žákům dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek
- vedeme žáky k tomu, aby při zadání úkolů rozpoznali výtvarný problém a hledali nejvhodnější způsob jeho řešení

Kompetence komunikativní

- klademe dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci s různými formami (písmo, technické prostředky, výtvarné prostředky, ...)
- dohlížíme na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních, nezdařených názorů, ...)
- dbáme na to, aby žáci při práci ve skupině dokázali vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovali názor druhých

Kompetence sociální a personální

- dodáváme žákům sebedůvěru a podle potřeby jim v činnostech pomáhá
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch
- v průběhu výuky zohledňujeme rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků
- učíme žáky respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce

Kompetence občanské

- podporujeme občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů
- klademe důraz na to, aby žáci při propagaci školních akcí vytvářeli plakáty a upoutávky, kterými prezentují školu
- učíme žáky respektovat názory druhých
- podněcujeme to, aby žáci prezentovali výsledky své práce

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k užití materiálů, nástrojů a vybavení správným způsobem
- požadujeme dodržování dohodnuté kvality postupů
- při samostatné práci vedeme žáky ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a k dodržování vymezených pravidel
- učíme žáky vytvářet si pozitivní vztah k manuálním činnostem
- klademe důraz na to, aby žáci při práci s výtvarným materiálem dodržovali hygienická pravidla

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 6.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
VV-9-1-01 VV-9-1-02 VV-9-1-03 VV-9-1-04 VV-9-1-05 VV-9-1-06 VV-9-1-07 VV-9-1-08	– vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání – uplatňuje osobitý přístup k realitě – mění různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků – užívá vizuálně obrazných vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem – správně užívá techniku malby, míchá a vrství barvy – vytváří společné kompozice v prostoru – instalace – své představy dokáže převést do objemových rozměrů – dokáže využít perspektivu ve svém vlastním výtvarném vyjádření – zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační souvislost vlastního vyjádření – umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření – osobitě stylizuje vizuální skutečnost, zvládá kompozici, dokáže vhodně rozvrhnout hlavní motivy na	Kresebné studie – linie, tvar, objem – jejich rozvržení v obrazové ploše, v objemu, v prostoru, jejich vztahy, podobnost, kontrast, rytmus Jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů – spirály, elipsy, řazení, rytmus, prolínání, množení, vyvažování, přímka, křivka Rozvíjení smyslové citlivosti Souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů – hmat (reliéfní autoportrét) – sluch (výtvarné zpracování hudebních motivů) – tvary ze zmačkaného papíru – plastická tvorba (papír, hlína, drát, sádra) Malba – teorie barev – teplé a studené barvy, barvy příbuzné Plastická a prostorová tvorba – společná práce na	HV – rytmus, melodie OSV – kreativita HV – hudební nahrávky OSV – rozvoj schopností poznávání EV – vztah člověka k prostředí OSV – komunikace ČJ – Řecko a Řím – báje a pověsti ČJ – poezie a próza s tématem Vánoc a Velikonoc	Např. zátiší, kresba podle skutečnosti (pocit, vyjádření linií) Např. stavba živé přírody – dominantní prvek, emocionální malba Např. společná plastika Např. shon na ulici (vystřihování a lepení postav a objektů na plochu), ilustrace řeckých bájí a pověstí Např. koláž, těstoviny – lepení, barvení, koření – voňavé obrázky,

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	ploše – využívá dekorativních postupů – rozvíjí si estetické cítění – výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům – užívá vizuálně obrazných vyjádření k zachycení vztahu ke konkrétní osobě	jednom objektu (koordinace, komunikace) Nauka o perspektivě – umístění postav na plochu, velikost objektů Subjektivní vyjádření fantastických představ za využití různorodých materiálů a výtvarných postupů – kombinované techniky Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků – uplatnění při vlastní tvorbě Přírodní motivy (rostliny, neživá příroda, živočichové), člověk, náš svět, vesmír, bytosti, události Zvětšování, zmenšování – detail, polodetail, celek Lidské figura – tvarová stylizace Tvarová a barevná kompozice Dekorační práce – využití tvaru, linie, kombinace barev a pravidelného střídání lineárních symbolů Písmo a užitá grafika (plakát, reklama, obal na CD, obal na knihu, časopis)		rozfoukávaná tuš, fantastická planeta, čemu se rád/a věnuji, papíroryt apod. Např. můj kamarád

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
		Tematické práce – Vánoce, Velikonoce (dekorativní předměty, vkusná výzdoba interiéru – malba na sklo, vystřihování, vyřezávání) Subjektivní výtvarné vyjádření reality Vnímání okolních jevů		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 7.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
VV-9-1-01 VV-9-1-02 VV-9-1-03 VV-9-1-04 VV-9-1-05 VV-9-1-06 VV-9-1-07 VV-9-1-08	– vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání – uplatňuje osobitý přístup k realitě – uvědomuje si možnost kompozičních přístupů a postupů – užívá vizuálně obrazných vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem – správně užívá techniku malby, míchá a vrství barvy – hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací – rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu – využívá dekorativních postupů – rozvíjí si estetické cítění – vybírá a kombinuje výtvarné prostředky k vyjádření své osobitosti a originality – užívá prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách, vývoji a vztazích – užívá vizuálně obrazného vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	Prvky vizuálně obrazného vyjádření – objem tvar, linie (šrafování) Analýza celistvě vnímaného tvaru na skladebné prvky. Experimentální řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, zmnožování, vrstvení tvarů a linií v ploše i prostoru – horizontála, vertikála, kolmost, střed, symetrie, asymetrie, dominanta. Rozvíjení smyslové citlivosti, přenášení prostoru na plochu. Záznam autentických smyslových zážitků, emocí, myšlenek. Barevné vyjádření. Odstín – sytost, tón, harmonie, kontrast, jemné rozdíly (využití ve volné tvorbě i praktickém užití – např. oděv, vzhled interiéru). Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků.	OSV – rozvoj schopností poznávání EV – vztah člověka k prostředí OSV – rozvoj schopností poznávání OSV – kreativita ČJ OSV – sebepoznání a sebepojetí ČJ – literární texty OSV - kreativita D – románský sloh OSV – poznávání lidí D – doba gotiky	Např. vytrhávaný reliéfní portrét, přírodní děje (jejich vznik a průběh) – bouře, mlha, vichřice, mraky, víry, sopky. Např. rok – měsíce, kalendář. Např. výtvarné náměty z Asie, Afriky a Ameriky – masky. Např. vyjádření pocitů pomocí barev – špatná a dobrá nálada Např. rozvíjení jednotné výchozí situace. Např. charakteristické stavby románského

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	– uvědomuje si na konkrétních příkladech různorodost zdrojů interpretace vizuálně obrazného vyjádření. – vytváří společné kompozice v prostoru – instalace – ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených nebo samostatně vytvářených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézají vhodnou formu pro jejich prezentaci – k tvorbě užívá některé metody soudobého výtvarného umění – počítačová grafika, fotografie	Užitá grafika, písmo – styly a druhy písma. Tematické práce – Vánoce, Velikonoce, pálení čarodějnic. Vlastní prožívání, ovlivňování realitou Událost – originální dokončení situace – vyprávění výtvarnými prostředky. Uplatnění subjektivity ve vizuálně obrazném vyjádření (např. fantazijní variace na základní tvary písmen). Práce s uměleckým dílem, experimenty s reprodukcemi uměleckých děl – hledání detailu, základních geometrických tvarů, skládání, deformování, dotváření kresbou a barvou. Roláž. Architektura. Kategorizace poznatků a uplatnění při vlastní tvorbě a interpretaci. Barevné kompozice geometrických tvarů, tvarová kompozice.		slohu. Např. gotické vitráže.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 8.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
VV-9-1-01 VV-9-1-02 VV-9-1-03 VV-9-1-04 VV-9-1-05 VV-9-1-06 VV-9-1-07 VV-9-1-08	- vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání - uplatňuje osobitý přístup k realitě - užívá vizuálně obrazné vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností	Kresebné etudy, etuda s linií jako výtvarným prostředkem. Různé typy zobrazení (pohledy, rovnoběžné promítání) Praktické ověřování a postupné využívání kompozičních principů (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez, kontrast, harmonie) v experimentálních činnostech a vlastní tvorbě.	OSV – rozvoj schopnosti poznávání.	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- interpretuje umělecká virtuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků - orientuje se v grafických technikách	Práce s uměleckým dílem. Teoretické práce – renesance, baroko, klasicismus (na příkladech konkrétních výtvarných děl vyhledávat a srovnávat různé způsoby uměleckého vyjadřování). Pozorují, porovnávají a zařazují do historických souvislostí základní stavební prvky architektury (římsa, okno, portál, sloup, sgrafita, mozaika) – renesance, baroko. Linoryt, tisk z koláže, papírorýt	ČJ, D – renesance, baroko, klasicismus, romantismus. OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti.	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- rozvíjí se v estetickém cítění – využívá dekorativních postupů - správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor - zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření, kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi - správně užívá techniku malby, využívá texturu, míchá a vrství barvy	Tematické práce – Vánoce, Velikonoce (jak se slaví v jiných zemích. Písmo, užitá grafika, reklama a propagační prostředky. Zdokonalování technik kresby – způsoby stínování, kontrast. Práce s netradičními materiály. Objemové vyjádření námětu barvami – doplňkové a lomené barvy, podobné a příbuzné barvy. Subjektivní barevná škála.	OSV – rozvoj schopností poznávání Z – mapa světa, obal Země MKV – lidské vztahy EV – vztah člověka k prostředí D – renesance (objev perspektivy) MDV – fungování a vliv médií ve společnosti	Např. vitráž z barevných papírů. Např. kresba zátiší s geometrickými a měkkými tvary. Např. proměny všedních předmětů – PET lahve. Např. zátiší, mnoho zemí – jeden svět, rozdílné kvality obalu Země

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- užívá perspektivních postupů - k tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění a digitálních médií – počítačová grafika, fotografie, video, animace - umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření	Lineární perspektiva – sbíhavá, oběžníková. Práce s internetem – vyhledávání www stránek (orientace) Výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě. Správná technika malby – zvládnutí větší plochy. Technika akvarelu, pastel.	D – renesance (objev perspektivy) MDV – fungování a vliv médií ve společnosti	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 9.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
VV-9-1-01 VV-9-1-02 VV-9-1-03 VV-9-1-04 VV-9-1-05 VV-9-1-06 VV-9-1-07 VV-9-1-08	- vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání - uplatňuje osobitý přístup k realitě - umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření - orientuje se v grafických technikách, zvládá tisk z výšky	Technické kresby – tužka, pero, uhl. Dynamická kresba. Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř mezi objekty). Komplementární barvy – textura. Symbolika barev, mísená barev, působení barev, vztahy mezi barvami. Tisk z výšky, plochy, hloubky.	EV – vztah člověka k prostředí.	Např. kruh, koloběh vody, zátiší s jablky, kresba hlavy. Např. nenarozené mládě. Např. PF.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- rozlišuje obsah vizuálně obrazných vyjádření uměleckých projevů současnosti a minulosti, orientuje se v oblastech moderního umění - porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazných vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	Práce s uměleckým dílem – umění 20. Století (kubismus, surrealismus, impresionismus). Seznámení s hlavními současnými trendy výtvarného umění (instalace, performace, videoart, multimédia, akční umění – akční tvar malby a kresby, land-art, happening). Při práci s uměleckým dílem hledají a pojmenovávají základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy, porovnávají rozdíly výtvarných vyjádření (abstraktní, popisné, alegorické, symbolické atd.)	ČJ, D – 20. Století (kubismus, surrealismus, impresionismus) HV – výtvarné směry promítající se v hudbě.	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- užívá vizuálně obrazných vyjádření k zachycení jevů v proměnách, vývoji a vztazích - užívá vizuálně obrazných vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem - k tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění – počítačová grafika, fotografie, video, animace (učí se s nimi zacházet)	Společná práce – komunikace. Vyjádření procesuálních a kvalitativních proměn. Reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly. Uplatňování subjektivity ve vizuálně obrazných vyjádření. Převádění pocitů těla na obrazové znaky s hledáním vzájemných souvislostí. Animovaný film – spolupráce, komunikace. Reklama a propagační prostředky (obaly, plakáty, propagační materiály)	OSV – komunikace OSV – sebepoznání a sebepojetí. OSV – sebepoznání a sebepojetí.	Např. Jaká byla doba minulá?, svět po zemětřesení. Např. Já – plastika, koláž,.... Např. dotvarování náhodného tvaru podle svých fantazijních představ – působivé barevné kombinace.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie - zasazuje předměty do neobvyklých souvislostí, vytváří nové a neobvyklé - zvládá zachycení pomíjivého okamžiku	Vytváření obrazových znaků na základě fantazie, kombinací představ a znalostí – rozvíjení schopnosti rozlišovat z jaké vrstvy představivosti znaky pocházejí. Prostorová tvorba – modelování. Krajinomalba, frotáž.	EV – vztah člověka k prostředí.	

5.8 Člověk a zdraví

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících: v 1. – 5. ročníku – v každém ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu Tělesná výchova:

- činnosti ovlivňující zdraví

Příprava organismu, význam pohybu pro zdraví, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem – rychlosti, vytrvalosti, pohyblivosti, síly, hygiena při TV, koordinace pohybu, bezpečnost při pohybových činnostech

- činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Základy gymnastiky, rytmičké a kondiční cvičení pro děti, pohybové hry, základy sportovních her, pohyb v přírodě, základy atletiky, plavání, další pohybové činnosti

- činnosti podporující pohybové učení

Organizace při TV, komunikace v TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

Organizace – V úvodu hodiny žáci absolvují nástup, rozcvičku a dále se věnují hlavní části hodiny, která je věnována danému typu sportování. Konec hodiny je věnován pohybovým hrám různého typu a následně dochází k závěrečnému zklidnění. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá dostupné nářadí a náčiní. Žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, v plaveckém bazénu, ve volné přírodě.

Ve vyučovacím předmětu Tělesná výchova se realizují tematické okruhy průřezového tématu:

- Environmentální výchova
- Osobnostní a sociální vývoj
- Multikulturní výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učíme žáky na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti
- nabádáme žáky vyhodnotit výsledky své činnosti
- vedeme žáky k osvojování základního tělocvičného názvosloví
- učíme žáky porovnávat své pohybové výkony s předešlými
- učíme žáky orientovat se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích

Kompetence k řešení problémů

- podle potřeby v činnostech radíme a pomáháme
- dodáváme žákům sebedůvěru
- vedeme žáky k uplatňování zásad bezpečného chování ve sportovním prostředí
- učíme žáky adekvátně reagovat na úraz spolužáka
- učíme žáky řešit problémy v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a náradím

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k vzájemnému naslouchání
- vytváříme podmínky pro vzájemnou komunikaci
- vedeme žáky k zvládnutí spolupráce při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- učíme žáky reagovat na základní povely a pokyny
- učíme žáky jednoduché povely a pokyny vydávat
- učíme žáky zorganizovat pohybové soutěže, činnosti

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k jednání v duchu fair-play
- vedeme žáky ke spolupráci, pomoci a hodnocení sebe i druhých
- učíme žáky dodržovat pravidla, zvládat pohybové činnosti ve skupině
- vedeme žáky k respektování opačného pohlaví a označení chyb svého chování

Kompetence občanské

- umožňujeme žákům podílet se na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- vedeme žáky ke kritickému myšlení
- učíme žáky ohleduplnosti a taktnosti
- vedeme žáky k podílení se na realizaci pravidelného pohybového režimu
- vedeme žáky k přiměřené samostatnosti a vůli po zlepšení své zdatnosti
- vedeme žáky ke spojení své pohybové činnosti se zdravím
- vedeme žáky ke zhodnocení svého cvičení

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k uplatňování hlavních zásad hygieny
- vedeme žáky k bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě
- učíme žáky užívat jednotlivé tělocvičné náradí a náčiní
- vedeme žáky ke zvládnutí hlavních hygienických zásad

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 1.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
TV-3-1-01 TV-3-1-02 TV-3-1-03 TV-3-1-04 TV-3-1-05	- dbá a dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, ve třídě, na hřišti a v přírodě - reaguje na smluvené signály, povely a gesta pro organizaci činnosti - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění - zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - dbá na správné držení těla při různých činnostech, dbá na správné dýchání při provádění cviků - spojuje každodenní pohybovou činnost se zdravím	Bezpečnost při sportování Zdravotně zaměřené činnosti Příprava organismu ke sportovní činnosti Cvičení během dne		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- zná základní kompenzační a relaxační cviky - zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní - zná základní pravidla známých sportů a soutěží (vše přiměřeně k věkovým zvláštnostem a schopnostem) - snaží se spolupracovat při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích - učí se jednat v duch fair-play - zvládne přihrávku obouruč, jednoruč, základní přihrávka nohou, rukou - zná a dodržuje základní pravidla jednoduchých her, při porušení si je vědom následků pro sebe i družstvo, je schopný soutěžit v družstvu -zvládne kotoul vpřed -zvládá nácvik skoku do dálky - zná nízký start - zná techniku hodu kriketovým míčkem	Komunikace v TV – pojmy a názvosloví Základy sportovních her – pohybové a míčové hry, tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, pravidla zjednodušených pohybových činností – soutěže a hry, zásady chování a jednání při hře Základy atletiky – běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem – rychlost, síla, vytrvalost, pohyblivost, koordinace pohybu		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- zná techniku skoku přeskočku přes švihadlo - provádí cvičení na lavičce - zvládá jednoduchá cvičení na žebřinách - zvládne kotoul vpřed, stoj na lopatkách, prosté skoky snožmo, zvládá základy gymnastického odrazu - zná význam sportování pro zdraví - projevuje přiměřenou radost z pohybu, samostatnost, odvahu, vůli pro zlepšení a zdokonalování své pohybové činnosti - uplatňuje pravidla chůze po chodníku a silnici - bezpečně překoná silnici - zná a používá bezpečnou cestu do školy (vše v TV probíhá přiměřeně k věkovým a individuálním zvláštnostem a schopnostem)	Základy gymnastiky – cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající hmotnosti a velikosti Průpravná cvičení a úpoly učí se překonávat strach při cvičení v TV Vztah ke sportu Chodník(dopravní výchova) Silnice(dopravní výchova)	OSV – poznání lidí	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 2.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
TV-3-1-01 TV-3-1-02 TV-3-1-03 TV-3-1-04 TV-3-1-05	- zvládá základní a jednoduchou přípravu organismu před pohybovou aktivitou - zná cviky pro zahřátí a uvolnění organismu, dokáže si vybavit protahovací a napínací cviky -zvládá jednoduché pohybové činnosti individuálně a ve skupině - dbá na správné držení těla při různých činnostech – chůzi, běhu, provádění cviků,... - dbá na správné dýchání -zvládá vyjádřit melodii rytmem, zná jednoduché relaxační a kompenzační cviky - spojuje pravidelnou pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti k pohybu - spolupracuje při jednoduchých týmových činnostech - užívá jednoduché základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní	Příprava ke sportovnímu výkonu – zdravotně zaměřené činnosti Význam pohybu pro zdraví Hygiena při TV Cvičení během dne – estetika pohybu, rytmické pohyby, tanečky, říkadla a básně s pohybem, ... Organizace při TV Komunikace v TV – tělocvičné pojmy	Mezipředmětové vztahy – HV, ČJ, PRV (držení těla, zdraví, bezpečnost)	(vše v TV probíhá přiměřeně k věkovým a individuálním zvláštnostem a schopnostem)

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- zná základní pravidla známých sportů a soutěží - dodržuje pravidla bezpečnosti při sportu – v přírodě, na hřišti, v tělocvičně - zná a dokáže reagovat na smluvené signály, povely pro organizaci dané činnosti - používá vhodné sportovní oblečení a obuv - jedná v duchu fair-play - spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových soutěžích a činnostech - zvládne přihrávku jednoruč a obouruč, zvládne přihrávku nohou - zná a snaží se dodržovat základní pravidla her, při porušení si je vědom následků pro sebe i družstvo - soutěží v družstvu - zná techniku hodů kriketovým míčkem -zná nízký start a princip štafetového běhu - zná nácvik skoku do dálky	Sportování a bezpečnost Základy sportovních her – míčové a pohybové hry (manipulace s náčiním, zdokonalování nových pohyb. dovedností, rozvoj představivosti, kontaktní,...), využití netradičního náčiní a tvořivosti při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – hry a soutěže, zásady chování a jednání při cvičení Základy atletiky – běh, skok do dálky, hod, rozvoj dalších forem Pohyblivost a koordinace pohybů, síla a vytrvalost, rychlost, ...zdroje informací o pohybových činnostech		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- zvládne kotoul vpřed, stoj na lopatkách, ... - provádí přetahy - podběhne dlouhé lano - zná techniku skoku přeskočku přes švihadlo -zvládá jednoduchá cvičení na žebřinách - provádí cvičení na lavičkách - zná význam sportování pro zdraví - zná první pomoc při drobných poraněních, umí přivolat první pomoc - projevuje přiměřenou radost z pohybu - učí se respektovat zdravotní handicap -správně používá pravidla chování na stezkách pro chodce (při akcích školy) - rozezná a používá bezpečnou cestu do školy, zvládá modelové situace „sám domů“	Základy gymnastiky – cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení, překonávání strachu při cvičení Vztah ke sporu – jednání a chování při sportu Chodník a stezka pro chodce(dopravní výchova) Silnice, přecházení (dopravní výchova)	OSV – poznání lidí	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 3.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
TV – 3 – 1 – 01 TV – 3 – 1 – 02 TV – 3 – 1 – 03 TV – 3 – 1 – 04 TV – 3 – 1 – 05 ZTV – 3 – 1 – 01 ZTV – 3 – 1 – 02 ZTV – 3 – 1 – 03	- zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - zná cvičení pro zahřátí a uvolnění organismu, zná protahovací a napínací cviky - dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v různém prostředí - zná a reaguje na smluvené povely a signály pro organizaci pohybové činnosti - používá vhodné sportovní oblečení a obuv	Příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu Hygiena při TV Bezpečnost při sportování	OSV – rozvoj schopností poznání OSV – poznání lidí OSV – seberegulace a sebeorganizace Mezipředmětové vztahy – HV ČJ PRV (držení těla, zdraví, bezpečnost)	Veškerá výuka v hodinách TV probíhá přiměřeně k věkovým a individuálním zvláštnostem a schopnostem žáků.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky	
	- zná první pomoc při drobných poraněních, umí přivolat první pomoc - jedná v duchu fair-play - každodenní pohybovou činnost spojuje se zdravím a využívá nabízených příležitostí - dbá na správné držení těla při různých činnostech, dbá na správné dýchání - zná a uplatňuje zásady pohybové hygieny - zná jednoduché relaxační a kompenzační cviky - zvládne základní kroky některých lidových tanců - seznámí se s dětským aerobikem - seznámí se s kondičním cvičením s hudbou	Cvičení během dne – rytmické a kondiční formy Základy estetického pohybu – tance, říkadla, básně – s pohybem, obměny tempa a rytmu, hudebně pohybové vztahy			

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- zná cviky na zdokonalování obratnosti a pohotovosti - je schopno soutěžit ve družstvu - je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo - pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a dokáže na ně adekvátně reagovat - zná techniku hodů kriketovým míčkem - dokáže spojit rozběh s odhodem - zná princip štafetového běhu - dokáže zvládnout běh rychlý a vytrvalý - zná taktiku při běhu na delší vzdálenost - umí skákat do dálky (z místa), trénuje skok do dálky s rozběhem - účastní se závodů	Základy atletiky – rychlý a vytrvalostní běh, skok do dálky z místa a s rozběhem, hod míčkem, rozvoj různých forem koordinace pohybů, síly, vytrvalosti, rychlosti,...		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- trénuje techniku šplhu o tyči - zvládá cvičení na žíněnce a jednoduché pohybové cviky - naučí se správnou techniku odrazu z můstku při nácviku přeskočení přes kozu - zvládá průpravná cvičení kotoulu vzad - projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti - zná význam sportování pro zdraví - respektuje zdravotní handicap	Základy gymnastiky – cvičení na nářadí a s náčiním, průpravná cvičení Vztah ke sportu – zásady chování a jednání při sportu, fair-play		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- zvládá základní hygienu při plaveckém výcviku - zná zásady bezpečnosti při plavání - adaptuje se na vodní prostředí - zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti - reaguje v roli chodce na ostatní účastníky silničního provozu - používá reflexní doplňky a zná jejich dopad - v modelových situacích využívá osvojená pravidla chování na stezkách pro chodce, v obytné zóně - bezpečně překonává silnici se světelnými signály, přejde mezi zaparkovanými vozy a silnici s více jízdními pruhy	Základní plavecká výuka – zásady bezpečnosti při plavání a v areálu bazénu, základní plavecké dovednosti, průpravná cvičení na suchu, adaptace na vodní prostředí, dýchání do vody Dopravní výchova – na chodníku Dopravní výchova – silnice, přecházení		Povinný plavecký výcvik pro žáky 3. + 4. ročníku (celkem 40 hodin).

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 4.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
TV – 5 – 1 - 01 TV – 5 – 1 - 02 TV – 5 – 1 - 03 TV – 5 – 1 - 04 TV – 5 – 1 - 05 TV – 5 – 1 - 06 TV – 5 – 1 - 07 TV – 5 – 1 - 08 TV – 5 – 1 - 09 TV – 5 – 1 – 10 TV – 5 – 1 – 11 TV – 5 – 1 – 12 ZTV – 5 – 1 – 01 ZTV – 5 – 1 – 02 ZTV – 5 – 1 – 03	- zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - zná cvičení pro zahřátí a uvolnění organismu, zná protahovací a napínací cviky - dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v různém prostředí (v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě, ...) - zná první pomoc při drobných poraněních, umí přivolat první pomoc, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	Zdravotně zaměřené činnosti Příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu Bezpečnost při sportování	OSV – poznávání lidí (seberegulace a sebeorganizace) EV – vztah člověka k prostředí	Veškerá výuka v hodinách TV probíhá přiměřeně k věkovým a individuálním zvláštnostem a schopnostem žáků.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- jedná v duchu fair-play - zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, náradí a náčiní - zná pojmy z pravidel sportů a soutěží - rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje - uplatňuje zásady pohybové hygieny - dbá na správné dýchání - dbá na správné držení těla při různých činnostech - zná jednoduché relaxační a kompenzační cviky - sám upozorní na pro něj nehodná cvičení - zvládá základní techniku kompenzačních cviků dle pokynů	Cvičení během dne – rytmické a kondiční formy		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- zvládne základní kroky některých lidových tanců seznámí se s kondičním cvičením - projevuje přiměřenou samostatnost a vůli ke zlepšení úrovně své zdatnosti - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu - spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích, vytváří různé varianty osvojených pohybových her - zvládá základní organizace utkání - dokáže zhodnotit kvalitu pohybové činnosti spolužáka	Základy estetického pohybu – tance, říkadla, básně – s pohybem,obměny tempa a rytmu, hudebně pohybové vztahy, taneční krok 2/4, 3/4 Základy sportovních her – míčové a pohybové hry, využití netradičního náčiní při TV, tvořivost, organizace při TV, pravidla zjednodušených pohybových činností – hry a soutěže a jednání a chování při nich		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti - umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji - umí přihrávku jednoruč a obouruč, dribling - rozlišuje míč na basketbal a volejbal - učí se ovládat hru s basketbalovým míčem - nacvičuje střelbu na koš - zná pravidla malé kopané, vybíjené a řídí se jimi - zná cviky na zdokonalování obratnosti - je schopno soutěžit v družstvu - uvědomí si porušení pravidel a následků pro sebe a družstvo			

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- pozná a označí přestupky ve hře proti pravidlům, dokáže na ně reagovat - zná a zvládá techniku hodu kriketovým míčkem - zná princip štafetového běhu - zvládne běh rychlý a vytrvalý - zná taktiku při běhu – k metě, sprintu, vytrvalostním běhu, při běhu terénem s překážkami - zná nízký start - umí skákat do dálky z místa i s rozběhem - účastní se atletických závodů	Základy atletiky – rychlý, vytrvalostní běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj dalších forem Rozvoj koordinace pohybů, síly, vytrvalosti, pohyblivosti a rychlosti		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- umí šplhat o tyči - zvládne cvičení na žíněnce – napojované kotouly,...kotoul vpřed, vzad - umí správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na přeskok přes kozu – výskok do kleku a dřepu - zdokonaluje se ve cvičení na ostatním nářadí - trénuje techniku šplhu o tyči - zvládne jízdu na kole na dopravním hřišti, zná jednoduchá pravidla silničního provozu, zásady bezpečnosti při jízdě na kole - zná význam sportování pro zdraví	Základy gymnastiky – cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení Výchova cyklisty – dopravní hřiště Vztah ke sportu - zásady chování a jednání při sportu, fair-play		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- projevuje přiměřenou radost z pohybu - projevuje odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti - respektuje zdravotní handicap - dokáže získat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště - dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon a porovnat ho s předchozími výsledky - dodržuje hygienu plavání - zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku	Základní plavecká výuka – základní plavecké dovednosti a zkušenosti, zásady bezpečnosti při plavání a v areálu bazénu, hygiena plavání a adaptace na vodní prostředí, plavecká technika, sebezáchrana.		Povinný plavecký výcvik pro žáky 3. + 4. ročníku (celkem 40 hodin).

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- zvládá prvky sebezáchrany a bezpečnosti			Povinný plavecký výcvik pro žáky 3. + 4. ročníku (celkem 40 hodin).

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 5.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
TV – 5 – 1 - 01 TV – 5 – 1 - 02 TV – 5 – 1 - 03 TV – 5 – 1 - 04 TV – 5 – 1 - 05 TV – 5 – 1 - 06 TV – 5 – 1 - 07 TV – 5 – 1 - 08 TV – 5 – 1 - 09 TV – 5 – 1 – 10 ZTV – 5 – 1 – 01 ZTV – 5 – 1 – 02 ZTV – 5 – 1 – 03	- zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - zná napínací a protahovací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění - dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě - zná první pomoc při drobných poraněních, umí přivolat první pomoc, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka - jedná v duchu fair-play - respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	Příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu Zdravotně zaměřená činnost Bezpečnost při sportování	OSV – poznávání lidí (seberegulace a sebeorganizace) EV – vztah člověka k prostředí Mezipředmětové vztahy – HV, VV	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- dbá na správné dýchání a držení těla při různých činnostech - projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti - zvládne základní kroky lidových tanců, seznámí se s cvičením s hudbou - spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových soutěžích a činnostech, vytváří různé varianty osvojených pohybových her - dokáže zorganizovat nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni ročníku - zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka i svoji - umí přihrávky jednoruč a obouruč, dribling - rozliší míč na basketbal, volejbal, fotbal	Rytmické a kondiční formy Cvičení pro děti – tanečky, básně, říkadla s pohybem, základy estetického pohybu Základy sportovních her – míčové a pohybové hry, využití netradičního náčiní při cvičení, pohybová tvořivost, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových her		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- učí se ovládat hru s basketbalovým míčem, nacvičuje střelbu na koš a pohyb s basketbalovým míčem - seznamuje se a nacvičuje přehazovanou - zná zjednodušená pravidla některých sportů – fotbal, vybíjená, přehazovaná - zná cviky na zdokonalování obratnosti - je schopen soutěžit v družstvu - umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji - pozná a označí zjevné přestupky, je si vědom následků za porušení pravidel			

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- zná a zvládá techniku hodu kriketovým míčkem - chápe princip štafetového běhu - zvládne běh rychlý a vytrvalý - zná taktiku při běhu – k metě, sprintu, vytrvalostním běhu, při běhu terénem s překážkami - zná nízký start - umí skákat do dálky z místa i s rozběhem - účastní se atletických závodů - zvládá techniku šplhu o tyči - zvládne cvičení na žíněnce – kotoul vpřed, vzad - umí správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na přeskok přes kozu - výskok do kleku a dřepu	Základy atletiky – rychlý běh, vytrvalostní běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj mnoha různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, koordinace pohybu Základy gymnastiky – cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- provádí cvičení na švédské bedně - zdokonaluje se ve cvičení na nářadí – kruhy, žebřiny, lavičky, lana, žíněny, apod. - provádí kondiční cvičení s plnými míči - projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti - respektuje zdravotní handicap - zná význam sportování pro zdraví - dovede získat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště - dokáže zhodnotit a porovnat svůj výkon s předchozími výsledky	Zásady správného chování a jednání při hrách Vztah ke sportu – fair play, chování a jednání nejen při pohybových činnostech		

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Předmět **tělesná výchova** se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku, a to v každém ročníku 2 hodiny týdně. Z organizačních důvodů jsou spojeny hodiny dívek 6. - 9. ročník a hodiny chlapců 6. - 9. ročník.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu tělesná výchova je zaměřeno na:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako důležitější životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit

V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Předmětem prolínají průřezová témata:

VDO – angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování, ...

OSV – obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, schopnosti poznávání, sebepoznávání, poznávání lidí a jednání ve specifických rolích a situacích

MKV – schopnost zapojovat se do diskuze, lidské vztahy, ...

EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí

MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu

Výchovně a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- hodnotíme žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- stanovujeme dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- dodáváme žákům sebedůvěru
- sledujeme pokrok všech žáků
- vedeme žáky k plánování, organizaci a řízení vlastní činnosti
- podporujeme žáky k užívání osvojeného názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu
- vedeme žáky k poznávání smyslu a cílů svých aktivit

Kompetence k řešení problémů

- s chybou žáka pracujeme jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vedeme žáky ke správným způsobům řešení problémů
- podněcujeme žáky vyhledávat informace vhodné k řešení problémů
- vedeme žáky ke kritickému myšlení a uvážlivým rozhodnutím
- vedeme žáky k odpovědnosti za svá rozhodnutí a k zhodnocování výsledků svých činů

Kompetence komunikativní

- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch
- zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podle potřeby žákům v činnostech pomáháme
- požadujeme dodržování dohodnuté kvality a postupy
- vedeme žáky ke komunikaci na odpovídající úrovni
- vedeme žáky k účinnému zapojování se do diskuze

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k jednání v duchu fair-play
- vedeme žáky ke spolupráci, pomoci a hodnocení sebe i druhých
- vedeme žáky k dodržování pravidel a zvládání pohybových činností ve skupině
- vedeme žáky k respektování opačného pohlaví a nalézání chyb ve svém chování

Kompetence občanské

- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- umožňujeme žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
- vedeme žáky k respektování názorů ostatních
- vedeme žáky k zodpovědnému rozhodování podle dané situace
- vedeme žáky k aktivnímu zapojení se do sportovních aktivit
- vedeme žáky k rozhodování se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- vedeme žáky k rozlišování a uplatňování práv a povinností vyplývajících z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák...)

Kompetence pracovní

- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- vedeme žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- vedeme žáky k efektivitě při organizování vlastní práce
- vedeme žáky k organizaci pohybového režimu
- vedeme žáky k využívání znalostí a dovedností v běžné praxi
- vedeme žáky k ovládnutí základních postupů první pomoci

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 6.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
TV – 9 – 1 – 01 TV – 9 – 1 – 02 TV – 9 – 1 – 03 TV – 9 – 1 – 04 TV – 9 – 1 – 05 TV – 9 – 2 – 01 TV – 9 – 2 – 02 TV – 9 – 3 – 01 TV – 9 – 3 – 02 TV – 9 – 3 – 03 TV – 9 – 3 – 04 TV – 9 – 3 – 05 TV – 9 – 3 – 06 TV – 9 – 3 – 07 ZTV – 9 – 1 – 01 ZTV – 9 – 1 – 02 ZTV – 9 – 1 – 03	- při vytrvalosti na 500m dovede uplatnit i vůli - zvládá techniku skoku z místa - seznámí se s hodem míčkem - zvládá kotoul vpřed a vzad, cvičební prvky na kruzích - při cvičení uplatní svůj fyzický fond - zvládá jednoduché taneční kroky - učí se správnou techniku - uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků	Atletika Běh vytrvalostní na 500 m Skok daleký – skok z místa Hod kriketovým míčkem – jen na dálku Gymnastika Akrobacie, kruhy, šplh Úpoly – střehové postoje, pády stranou, vzad Rytmická a kondiční gymnastika – polkový krok Sportovní hry – přehazovaná, základy basketbalu, ringo (frisbee)	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV – vztah člověka k prostředí	Veškerá výuka v hodinách TV probíhá přiměřeně k věkovým a individuálním zvláštnostem a schopnostem žáků.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	– zvládá dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 10 km – zvládá bezpečný pohyb na bruslích vpřed – organizuje svůj pohybový režim – uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť či přírody – seznámí se s olympijskými myšlenkami – dodržuje pravidla a domluví se na jednoduché taktice – změří výkon	Pobyt v přírodě – uplatnění získaných poznatků ze ZŠ Bruslení Význam pohybu pro zdraví Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Měření a zaznamenávání výkonů Historie a současnost sportu		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	– zařazuje sám do pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení – aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou pro něj nevhodné – při korekci vlastního oslabení postupuje důsledně a vytrvale	Kompenzační cvičení Vyrovnávací a relaxační cvičení (overball)		

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 7.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
TV – 9 – 1 – 01 TV – 9 – 1 – 02 TV – 9 – 1 – 03 TV – 9 – 1 – 04 TV – 9 – 1 – 05 TV – 9 – 2 – 01 TV – 9 – 2 – 02 TV – 9 – 3 – 01 TV – 9 – 3 – 02 TV – 9 – 3 – 03 TV – 9 – 3 – 04 TV – 9 – 3 – 05 TV – 9 – 3 – 06 TV – 9 – 3 – 07 ZTV – 9 – 1 – 01 ZTV – 9 – 1 – 02 ZTV – 9 – 1 – 03	– při vytrvalosti na 1000m dovede uplatnit i vůli – zvládá techniku skoku do dálky a hodů míčkem – získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy – zvládá stoj na hlavě, cvičební prvky na hrazdě i kruzích – dokáže zvládnout stoj na rukou s dopomocí – při cvičení uplatní svůj fyzický fond – zvládá jednoduché taneční kroky, tančí se žákem opačného pohlaví používá správnou techniku	Atletika Běh vytrvalostní na 1000m Skok daleký – měřený výkon Hod kriketovým míčkem – jen na dálku Gymnastika Akrobacie – stoj na hlavě Hrazda – sešín vpřed Kruhy – překot vzad Švédská bedna nadél – roznožka Šplh – s přírazem, s obměnami Rytmická a kondiční gymnastika – valčíkový krok Úpoly – střežové postoje, pády stranou, vzad	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV – vztah člověka k prostředí	Veškerá výuka v hodinách TV probíhá přiměřeně k věkovým a individuálním zvláštnostem a schopnostem žáků.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	– uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků – zvládá dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 15 km – zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích vpřed – aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu – usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti – uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť či přírody	Sportovní hry – volejbal, basketbal, ringo (frisbee) Lyžařský kurz Bruslení Význam pohybu pro zdraví Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	– užívá správné názvosloví – naplňuje olympijské myšlenky – dodržuje pravidla a domluví se na jednoduché taktice – změří výkon a zpracuje naměřená data – zařazuje sám do pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení – aktivně se vyhýbá činností, které jsou pro něj nevhodné – při korekci vlastního oslabení postupuje důsledně a vytrvale	Historie a současnost sportu Měření a zaznamenávání výkonů Kompenzační cvičení Vyrovnávací a relaxační cvičení (overball)		

Projekty, kurzy: lyžování – týdenní lyžařský výcvik

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 8.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
TV – 9 – 1 – 01 TV – 9 – 1 – 02 TV – 9 – 1 – 03 TV – 9 – 1 – 04 TV – 9 – 1 – 05 TV – 9 – 2 – 01 TV – 9 – 2 – 02 TV – 9 – 3 – 01 TV – 9 – 3 – 02 TV – 9 – 3 – 03 TV – 9 – 3 – 04 TV – 9 – 3 – 05 TV – 9 – 3 – 06 TV – 9 – 3 – 07 ZTV – 9 – 1 – 01 ZTV – 9 – 1 – 02 ZTV – 9 – 1 – 03	– při vytrvalosti na 1500m dovede uplatnit i vůli – zvládá techniku skoku vysokého – získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy – zvládá stoj na rukou, cvičební prvky na hrazdě i kruzích – dokáže zvládnout přemet stranou s dopomocí – při cvičení uplatní svůj fyzický fond – tančí se žákem opačného pohlaví – používá správnou techniku	Atletika Běh vytrvalostní na 1500m Skok daleký – další techniky, skok vysoký – základy techniky Hod kriketovým míčkem – měřený výkon Vrh koulí – seznámení Gymnastika Akrobacie – stoj na rukou Hrazda – výmyk Kruhy – svis střemhlav Švédská bedna nadél – kotoul Šplh – první pokusy šplhu na laně Rytmická a kondiční gymnastika – polkový krok, valčíkový krok Úpoly – střehové postoje, pády stranou, vzad	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV – vztah člověka k prostředí	Veškerá výuka v hodinách TV probíhá přiměřeně k věkovým a individuálním zvláštnostem a schopnostem žáků.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	– uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků – zvládá dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 20 km – zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, osvojené dovednosti umí uplatnit i při hře LH – samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností zatěžovanými svaly – předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Sportovní hry – basketbal, volejbal – základy hry, ringo (freesbee) Bruslení, lední hokej Význam pohybu pro zdraví Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	– naplňuje olympijské myšlenky – domluví se na složitější taktice – změří výkon a zpracuje naměřená data – zařazuje sám do pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení – aktivně se vyhýbá činností, které jsou pro něj nevhodné – při korekci vlastního oslabení postupuje důsledně a vytrvale	Historie a současnost sportu Měření a zaznamenávání výkonů Kompenzační cvičení Vyrovnávací a relaxační cvičení (overball)		

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 9.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
TV – 9 – 1 – 01 TV – 9 – 1 – 02 TV – 9 – 1 – 03 TV – 9 – 1 – 04 TV – 9 – 1 – 05 TV – 9 – 2 – 01 TV – 9 – 2 – 02 TV – 9 – 3 – 01 TV – 9 – 3 – 02 TV – 9 – 3 – 03 TV – 9 – 3 – 04 TV – 9 – 3 – 05 TV – 9 – 3 – 06 TV – 9 – 3 – 07 ZTV – 9 – 1 – 01 ZTV – 9 – 1 – 02 ZTV – 9 – 1 – 03	– při vytrvalosti na 2000m dovede uplatnit i vůli – zvládá techniku vrhu koulí i další náročnější techniky – získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy – zvládá přemet stranou, cvičební prvky na hrazdě – dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí – při cvičení uplatní svůj fyzický fond – zvládá taneční kroky, tančí se žákem opačného pohlaví – používá správnou techniku	Atletika Běh vytrvalostní na 2000m Skok daleký – další techniky, skok vysoký Vrh koulí – zlepšování techniky, měřený výkon Gymnastika Akrobacie, hrazda, přeskok Šplh – s přírazem, bez přírazu, s obměnami Rytmická a kondiční gymnastika – polkový krok, mazurka Úpoly – střežové postoje, pády stranou, vzad	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV – vztah člověka k prostředí	Veškerá výuka v hodinách TV probíhá přiměřeně k věkovým a individuálním zvláštnostem a schopnostem žáků.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	– uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků – zvládá dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 25 km – seznámí se s pravidly ledního hokeje – samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností a zatěžovanými svaly – odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem	Sportovní hry – basketbal, volejbal, přehazovaná, ringo (frisbee) Bruslení, lední hokej Význam pohybu pro zdraví Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	– předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost – dokáže řídit sportovní utkání spolužáků – při hře se domluví i na složitější taktice – změří výkon a zpracuje naměřená data – zařazuje sám do pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení – aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou pro něj nevhodné – při korekci vlastního oslabení postupuje důsledně a vytrvale	Historie a současnost sportu Měření a zaznamenávání výkonů Kompenzační cvičení Vyrovnávací a relaxační cvičení (overball)		

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **výchova ke zdraví** se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 8. a 9. ročníku, a to v každém ročníku 1 hodinu týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu výchova ke zdraví je zaměřeno na:

- preventivní ochranu zdraví
- základní hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky
- dovednosti odmítat škodlivé látky
- předcházení úrazům
- získávání orientace v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování
- upevnění návyků poskytovat základní první pomoc

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, poznávání sebe a lidí a jednání ve specifických rolích a situacích

VDO – angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpovědnost za své chování

EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí

MKV – schopnost zapojovat se do diskuze, rozeznat argumentaci a výrazové prostředky komerční i politické reklamy

MDV – vliv médií ve společnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- zajímáme se o náměty, názory, zkušenosti žáků
- zadáváme úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- zařazujeme metody, při kterých docházejí k závěrům a řešení sami žáci
- sledujeme při hodině pokrok všech žáků
- žáci jsou vedeni k efektivnímu učení
- klademe důraz na to, aby žáci vyhledávali a třídili informace, využívali je v procesu učení
- vedeme žáky k tomu, aby si vytvářeli komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy
- vedeme žáky k tomu, aby plánovali, organizovali a řídili vlastní učení

Kompetence k řešení problémů

- klademe otevřené otázky
- ukazujeme žákovi cestu ke správnému řešení prostřednictvím jeho chyb
- podněcujeme žáky k argumentaci
- vedeme žáky k tomu, aby vnímali nejrozumnější problémové, mimořádné a krizové situace a plánovali způsob řešení problémů
- podněcujeme žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů
- vedeme žáky ke kritickému myšlení
- klademe důraz na to, aby žáci byli schopni obhájit svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k vystižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- vytváříme příležitosti k interpretaci nebo prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů
- vytváříme příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- klademe důraz na to, aby žáci komunikovali na odpovídající úrovni
- podněcujeme žáky k osvojování si kultivovaného ústního projevu
- vyžadujeme, aby se žáci účinně zapojovali do diskuze
- klademe důraz na to, aby žáci uplatňovali bezpečné a odpovědné sexuální chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy

Kompetence sociální a personální

- zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- klademe důraz na spolupráci ve skupině
- podněcujeme žáky, aby se podíleli na utváření příjemné atmosféry ve skupině
- podněcujeme žáky, aby v případě potřeby poskytli pomoc nebo o ni požádali

Kompetence občanské

- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňujeme, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- zajímáme, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky
- podněcujeme žáky k tomu, aby respektovali názory ostatních
- vedeme žáky k tomu, aby si formulovali charakterové rysy
- klademe důraz na to, aby se žáci zodpovědně rozhodovali podle dané situace
- učíme žáky chápat základní ekologické souvislosti, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- podněcujeme žáky v rozhodování se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

- umožňujeme žákům, aby při hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi, ...
- vedeme žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- vytváříme pro žáky příležitosti k aplikacím v modelových situacích
- podněcujeme žáky, aby si zdokonalovali grafický projev
- vedeme žáky k efektivitě při organizování vlastní práce
- umožňujeme žákům využít výpočetní techniku pro hledání informací
- podněcujeme žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- klademe důraz na ovládání základních postupů první pomoci

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví
Ročník: 6.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
VZ- 9-1-03 VZ- 9-1-04 VZ- 9-1-05 VZ- 9-1-06 VZ- 9-1-07 VZ- 9-1-08 VZ- 9-1-15 VZ- 9-1-16	– ovládá pravidla bezpečného a ohleduplného chování chodce v silničním provozu, řídí se jimi a uplatňuje je v praktických situacích školních akcí – chová se bezpečně v dopravních prostředcích, na zastávkách, v roli cyklisty – používá správnou výbavu jízdního kola – orientuje se ve vztazích cyklisty k ostatním účastníkům silničního provozu – dodržuje povinnosti spolujezdce v autě – rozlišuje dopravní značky a jejich význam – posoudí situaci i z pohledu ostatních účastníků silničního provozu – vysvětlí bezpečné chování, z pohledu chodce a cyklisty – odhadne nebezpečí konkrétní situace a vyvodí správné řešení – aktivně se zapojuje do činností podporujících snižování rizik a nehodovosti v dopravě – orientuje se v základní legislativě související s tématem doprava a interpretuje význam pojmů	Dopravní výchova Chodec – na chodníku, chodec a cyklista na silnici, volný čas a sportovní aktivity, přecházení křižovatky, cesta dopravními prostředky, dopravní značky Cyklista – výbava jízdního kola a cyklisty, bezpečná jízda, cyklista na silnici, cyklista na křižovatce, krizové situace, dopravní značky Etika v silničním provozu Na vlastní kůži – chodec, cyklista, poskytnutí první předlékařské pomoci, můj první řidičský průkaz Péče o zdraví Výživa a zdraví – ochrana před nemocemi a odpovědnost za své zdraví i zdraví jiných – preventivní lékařská péče – vliv životních podmínek a životního stylu na zdraví, vznik civilizačních nemocí – odolávání stresu – základní postupy první pomoci, obvazová technika – první pomoc v	OSV – mezilidské vztahy – řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí – vztah člověka k prostředí – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí	Pobyt v přírodě

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	– chová se tak, aby v silničním provozu chránil zdraví a život svůj i jiných osob – vyřeší testy „řidičský průkaz nanečisto – rozlišuje choroby běžné, infekční, civilizační a aktivně se proti nim brání – vyhledá v případě potřeby lékaře a popíše své zdravotní problémy – uplatňuje základní zásady pro užívání a ukládání léků – zařazuje do svého denního režimu aktivní pohyb, otužování a relaxaci – zná techniky proti zvládání stresu – rozlišuje mezi závažnými a méně závažnými poraněními – samostatně zvládá základní postupy první pomoci, včetně základů obvazové techniky – poskytne nezbytnou první předlékařskou pomoc i při vážnějších poraněních – uplatňuje zásady zdravého stravovacího režimu – orientuje se v údajích o složení a trvanlivosti potravinářských výrobků a využívá je při nákupu a uchovávání potravin v domácnosti – posoudí na konkrétních příkladech zastoupení jednotlivých potravin a nápojů ve stravovacím	improvizovaných podmínkách – přivolání lékaře – zásady zdravé výživy – výživa a civilizační nemoci – poruchy příjmu potravy – mentální anorexie, bulimie – alternativní výživové směry – reklamy na potraviny – kvalita lidského života (handicapovaní lidé) Pohybové aktivity a zdraví – význam pohybových aktivit pro zdraví – pohybový režim – prevence tělesného a duševního zatížení		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	režimu člověka z hlediska zdravé výživy – orientuje se ve specifických potřebách výživy v období dospívání – vysvětlí souvislosti mezi zdravou a nezdravou výživou a rozvojem civilizačních chorob, navrhne změny odpovídající požadavkům zdravé výživy – rozpozná klamavou reklamu na potraviny a vyjádří k ní vlastní názor – vysvětlí základní vztah mezi úrovní zdravotně orientované zdatnosti a možnými zdravotními problémy (civilizační choroby) – umí sestavit osobní pohybový režim – vysvětlí vztah mezi tělesným a duševním zdravím			

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví
Ročník: 8.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
VZ – 9 – 1 – 03 VZ – 9 – 1 – 09 VZ – 9 – 1 – 01 VZ - 9 – 1 – 05 VZ – 9 – 1 – 11 VZ – 9 – 1 – 02 VZ – 9 – 1 – 13 VZ – 9 – 1 – 14 VZ – 9 – 1 – 10 VZ – 9 – 1 – 15	– pojmenuje tělesné, fyziologické a psychické změny v období dospívání – zná a respektuje základní pravidla hygieny pro každý den, při menstruaci – uplatňuje osobní a intimní hygienu s ohledem na zdravotní hlediska a ohleduplné mezilidské vztahy – zná základní pravidla duševní hygieny – rozlišuje význam mezi přátelstvím, zamilovaností, náhodnou známostí	Dospívání – období dospívání – osobní hygiena – intimní hygiena pro každý den, hygiena při menstruaci, – dětská gynekologie – duševní hygiena Vztahy mezi lidmi – kamarádství, přátelství, láska – partnerské vztahy – vztahy a pravidla soužití v rodině, škole, vrstevnické skupině apod.	PŘ – biologie člověka OSV - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - kreativita - řešení problémů a rozhodovací dovednosti – mezilidské vztahy, komunikace – prevence sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování MKV - lidské vztahy	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	– chová se ve vztahu k opačnému pohlaví kultivovaně a na veřejnosti uplatňuje ve svých citových projevech vhodnou míru zdrženlivosti a studu – uvede rizika spojená s volbou životního partnera – popíše základní funkci rodiny – rozlišuje a porovnává základní formy náhradní rodinné péče – rozlišuje mezi verbální a neverbální komunikací a dokáže ji běžně používat – uvede zdravotní rizika spojená s návykovými látkami a argumentuje ve prospěch zdraví – vysvětlí psychosociální rizika spojená se zneužíváním látek	– volba partnera, partnerské vztahy a partnerské soužití – rodina, manželství a rodičovství – komunikace Návykové látky a zdraví – návykové látky, zdravotní a sociální rizika – zneužívání návykových látek		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	– používá způsoby odmítání návykových látek v modelových situacích i ve styku s vrstevníky – zná základní informace o návykových látkách – obhájí příklady pozitivních životních cílů a hodnot jako protiargument zneužívání návykových látek – vysvětlí souvislosti mezi zneužíváním návykových látek a bezpečností silničního provozu – orientuje se v zákonech omezujících nebo zakazujících užívání návykových látek – orientuje se v trestně právní problematice návykových látek – kriticky posoudí reklamy na cigarety a alkohol	– odmítání návykových látek – přehled návykových látek – pozitivní životní cíle a hodnoty – návykové látky a bezpečnost v dopravě – návykové látky a zákon – reklamní vlivy		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	– vysvětlí zdravotní a sociální rizika spojená s hracími a výherními automaty – samostatně vyhledá v případě potřeby specializované pomoci – předchází úrazům – rozpozná situace ohrožující jeho bezpečnost a používá účinné formy chování – uplatňuje účelné modely chování v případě šikanování, týrání a zneužívání dítěte – kriticky se vyjadřuje k projevům násilí	– počítače a hazardní hry, gamblerství – linka důvěry, krizová centra – přivolání pomoci v případě osobního nebo cizího ohrožení – krizové situace: šikana, týrání, sexuální zneužívání – brutalita a jiné formy násilí v médiích		

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví
Ročník: 9.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
VZ – 9 – 1 – 03 VZ – 9 – 1 – 04 VZ – 9 – 1 – 09 VZ – 9 – 1 – 11 VZ – 9 – 1 – 12 VZ – 9 – 1 – 08 VZ – 9 – 1 - 15	– zná základní informace o sexualitě – osvojí si pojmy z oblasti sexuality – zdůvodní nevhodnost veřejně mluvit o svých intimních záležitostech – zná základní pravidla hygieny pohlavního styku – uvede argumenty pro odložení pohlavního života do doby plné zralosti a vysvětlí, proč organismus dospívající dívky není biologický zralý pro těhotenství a porod – orientuje se v rozdílech sexuálního chování jednotlivců (homosexuální, bisexuální, ...)	Sexuální výchova – význam sexuální výchovy – slovníček pojmů – fakta o sexualitě – anatomie ženských a mužských pohlavních orgánů, hygiena pohlavního styku – předčasná sexuální zkušenost a její rizika – zdrženlivost a pohlavní stud, nevhodné chování v oblasti sexuality – sexuální orientace	OSV – sebepoznání a sebepojetí – mezilidské vztahy – obecné modely řešení problémů – zvládání rozhodovacích situací – poznávání sebe a lidí a jednání ve specifických rolích a situacích MKV - lidské vztahy	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	– respektuje odlišné přístupy k sexualitě ovlivněné odlišnou kulturou a vírou – orientuje se v zákonech, které se vztahují na sexuální život jedince a v právní problematice zneužívání dítěte – pojmenuje způsoby ochrany proti nechtěnému těhotenství a orientuje se v možnostech i ve vhodnosti jejich použití – vysvětlí rizika nechráněného pohlavního styku a střídání partnerů – pojmenuje nejčastější pohlavní choroby a vysvětlí, jak se před nimi chránit	– potřeba citu a lásky u tělesně a smyslově postižených – sexualita z hlediska odlišné kultury a víry – sexualita a zákon – sexuální zneužívání – antikoncepce – nemoci přenosné pohlavním stykem cesty přenosu – rizikové chování a ochrana před nákazou, promiskuita	OSV – učit dovednostem seberegulace, sociálním dovednostem, utvářet postoje a hodnotové orientace optimální pro zvládání „provozu“ každodenní existence v jejích běžných i náročnějších formách PŘ – biologie člověka	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	– vysvětlí, jak dochází k přenosu viru HIV a co se děje po proniknutí infekce do organismu – orientuje se v léčbě infekce HIV a AIDS a zdůvodní preventivní opatření boje proti šíření HIV – použije v případě problémů kontakty na odbornou pomoc – vysvětlí početí a vývoj plodu, orientuje se v průběhu porodu – orientuje se v problematice umělého přerušování těhotenství – vyjádří svůj názor k pořadům v médiích, které ukazují lásku a rodičovství ve zkreslené podobě	– HIV, AIDS – odborná pomoc – početí, těhotenství, porod – ukončení těhotenství – reálné a nereálné informace o sexualitě v médiích		

5.9 Člověk a svět práce

PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět **pracovní činnosti** se vyučuje v 1. – 5. ročníku po jedné hodině týdně. Žáci se v něm učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu.

Pracovní činnosti patří do vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, který je na 1. stupni rozdělen do **čtyř tématických okruhů**:

1. Práce s drobným materiálem

- vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
- funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
- jednoduché pracovní postupy a organizace práce
- lidové zvyky, tradice a řemesla

2. Konstrukční činnosti

- práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)
- sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

3. Pěstitelské práce

- základní podmínky pro pěstování rostlin
- péče o nenáročné rostliny
- pěstování rostlin ze semen
- pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

4. Příprava pokrmů

- pravidla správného stolování
- příprava tabule pro jednoduché stolování

Ve všech tématických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Předmětem prolínají průřezová témata

OSV – rozvoj schopností poznávání, seberegulace a sebeorganizace, poznávání lidí

EV – vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence učení

- vedeme žáky k osvojování základních pracovních dovedností a návyků z různých oblastí, učíme je používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě
- umožňujeme žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí
- pozorujeme pokrok u všech žáků

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k promýšlení pracovních postupů při plnění zadaných úkolů
- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- snažíme rozvíjet u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů

Kompetence komunikativní

- obohacujeme a rozšiřujeme slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek, učíme žáky popsat postup práce
- vedeme žáky k užívání správné terminologie

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k práci ve skupině, k vytváření společné práce, při které se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snažíme o dosažení kvalitního výsledku
- vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci

Kompetence občanské

- vedeme žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
- vytváříme u žáků pozitivní vztah k práci a vedeme je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

- vedeme žáky ke správnému a zodpovědnému zacházení s pracovními pomůckami
- vedeme žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků
- vedeme žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů
- zohledňujeme rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáháme

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti
Ročník: 1.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
ČSP-3-1-01 ČSP-3-1-02 ČSP-3-2-01 ČSP-3-3-02 ČSP-3-4-01 ČSP-3-4-02	- dbá na hygienu - udržuje pořádek a čistotu - bezpečně zachází s nástroji a pomůckami - pracuje podle slovního návodu a předlohy - získává dovednost papír mačkat, překládat a skládat - odtrhne naznačenou část - vystřihne nakreslený tvar - slepí a nalepí vystřižené tvary - mačká, válí, tvaruje modelovací hmotu - přidává a ubírá, dělí na části modelovací hmotu - modeluje jednoduché tvary (figurky, ovoce, zelenina) - získává dovednost propichovat, navlékat, slepovat přírodní materiál - učí se třídit při sběru přírodní materiál	hygiena a bezpečnost práce práce s drobným materiálem – papír práce s drobným materiálem – modelovací hmota práce s drobným materiálem – přírodniny	OSV – Kreativita	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- pracuje se stavebnicí, sestaví jednoduchou stavbu z kostek dle fantazie - rozloží postavenou stavbu - pečuje o nenáročné pokojové rostliny - zalévá, kypří, otírá listy - seznámí se se základy správného stolování - připraví jednoduchý pokrm (svačina)	konstrukční činnosti – práce se stavebnicí, kostkami pěstitelské činnosti – péče o pokojové rostliny příprava pokrmů	OSV – Poznání lidí	kolektivní práce práce ve skupinách

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti
Ročník: 2.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
ČSP-3-1-01 ČSP-3-1-02 ČSP-3-2-01 ČSP-3-3-02 ČSP-3-4-01 ČSP-3-4-02	- dbá na hygienu při práci - udržuje pořádek - bezpečně zachází s nástroji a pomůckami - pracuje podle slovního návodu a předlohy - připraví si pracovní místo - ovládá jednoduché postupy - vytváří jednoduché výrobky - mačká, překládá a skládá papír - odtrhne a vytrhává tvary - stříhá, vystřihne, prostřihává - slepí a nalepí vystřižené tvary papíru a kartonu - vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru - tvaruje modelovací hmotu - přidává a ubírá, dělí na části, vykrajuje modelovací hmotu - modeluje jednoduché tvary (figurky, zvířata)	hygiena a bezpečnost práce práce s drobným materiálem – papír, karton práce s drobným materiálem – modelovací hmota	OSV – Kreativita	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- navléká, slepuje přírodní materiál - učí se třídit při sběru přírodní materiál - dotváří přírodní materiál - spojuje, ohýbá, láme, skládá do tvarů přírodní materiál - získává dovednost navléknout jehlu, udělat uzel, stříhat textil - vystřihne a slepí textili - tvaruje textil - sestavuje stavebnicové prvky - vytváří plošné a prostorové kompozice - získává dovednost montovat a demontovat jednoduchou stavebnici - seznámí se s návodem a předlohami	práce s drobným materiálem – přírodniny, provázky, špejle práce s drobným materiálem – textil konstrukční činnosti	OSV - Kreativita	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti
Ročník: 3.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
ČSP-3-1-01 ČSP-3-1-02 ČSP-3-2-01 ČSP-3-3-01 ČSP-3-3-02 ČSP-3-4-01 ČSP-3-4-02	- dbá na hygienu při práci - udržuje pořádek na pracovním místě - bezpečně zachází s nástroji a pomůckami - rozlišuje běžné pracovní nástroje - poskytne první pomoc při úraze - pracuje podle slovního návodu a předlohy - připraví si pracovní místo - ovládá jednoduché pracovní postupy - vytváří jednoduchými postupy výroby - poznává a rozlišuje vlastnosti materiálů - seznamuje se s funkcí a způsobem použití nástrojů a pomůcek	hygiena, bezpečnost a organizace práce	OSV - Kreativita	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- mačká, trhá, lepí, polepuje, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír - vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru - hněte, válí, tvaruje, vykrajuje, peče - modeluje tvary, dokáže vytvořit několik výrobků - dovede navlékat, aranžovat, dotvářet, upravovat a třídit při sběru přírodní materiál - umí navléknout jehlu, udělat uzel, stříhat textil - učí se přišít dva kusy látky k sobě - přišije knoflík - navštíví muzea -seznámí se s ukázkou lidových řemesel (batikování, ozdoba kraslic, práce se slámou)	práce s drobným materiálem – papír, karton práce s drobným materiálem – modelovací hmota, těsto práce s drobným materiálem – přírodniny, provázky, špejle práce s drobným materiálem – textil práce s drobným materiálem – lidové zvyky, tradice, řemesla	OSV- Poznání lidí	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- sestavuje stavebnicové prvky a díly - vytváří prostorové kompozice, podle předlohy i vlastní fantazie - získává dovednost montovat a demontovat stavebnici - seznámí se s návodem a předlohami - zná základy péče o pokojové květiny- otírání listů, zalévání, kypření, rosení - umí zasít semena, pěstuje některé plodiny (luskoviny) - provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování - připraví tabuli pro jednoduché stolování - připraví jednoduchý pokrm (studené i teplé kuchyně) - chová se vhodně při stolování - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	konstrukční činnosti- stavebnice se spojovacími prvky a díly pěstitelské práce příprava pokrmů		

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti
Ročník: 4.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
ČSP-5-1-01 ČSP-5-1-02 ČSP-5-1-03 ČSP-5-1-04 ČSP-5-2-01 ČSP-5-2-02 ČSP-5-2-03 ČSP-5-3-01 ČSP-5-3-02 ČSP-5-3-03 ČSP-5-3-04 ČSP-5-4-01 ČSP-5-4-02 ČSP-5-4-03 ČSP-5-4-04	- dbá na hygienu při práci - udržuje pořádek na pracovním místě - bezpečně zachází s nástroji a pomůckami - rozlišuje běžné pracovní nástroje - poskytne první pomoc při úraze - pracuje podle slovního návodu a předlohy - připraví si pracovní místo - ovládá jednoduché pracovní postupy - vytváří jednoduchými postupy výrobky - poznává a rozlišuje vlastnosti materiálů - seznamuje se s funkcí a způsobem použití nástrojů a pomůcek	hygiena, bezpečnost a organizace práce	OSV – Seberegulace a sebeorganizace, Sebepoznání a sebepojetí, Rozvoj schopností poznávání, Kreativita, Poznávání lidí	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- zpracovává přírodniny navlékáním, slepováním, svazováním - podle slovního návodu vyrábí drobné předměty ze špejlí, dřívěk, krabiček, korků - bezpečně používá nůž, nůžky, jehlu, udržuje pořádek na svém místě - učí se rozlišit textilie bavlněné, vlněné, z umělých vláken - umí navléct přiměřeně dlouhou nit, uvázat uzlík - sešije látku, přišije knoflík - stříhá látku podle nákresu - seznamuje se s lidovými zvyky a tradicemi – ukázky batikování, vizovické pečivo, kraslice	práce s drobným materiálem – přírodniny, provázky, špejle, korek práce s drobným materiálem – textil práce s drobným materiálem – lidové zvyky, tradice, řemesla		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- sestavuje jednoduché modely podle plánu - vytváří vlastní prostorové kompozice podle předlohy i vlastní fantazie - montuje a demontuje stavebnici - seznámí se s návodem a předlohami - poznává různé druhy stavebnic - uvede jednoduchý pracovní postup - zná základy péče o pokojové rostliny - provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování - učí se zacházet s nástroji - orientuje se v základním vybavení kuchyně - zná pravidla stolování - seznámí se se zásadami skladování potravin	konstrukční činnosti- stavebnice se spojovacími prvky a díly, plastové stavebnice, papírové modely pěstitelské práce příprava pokrmů		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- umí připravit stůl ke stolování - připraví talíře a příbory ke svátečnímu obědu - připraví jednoduchou svačinu dle zásad správné výživy - seznámí se s některými elektrickými spotřebiči a zacházení s nimi - udržuje bezpečnost, pořádek a hygienu - poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni	příprava pokrmů		

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti
Ročník: 5.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
ČSP-5-1-01 ČSP-5-1-02 ČSP-5-1-03 ČSP-5-1-04 ČSP-5-2-01 ČSP-5-2-02 ČSP-5-2-03 ČSP-5-3-01 ČSP-5-3-02 ČSP-5-3-03 ČSP-5-3-04 ČSP-5-4-01 ČSP-5-4-02 ČSP-5-4-03 ČSP-5-4-04	- dbá na hygienu při práci - udržuje pořádek na pracovním místě - bezpečně zachází s nástroji a pomůckami - rozlišuje běžné pracovní nástroje - poskytne první pomoc při úraze - pracuje podle slovního návodu a předlohy - připraví si pracovní místo - volí vhodné pracovní postupy, materiály, nářadí - vytváří jednoduchými postupy výrobky - určí vlastnosti materiálů - seznamuje se s funkcí a způsobem použití nástrojů a pomůcek - hospodárně zachází s materiálem	hygiena, bezpečnost a organizace práce	OSV – Seberegulace a sebeorganizace, Sebepoznání a sebepojetí, Rozvoj schopností poznávání, Kreativita, Poznávání lidí	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- zpracovává přírodniny navlékáním, slepováním, svazováním - podle slovního návodu vyrábí drobné předměty ze špejlí, dřívěk, krabiček, korků - bezpečně používá jehlu, navléká, umí uzel - stříhá látku podle nákresu - učí se různé druhy stehů(zadní, křížkový, zapošíť) - učí se rozlišit textilie bavlněné, vlněné, z umělých vláken - seznamuje se s lidovými zvyky a tradicemi – ukázky batikování, drhání, vizovické pečivo, kraslice - vyrobí dle návodu výrobek s vazbou k lidovým tradicím	práce s drobným materiálem – přírodniny, provázky, špejle, korek práce s drobným materiálem – textil práce s drobným materiálem – lidové zvyky, tradice, řemesla		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- sestavuje jednoduché modely podle plánu - vytváří vlastní prostorové kompozice podle předlohy i vlastní fantazie - montuje a demontuje stavebnici - pracuje podle návodu a předlohy, náčrtu - zná různé druhy stavebnic - uvede jednoduchý pracovní postup - zná základy péče o pokojové rostliny - provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování - provádí pěstitelské pokusy - volí vhodné pomůcky a nářadí a nástroje	konstrukční činnosti- stavebnice se spojovacími prvky a díly, plastové stavebnice, papírové modely pěstitelské práce		

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- orientuje se v základním vybavení kuchyně - zná pravidla stolování - seznámí se se zásadami skladování potravin - umí připravit stůl ke stolování - připraví talíře a příbory ke svátečnímu obědu - připraví jednoduchou svačinu dle zásady správné výživy - seznámí se s některými elektrickými spotřebiči a zacházení s nimi - udržuje bezpečnost, pořádek a hygienu - poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni - učí se sestavit jednoduchý jídelníček - učí se společensky chovat při stolování	příprava pokrmů		

PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět pracovní činnosti se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku.

Časová dotace v učebním plánu je 1 vyučovací hodina týdně.

Vzhledem k materiálně technickým podmínkám školy jsou vybrány okruhy příprava pokrmů, pěstitelské práce chovatelství, provoz a údržba domácnosti a svět práce.

Žáci jsou vedeni k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce, k osvojování správné volby a používání vhodných nástrojů a pomůcek při práci, k osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce, k získávání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci.

Nejdůležitější integrovaná průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova – Kreativita; Kooperace a kompetice - orientovat se v sobě samém, rozvíjet dovednosti a schopnosti, dobré vztahy k sobě samému, k dalším lidem a k dalším složkám životního prostředí.

Enviromentální výchova- Lidské aktivity a problémy životního prostředí; pozorovat a popisovat okolní prostředí, získávat informace o ekologické problematice, získané poznatky kriticky zvažovat a domýšlet možné důsledky, provádět konkrétní pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí, péče o zeleň, třídění odpadů, zlepšování okolního prostředí

Výchovně vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly vedeme žáky k samostatné volbě různých postupů, poznávání smyslu učení a vytváření pozitivního vztahu k učení prostřednictvím zadávaných úkolů
- umožňujeme žákům kriticky zhodnotit výsledky své práce a diskutovat o nich

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky zadáváním úloh k tvořivému přístupu při jejich řešení, učíme je chápat, že se při práci budou setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení
- vedeme žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- motivujeme žáky ke správnému postupu při práci,
- trváme na užití správného názvosloví
- obohacujeme výuku využitím informační zdrojů k získání nových poznatků
- při zadávání úkolů, při kterých žáci spolupracují, vedeme žáky k tomu, aby dodržovali vžité konvence a pravidla

Kompetence sociální a personální

- při práci vedeme žáky ke kolegiální radě či pomoci, k práci v týmu, rozdělení a naplánování práce
- nabádáme žáky k diskusi a respektování názoru druhých, učíme žáky věcně argumentovat
- přizveme žáky k hodnocení práce své i práce ostatních, vedeme je k ohleduplnosti a taktu, učíme je chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování pravidel při práci, učíme je přivolat pomoc při zranění
- vytváříme u žáků pozitivní vztah k pochopení základních ekologických souvislostí, ochraně a ocenění naší kulturní tradice a historického dědictví
- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci, k dodržování technologických postupů a pravidel
- trváme na ochraně zdraví žáků
- podporujeme žáky ve využití svých znalostí v praxi

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
 Vyučovací předmět: Pracovní činnosti
 Ročník: 6.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
ČSP-9-3-01 ČSP-9-3-02 ČSP-9-3-03 ČSP-9-3-04 ČSP-9-3-05	– organizuje a plánuje svoji pracovní činnost – volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných druhů rostlin – pěstuje a používá květiny pro výzdobu – používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu – prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty; – dodržuje technologickou kázeň	Pěstitelské práce Základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy. Zelenina – osivo a sadba, pěstování, podmínky a zásady pěstování vybraných druhů zeleniny Okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových rostlin, pěstování vybraných druhů pokojových a okrasných rostlin, řez, používání okrasných rostlin v interiérech exteriérech, aranžování a vazba rostlin, úprava květin, péče o zeleň v blízkosti školy. Ovocné rostliny – druhy, způsob pěstování, uskladnění a zpracování	OSV EV PŘ	

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
		Léčivé rostliny, koření – pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie Chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty	OSV EV PŘ	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti
Ročník: 7.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
ČSP -9- 5-01 ČSP-9-5-02 ČSP-9-5-03 ČSP-9-5-04	– umí používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhovat základní spotřebiče – provádí úklid pracovních ploch a nádobí, bezpečně zachází se základními čisticími prostředky, - ovládá základní postupy při přípravě pokrmů a připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy - kulturně stoluje a společensky se při stolování chová - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - dovede poskytnout první pomoc při úrazech v kuchyni	Kuchyně – základní vybavení (nádobí, náčiní, elektrické a plynové spotřebiče); bezpečnost a hygiena provozu, udržování pořádku a čistoty, mycí a čisticí prostředky. Potraviny – výběr, nákup skladování potravin, cena, jakost, hmotnost, množství, hygiena; rozlišování potravin: druhy masa, ovoce a zeleniny; nové výrobky: polotovary, zmrazené a konzervované potraviny, výrobky racionální výživy apod.; sestavování jídelníčku (finanční gramotnost)	OSV EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí Výchova ke zdraví	Finanční gramotnost

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
		Úprava stolu a stolování Jednoduché prostírání; obsluha a chování u stolu; slavnostní stolování v rodině a ve společnosti; zdobné prvky a květiny na stole Příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena; základní způsoby tepelné úpravy; základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů		

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti
Ročník: 8.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
ČSP-9-4-01 ČSP-9-4-02 ČSP-9-4-03 ČSP-9-4-04	– ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti – organizuje svoji pracovní činnost – provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví – provádí drobnou domácí údržbu – používá vhodné prostředky při práci v domácnosti – dodržuje základní hygienické a bezpečnostní předpisy – má základní vědomosti o materiálech, náradí, nástrojích a pracovních postupech – řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, nástrojů a náradí – orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů a bezpečně s nimi manipuluje	Finance, provoz domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; ekonomika domácnosti; hotovostní a bezhotovostní platební styk hygiena a bezpečnost Údržba a úklid domácnosti - úklid bytu – čisticí prostředky a jejich dopad na životní prostředí, pracovní postupy, hygiena, bezpečnost, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti Údržba oděvů a textilií v domácnosti – prací a čisticí prostředky: ekonomika, hygiena, bezpečnost; praní a žehlení prádla, drobné opravy, ošetřování podle vyznačených symbolů, ukládání a úschova prádla	OSV – kreativita, kooperace a kompetice	Finanční gramotnost

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	– dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci – poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	Elektrotechnika v domácnosti elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika – funkce, ovládání a užití, její ochrana a údržba, nebezpečí úrazu elektrickým proudem		

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti
Ročník: 9.

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
ČSP-9-8-01 ČSP-9-8-02 ČSP-9-8-03 ČSP-9-8-04	– orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí – je schopen posoudit své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy – umí využít profesní informace poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání – prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce – dovede prokázat v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce – je seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání	Trh práce – povolání lidí, charakter a druhy pracovišť, druhy pracovních prostředků a pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; kvalifikační, zdravotní a osobnostní požadavky, rovnost příležitostí na trhu práce. Volba profesní orientace – sebepoznání, osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti; sebehodnocení; vlivy na volbu profesní orientace; práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb Možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby Zaměstnání – pracovní příležitosti v obci a regionu; způsoby hledání zaměstnání;	OSV – kreativita, kooperace a kompetice VDO – občanská společnost a stát, principy demokracie OV	Finanční gramotnost

OVO	Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	- je seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů	psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele; problém nezaměstnanosti, ÚP; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů Podnikání – druhy a struktura organizací; nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání		

Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce

Téma projektů volí učitelé podle věkových skupin, podle náplně učiva a reagují na aktuální dění ve společnosti. Některé projekty jsou třídní, jiné ročníkové či školní. O zapojení třídy do projektu se rozhodují třídní učitelé s přihlédnutím k zájmům a schopnostem žáků.

Vyučující	Název projektu	Předmět	Třída
Kolektiv učitelů	Cesta kolem světa	VV, PŘ, D, Z, VL, ČJ, AJ, INF, PRV, OV, HV	1. – 9.
Kolektiv učitelů	Ochrana člověka za mimořádných událostí	VZ, VL, CH, F, Z, D, PŘ	1. – 9.
Mgr. Daniela Crhová	Olympijský víceboj	TV	1. - 9.
Kolektiv učitelů	Vánoční dílny	VV, VL, D, PČ, PRV	1. - 9.
Kolektiv učitelů	Ovoce a zelenina do škol	PRV, PČ, VV, PŘ	1. - 9.
Kolektiv učitelů	Mléko do škol	PRV, PČ, VV, PŘ	1. - 9.
Mgr. Hana Valentová	Den Země	PČ, VV, PŘ, Z, VL, PRV	1. - 9.
Mgr. Hana Valentová	Recyklohraní	PŘ, CH, PČ, VV	1. - 9.
Kolektiv učitelů	Sportovní den	TV, Z, PŘ	1. - 9.
Mgr. Ivana Marková	Normální je nekouřit	PRV, PŘ, VV, PČ, HV, ČJ	1. - 5.

Pravidelné akce školy.

- slavnostní zahájení školního roku
- vítání občánků obce Opatova
- vánoční dílny pro rodiče a veřejnost
- velikonoční dílny
- čarodějné odpoledne
- sběr druhotných surovin
- školní akademie
- slavnostní vyřazení žáků 9. ročníku a vítání budoucích prvňáčků

Mezinárodní spolupráce

Obec Opatov má své družební městečko Drezzo v Itálii. Snažíme se navázat přes naši kulturní komisi spolupráci s tamější školou. Celá situace je ztížena tím, že již zmiňovaná obec nemá svou školu a děti dojíždějí.

V roce 2010 v září jsme odeslali dopisy dětí, zatím bez jakékoli odezvy.

6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1 Hodnocení žáků

Nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu ve škole je hodnocení žáků. Hodnocení žáků je běžnou činností, kterou učitel ve škole vykonává průběžně ve výuce (ale i mimo ni) po celý školní rok.

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím které získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím. Co se naučil, v čem se zlepšil a v čem chybí. Nedílnou součástí hodnocení musí být konkrétní návod, jak má žák postupovat, aby přetrvávající nedostatky odstranil.

Hodnocení nesmí být zaměřeno primárně na srovnávání žáka s jeho spolužáky, mělo by se soustředit i na individuální pokrok každého žáka. Součástí hodnocení je též hodnocení chování a projevu. Celkově však hodnocení nesmí vést ke snižování důstojnosti a sebedůvěry žáka.

Pravidla hodnocení žáků

Obecné zásady:

- při hodnocení, průběžné i celkové klasifikaci uplatňuje učitel přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi
- při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáků, k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici
- podklady pro klasifikaci učitel získává:
 - soustavným sledováním výkonů žáka, jeho připravenosti na vyučování
 - zkouškami písemným, ústními, praktickými, pohybovými a didaktickými testy
- písemnou práci z učiva zdelší časové období (čtvrtletní práce) přesahující 30 minut mohou žáci psát v jednom dni pouze jednu – takové práce oznámí vyučující žákům předem (nejméně jeden týden) a ostatní vyučující informuje zápisem termínu do třídní knihy
- na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období – přihlíží se k systematičnosti v práci žáka, stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období
- v předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě

Způsob získávání podkladů pro hodnocení:

- podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jejich výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové,.....) kontrolními pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky,
- učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů a výtvorů,
- kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích,
- vyučující zajistí zapsání všech známek do žákovských knížek,
- klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňská léčba, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech

apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn, žák se znovu nepřezkoušuje.

- Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají na pedagogické radě,
- Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů na třídních schůzkách; třídní učitel nebo učitel, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají,
- V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem,
- Třídní učitelé jsou povinni seznamovat ostatní učitele s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů.

Hodnocení a klasifikace:

A. v předmětech s převahou naukového zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák samostatně a tvořivě uplatňuje svoje poznatky a dovednosti. Myslí logicky správně. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně a přesně, chápe vztahy mezi nimi a smysluplně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný, výstižný účinně se zapojuje do diskuze. Je schopen samostatně studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí. Plně respektuje demokratické principy, uvědoměle a aktivně pracuje v týmu, jeho působení je velmi přínosné. Je téměř vždy schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák s menšími podněty učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně úplně, chápe vztahy mezi nimi a s menšími chybami propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků je zpravidla bez podstatných nedostatků. Zapojuje se do diskuze. Je schopen s menší pomocí studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí. Respektuje demokratické principy, v podstatě uvědoměle a aktivně pracuje pro tým, jeho působení je přínosné. Je většinou schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák se v uplatňování osvojovaných poznatků a dovedností dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů podle podnětů učitele. Má nepodstatné mezery ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí, s většími chybami propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. Částečně se zapojuje do diskuze. Je schopen studovat podle návodu učitele. Občas nerespektuje demokratické principy. V týmu pracuje ne příliš aktivně, jeho působení je přínosné v menší míře. Je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 4 (dostatečný)

U žáka se v uplatňování osvojených poznatků dovedností vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery, chybně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Její ústní a písemný projev má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, málo se zapojuje do diskuze. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. Demokratické principy respektuje jen občas, práce v týmu se pouze účastní. Jeho působení není příliš přínosné. Sebehodnocení a hodnocení členů je schopen málokdy.

Stupeň 5 (nedostatečný)

U žáka se uplatňování osvojených vědomostí a dovedností vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Žák si požadované poznatky neosvojil, nesmyslně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Neprojevuje samostatnost v myšlení. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, nezapojuje se do diskuze. Chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Vůbec nerespektuje demokratické principy, nepracuje pro tým. Svou činností narušuje spolupráci, jeho působení není pro tým přínosné. Správného sebehodnocení a hodnocení ostatních členů není schopen.

B. ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Vždy používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný a přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Aktivně se zajímá o umění a estetiku. Jeho tělesná zdatnost má vysokou úroveň.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Jeho projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje méně tvořivě. Má zájem o umění a estetiku. Je tělesně zdatný.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Materiály, nástroje a vybavení používá bezpečně a účinně pouze někdy. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo tvořivý a aktivní. Rozvoj jeho schopností jeho projev jsou málo uspokojivé. Materiály, nástroje a vybavení většinou nepoužívá bezpečně a účinně. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Materiály, nástroje a vybavení nepoužívá téměř nikdy bezpečně a účinně. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci.

Hodnocení a klasifikace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

A. v předmětech s převahou naukového zaměření

Stupeň 1 (výborný)

- ovládá bezpečně požadovaná fakta, pojmy, definice a poznatky
- myšlení pohotové, dobře chápe souvislosti, myslí logicky správně
- je schopen samostatně studovat vhodné texty
- pracuje uvědoměle a aktivně v týmu, jeho působení je velmi přínosné
- je schopen téměř vždy sebehodnocení s hodnocení ostatních členů
- vyjadřuje se výstižně poměrně přesně
- umí a využívá kompenzační pomůcky
- pracuje spolehlivě s upraveným textem
- po zadání práce pracuje samostatně

Stupeň 2 (chvalitebný)

- v podstatě uceleně ovládá požadovaná fakta, pojmy, definice, poznatky
- myslí logicky správně
- je schopen s menší pomocí samostatně studovat vhodné texty
- pracuje částečně krovně v týmu, jeho působení je přínosné
- je schopen téměř vždy sebehodnocení a hodnocení ostatních členů
- vyjadřuje se méně výstižně, ale poměrně přesně
- umí a dovede použít kompenzační pomůcky
- pracuje spolehlivě s upraveným textem
- po zadání práce učitelem pracuje s jistotou

Stupeň 3 (dobrý)

- má nepodstatné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti požadovaných faktů, pojmů, definic a poznatků
- myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v logice se vyskytují chyby
- je schopen studovat vhodné texty podle návodu učitele
- pracuje částečně aktivně v týmu, jeho působení je částečně přínosné
- je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů s dopomocí učitele
- vyjadřuje se obtížně a nepřesně
- dovede použít kompenzační pomůcky s návodem učitele
- pracuje spolehlivě s upraveným textem
- nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat

Stupeň 4 (dostatečný)

- má závažné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti požadovaných faktů, pojmů, definic a poznatků
- v myšlení se vyskytují závažné chyby
- je nesamostatný v práci s vhodnými texty
- práce v týmu se pouze účastní, jeho působení je občas přínosné
- málokdy je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů
- jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti
- kompenzační pomůcky používá s návodem učitele obtížně a s chybami
- má velké potíže při práci s upraveným textem
- závažné chyby dovede za pomoci učitele opravit

Stupeň 5 (nedostatečný)

- požadované poznatky si neosvojil
- samostatnost v myšlení se neprojevuje
- je nesamostatný v práci s vhodnými texty ani s podněty učitele
- žák nepracuje pro tým
- správného sebehodnocení a hodnocení ostatním členů není schopen
- jeho ústní a písemný projev má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti
- kompenzační pomůcky nedovede použít ani s návodem učitele
- s upraveným textem nedovede pracovat
- chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele

B. ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Stupeň 1 (výborný)

- v činnostech je velmi aktivní se zájmem o umění, estetiku a tělesnou zdatnost
- pracuje velmi tvořivě, samostatně, plně využívá osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí
- jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný a přesný
- osvojené dovednosti, vědomosti a návyky aplikuje tvořivě

Stupeň 2 (chvalitebný)

- v činnostech aktivní, převážně samostatný
- úspěšně rozvíjí své osobní předpoklady
- projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky
- osvojené dovednosti, vědomosti a návyky aplikuje samostatně, má zájem o umění, estetiku a tělesnou zdatnost

Stupeň 3 (dobrý)

- v činnostech je méně aktivní, samostatný, pohotový, občas i pasivní
- nevyužívá dostatečné své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu
- jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb
- jeho dovednosti a vědomosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele
- nemá aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou zdatnost

Stupeň 4 (dostatečný)

- v činnostech je málo tvořivý, často pasivní
- rozvoje jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé
- úkoly řeší s častými chybami
- dovednosti a vědomosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele
- projevuje velmi malý zájem a snahu

Stupeň 5 (nedostatečný)

- v činnostech je skoro vždy pasivní
- rozvoj schopností je neuspokojivý
- jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu
- minimální osvojené dovednosti a vědomosti nedovede aplikovat
- neprojevuje zájem o práci, práci druhých znemožňuje

Celkové hodnocení

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- **prospěl(a) s vyznamenáním**

Žák prospěl s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm – velmi dobré

- **prospěl(a)**

Žák prospěl, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

- **neprospěl(a)**

Žák neprospěl, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením

- **nehodnocen(a)**

Žák není hodnocen, není-li ho možné hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

Sebehodnocení

Žák se prostřednictvím učitelova hodnocení postupně učí, jaké jsou meze a perspektivy jeho výkonu, sféry jeho úspěchů a úspěšného uplatnění. Vyučující vytváří vhodné prostředí a příležitosti, aby mohl žák poučeně a objektivně hodnotit sebe a svoji práci. Oba názory jsou průběžně konfrontovány. Učitel a žák na konci každého klasifikačního období společně hodnotí průběh výkonů žáka tak, aby se shodli na výsledné známce. Autonomní hodnocení se nesmí stát prostředkem nátlaku na učitele. Cílem je ideální shoda obou hodnocení tak, aby byla pro žáka motivační do dalšího období.

Slovní hodnocení

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka neškole a na akcích pořádaných školou jsou v případě slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělávání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobním předpokladům k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístup ke vzdělávání i souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Komisionální přezkoušení

Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy
- zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu
- přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

Opravná zkouška

Komisi pro opravnou zkoušku jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

Žák koná opravnou zkoušku v případě, že byl na konci druhého pololetí klasifikován stupněm – nedostatečně - nejvýše ze dvou předmětů.

Termíny opravných zkoušek určí ředitel školy tak, aby byly vykonány nejpozději 31. srpna. Pokud se žák v tomto termínu z vážných důvodů nemůže k opravné zkoušce dostavit, lze povolit vykonání opravné zkoušky nejpozději do 15. října. Do té doby navštěvuje žák podmíněčně nejbližší vyšší ročník.

Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku.

O termínu konání opravné zkoušky informuje třídní učitel písemně zákonného zástupce. Žák, který se bez vážných důvodů ve stanoveném termínu k opravné zkoušce nedostaví a do dvou dnů se neomluví, je klasifikován z daného předmětu stupněm prospěchu nedostatečný.

Přezkoušení

Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o ústavnosti klasifikace v jednotlivých předmětech na konci prvního nebo druhého pololetí, může do tří dnů ode dne, kdy bylo žákovi vydáno vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení. Je-li vyučujícím daného předmětu ředitel školy, může zástupce žáka požádat o komisionální přezkoušení příslušného školního inspektora. V takovém případě jmenuje komisi školní inspektor. Přezkoušení provede komise do deseti dnů. Výsledek přezkoušení je konečný, další přezkoušení žáka ne nepřípustné.

Postup do dalšího ročníku

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl za všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem předmětů, z nichž je uvolněn.

Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

6.2 Autoevaluace školy

Autoevaluace – vlastní hodnocení školy napomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy ve škole. Vnitřní hodnocení školy stanoví § 11 a § 12 zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon) a vyhláška č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výroční zpráv a vlastního hodnocení školy.

Pokud má ve škole dojít k zefektivnění procesu vzdělávání, pak škola nutně musí věnovat velkou pozornost právě procesu autoevaluace vzdělávacího procesu jako celku. Nutností je vymezení oblastí, cílů a kritérií, nástrojů a časového rozvržení evaluačních činností. Hlavním cílem autoevaluace je zhodnocení stavu – tj. zjištění přinášející informace o tom, jak funguje školní vzdělávací program, škola, jaké je prostředí školy, v němž se realizuje výuka. Tyto informace slouží jako zpětná vazba, prostřednictvím níž jsou vyvozovány kroky vedoucí k zefektivnění procesu výuky a zkvalitnění školního vzdělávacího programu.

Zaměření autoevaluace	Podmínky ke vzdělávání	Spolupráce s rodiči	Výsledky vzdělávání žáků	Personální oblast	Školní klima
Cíle	Udržení stávajících podmínek ke vzdělávání na škole.	Zvýšení spolupráce s rodiči. Spokojenost rodičů se školou.	Dosažení co nejkvalitnějších výsledků odpovídajících individuálním možnostem žáků.	Odborný růst pedagogických pracovníků.	Spokojenost žáků ve škole
Kritéria	Dostatek finančních zdrojů na zabezpečení chodu školy.	Naplněnost školy v rámci demografie obce.	Postupné zlepšování jednotlivých žáků.	Vyhledávání, účast, využití DVPP ve výuce.	Spokojený žák.
Nástroje	Pozorování. Rozhovor.	Rozhovor. Dotazník. Zápis do 1. ročníku.	Analýza žakovských prací.	Pozorování. Rozhovor.	Pozorování. Dotazník. Rozhovor.
Časový harmonogram	Průběžně.	4x ročně Rozhovor v rámci schůzek rodičů. 1x ročně zápis 1x za 2 roky dotazník.	Průběžně.	Průběžně.	1x ročně dotazník. Průběžně pozorování, rozhovor.